

STORITVE ČIŠČENJA:

- NA DOMU
- POSLOVNÝ PROSTOROV
- PROIZVODNIH PROSTOROV

ČISTILNA OPREMA:

- ČISTILA, ČISTILNI PRIPOMOČKI, ČISTILNI STROJI

Z upoštevanjem sprehajališča 1, 68000 Novo mesto, tel.: 068/324-261

DOLENJSKI LIST

Št. 27 (2395), leto XLVI • Novo mesto, četrtek, 6. julija 1995 • Cena: 150 tolarjev

UNIVERZA V NOVEM MESTU - "Visokošolski študij v Novem mestu je realnost," so menili člani prejšnji teden ustanovljenega društva Akademška pobuda Univerza v Novem mestu, katerega predsednik je Franci Koncilija. (Foto: L.Murn)

Zametek novomeške univerze

Ustanovljeno društvo Akademška pobuda Univerza v Novem mestu - Predsednik F. Koncilija, člana V. Fujs in M. Blažič

NOVO MESTO - "Odlična država je tista, ki zna stopnjevati in spodbujati gibanja in procese k novemu in boljšemu. To pa je tudi tisto, kar želimo dosegči z ustanovitvijo društva Akademška pobuda Univerza v Novem mestu, saj bodo znanje, nenehna ustvarjalnost in stalna motiviranost, ki jih lahko nudi tudi univerza oziroma kakršna koli oblika visokošolskega študija, v razvitem svetu pomenili vedno več," so bile uvodne besede Francija Koncilije, župana Mestne občine Novo mesto in predsednika novoustanovljenega društva, v četrtek, 29. junija, pozno popoldne na ustanovnem sestanku.

Zamisel o uvajanjem visokošolskega študija v Novem mestu ni nobena novost, saj pogovori o tem na ravni novomeške občine potekajo že nekaj let. Pobuda je bila najprej potrjena jeseni 1994, 23. novembra 1994 pa je bil sklican posvet o študiju z vplivnimi predstavniki, profesorji in znanstveniki Univerze v Ljubljani, na katerem sta bila ustanovljena Projektini svet in Pripravljalni odbor visokošolskega študija v Novem mestu. V četrtek so udeleženci na ustanovni skuščini v KC Janeza Trdine, ki se jo je udeležilo tudi nekaj priznanih znanstvenikov in profesorjev, obravnavali predlog statuta društva in dali nekaj pri-

pomb, izvolili so izvršni in nadzorni odbor ter pregledali letni delovni načrt društva.

Navedli pa so tudi razloge za uresničitev tega pomembnega projekta za Dolenjsko in Belo krajino. Ti so naslednji: Univerza v Novem mestu bo organizacijsko in programsko dopolnjevala Univerzo v Ljubljani, zato mora najti svojo identiteto in drugačnost in imeti dober program, s stališča razvojnih strok je ugotovljeno, da bi bilo potrebno naše šolstvo v regiji nadgraditi z ustanavljanjem višjega in visokega šolstva, ki bo sčasoma preraščalo v novo slovensko univerzo, temelji razvoja tega študija bodo različni raziskovalni centri v razvitih gospodarskih subjektih, ki bodo to šolstvo tudi finančno podprtli. Domači strokovnjaki so že izrazili pripravljenost za pomoč pri ustanavljanju univerze, eden izmed razlogov pa je tudi ta, da po kriterijih razvitega sveta potrebujemo v Sloveniji najmanj 5 univerz (podobne pobude so že tudi v Kopru, Novi Gorici, Celju in Kranju). Novoustanovljeno društvo Akademška pobuda Univerza v Novem mestu ima sedež na Šeldovi cesti 1 (Mestna občina Novo mesto), njegova slovensa ustanovitev pa bo septembra letos.

L. MURN

OHCET PO STARIH OBIČAJIH

OSILNICA - 30. junij je bil za Osilnicane in številne goste pravi praznik. Obudili so nekoč znani krajevi sejem, ki so ga prirejali na praznik sv. Petra in Pavla, in so ga letos, ko imajo svojo občino, obnovili. V bogatem kulturnem programu je v liku Petra Klepca nastopil znani dramski igralec Niko Goričič, pela sta pesvka zboru iz Trbovlj in Trsta. Posebej velja omeniti "Kmečko ohcet", pravo poroko po starih običajih. Zlasti nevesto je bil prizor odhoda po nevestu z lepo okrašenim vozom v spremstvu konjenikov, napravljenih v starih nošah, ki so še že davno v pozabio. Prireditev je bila prava paša za oči, trud, ki so ga domačini pozabili, pa se bo bogato obrestoval.

Ob meji težko čakajo sporazum

Le druga poslovna konferenca posavskega in zagrebškega gospodarstva - Težave pri menjavi in sodelovanju podjetij lahko rešita državi - Koristni stiki med podjetji

MOKRICE - Na pobudo Območne gospodarske zbornice Posavje je prišlo do sodelovanja z zagrebško zbornico in posameznimi podjetji, na drugi poslovni konferenci pa so se v začetku preteklega tedna sestali v Mokriscah. Prisotni so bili predstavniki 14 posavskih podjetij, GZS, ministrica za ekonomske odnose in razvoj in predstavniki krške carinske izpostave, Hrvate pa so zastopali predstavniki zagrebške komore in deseteri direktorjev zagrebških podjetij.

Prisotni so se zavzeli za okrepitev sodelovanja med sosedji in izrazili podporo nad naraščanjem blagovne menjave med državama. V treh mesecih letosnjega leta je primerni z enakim obdobjem lani načrt za tretjino, res pa je tudi, da je ta porast še vedno manjši, kot je pri menjavi z drugimi državami. Zato bosta obe stranice pritisnali na svoji vladi in predpise, ki bodo olajšali posle in menjavo.

POSAVJE IN ZAGREB STA GOSPODARSKA CELOTA - Obmejni kraji, posebej le v Posavju, so zaradi zastojev v menjavi in meddržavnih gospodarskih zelo prizadeti, saj jim pomeni tržišče na oni strani meje naravnov skoraj zelo izgubljeno. Poslovna srečanja so zato udeleženci iz obeh držav podprtli in se dogovorili, da se jeseni spet dobijo. (Foto: B. D. G.)

delavcev.

Znova so opozorili na zastoje na meji in pri carinjenju, saj je treba za izstop slovenskega blaga čakati dve, tri ali celo več ur. Zaradi tega se bodo zavzemali, da državi s spremembami meddržavnega sporazuma opredelita tudi bližnji prehod Slovenska vas kot mednarodni prehod, sprožili pa bodo tudi pobudo o odprtju mejnega prehoda na območju Žumberak-Gorjanci pri Sošicah.

Slovensko gospodarstvo se pritožuje nad zaščito hrvaškega gospodarstva s carinami, prelevmani, kontingenti in posebnimi dovoljenji ministrstva za kompenzacije posle. Zaščita je veliko višja kot slovenska, zahteva mnogo birokratike dela in predstavlja ovire za menjavo med državama. Hrvatska stran je opozorila na veliko neuravnovesnost trgovinske menjave, saj Slovenija na Hrvaško veliko več izvaja kot pa iz nje uvaža. Oboji so ugotovili, da je treba v pospeševanje gospodarskega sodelovanja vključiti tudi banke, ker bo le tako lahko prihajalo do večjih skupnih poslov, naložb, prenosa znanja.

B. DUŠIČ GORNIK

DARILO LANGENHAGNA NOVEMU MESTU

NOVO MESTO - V okviru kulturnega sodelovanja s pobratenim mestom Langenhagen sta na našem mestu ustvarjala priznana umetnica Wolf Golossner in Christoph Rust. Svoji umetnosti bosta podarila Novemu mestu, odkritje skulptur bo v petek, 7. julija, ob 20. uri v parku pred kulturnim centrom Janez Trdina.

Zgolj socialni mir ne bo dovolj

V Črnomlju opozarjajo, da niso izdelani programi za nadomestne dejavnosti na področju rudnika Kanižarica, ki ga zapirajo - Le upokojevanje rudarjev ni rešitev, vsaj ne dolgoročna

ČRНОМЕЛЈ - Rudnik Kanižarica je eden od treh rudnikov rjavega premoga, v katerem bodo izkopavali premog le še letos in prihodnje leto, potem pa ga bodo do leta 2.000 postopoma zaprli. Vendar v Črnomlju, kot je bilo moč razbrati iz razprave na zadnjem občinskem svetu, z načinom zapiranja niso najbolj zadovoljni, zlasti še, ker zakon o zapiranju rudnikov ne daje upanja, da bodo probleme, nastale z zapiranjem, uspešno rešili.

Kot je opozoril Silvo Grdešič, predstavnik črnomaljske občine v vladni komisiji za zapiranje rudnikov, je zakon naravnih predvsem socialno, ne pa razvojno. To sicer pomeni, da bodo skoraj vse delavce, zaposlene v rudniku, do leta 2.000 lahko upokojili po eni od predlaganih variant ali prezaposlili. Vprašanje pa je, kaj bo z delovnimi mesti, ki naj bi nadomestila tista, ki jih bodo izgubili ob zaprtju rudnika. Država bo kupila le socialni mir, medtem ko ne bo zagotovila nadaljnega razvoja. Poleg tega je vladata zmanjšala proračunske vsebine za zapiranje in sanacijo rudnikov od 3,7 milijarde na 1,8 milijarde tolarjev, kar bo dovolj le za poplačilo dolgov

rudnikov, medtem ko bo za prezaposlovanje zmanjšalo denarja.

Grdešič je opozoril, da ustanovni kapital podjetja Rudnik Kanižarica v zapiranju znaša le 400 tisoč DEM, kar ne zadostuje niti za normalno delovanje firme, kaj šele za njen razvoj. Predvsem pa je nesprejemljivo, da bodo pod kinko pomoči ob zapiranju rudnikov Senovo, Zagorje in Kanižarica v resnici sanirali rudnik Hrastnik-Trbovlje, problemi treh rudnikov v zapiranju pa bodo ostali občinam. Ob tem je župan Andrej Fabjan pripomnil, da je minister za gospodarske dejavnosti Maks Tajnikar dejal, da je prestrukturiranje v Kanižarici odprejno druga delovna mesta za toliko delavcev, kot jih je v rudniku sedaj," je dejal Babič.

menežarske ekipe, v kateri bo moral biti človek, ki bo šel z aktovko po Sloveniji in iskal zainteresirane za

• Svetnik Vinko Babič, ki je bil nekdaj zaposlen v rudniku Kanižarica, je spomnil, da je država pred leti obljubljala, da bodo tam, kjer bodo zaprli rudnik, odpri druge obrave. "Občini nam ne sme biti vseeno, da bodo rudnik zaprli, novih zaposlitv pa ne bo. Če je družba za zapiranje rudnikov, naj nosi tudi posledice. V Kanižarici bi namreč lahko še kopali premog, saj so prav sedaj naleteli na kakovostne zaloge. A če do tega ne bo prišlo, naj pač občina sproži akcijo, da na področju rudnika odprejo druga delovna mesta za toliko delavcev, kot jih je v rudniku sedaj," je dejal Babič.

nove programe na področju sedanega rudnika.

M. BEZEK-JAKŠE

NOVOMEŠKI KRST HELIKOPTERJA - Olga Molan, ki je v slovenski osamosvojiti vojni izgubila moža, je v soboto dopoldne na novomeškem štadionu krstila še zadnjega izmed petih helikopterjev Slovenske vojske BELL 412 EP. Novo mesto - tako je sedaj ime helikopterju - lahko pelje poleg treh članov posadke še 12 ljudi, prevaža 2 tone bremena in je razen za vojaške namene uporaben tudi za reševalne akcije. Na predviditi ob krstu so pripadniki letalskih enot Slovenske vojske pokazali zmogljivosti helikopterjev BELL 412 in BELL 206 ter letala Pilatus PC-9, vojaki so uprizorili desantno vojaško akcijo, s katero so onesposobili sovražnika v zgradbi, na prvem uradnem plettu Novega mesta pa so v njem poleg botre Molanove med drugimi sedeli mati padlega teritorialca Martina Ursiča iz Prečne, ameriški veleposlanik Alan Wendt, ki ima zasluge, da je Slovenija lahko kupila omenjene helikopterje, in nekateri vodilni ljudje Slovenske vojske in novomeške občine. (Foto: I. V.)

Danes v Dolenjskem listu

na 3. strani:

• Rumeni plavec dobiva pravo mesto

na 4. strani:

• v Novem mestu v vrtcih manj otrok

na 5. strani:

• Zongliranje s soglasjem ravnatelju

na 9. strani:

• "Branil sem samo svoje življenje"

od 11. do 14. strani:

• Priloga Dolenjskega lista

Požrite obljube države

Zaradi razmer, ki so nastale na področju oskrbe z energijo, kar tudi zaradi razmer na svetovnem trgu premoga, saj je na primer premog iz Azije dvakrat cenejši od tistega, ki ga kopljajo v Kanižarici, se je slovenska vlada odločila, da bo poleg omenjene zaprla še rudnika rjavega premoga na Senovem in v Zagorju. Vsaj za kanižarski rudnik je moč reči, da je bilo iz države precej pojasnjevan in prepričevan, kako je zaprise zanj najboljša rešitev. A že sedaj, ko je v rudniku še kopljeno, v črnomaljski občini z grozjo spoznavajo, da očitno ne bo tako. Obljubljena denarna pomoč države se krči, a tudi sicer ji gre predvsem za to, da bi bil potem, ko bodo dali na rudniško jamo pokrov, socialni mir. Torej da bi se znašli sedaj zaposleni delavci na varnem, kar pomeni v glavnem - v pokoju. Da pa bo občina, ki ima že sedaj težave s premajhnim številom delovnih mest, še dodatno ob - lahko bi rekli - kar 450 delovnih mest, saj je imel kanižarski rudnik še nedavno toliko zaposlenih, pa naj ne bi bilo državi nič mar. Za to naj bi poskrbela črnomaljska občina, torej tista, ki se je strinjala z zapiranjem še potem, ko ji je državni sekretar Sovič grozil, kako nevezdržno ji bo še naprej živel z rudnikom, ki je bil odprt leta 1857, in kako dobro se ji bo godilo, če ga bo zaprla, saj bo za vse in več poskrbela država. Tista država, ki ima velika usta za dajanje obljub in njihovo požiranje, sicer pa kratek spomin. Tako kratkega, da se ne spomni več niti tega, kako je takrat, ko ji je pač prijalo, obljubljala na zapri rudnikov nove obrave.

MIRJAM BEZEK-JAKŠE

ODŠLI V BOLOGNO

RIBNICA - Na povabilo donatorja iz Italije, ki skrbi za ribniški begunski center, je v soboto odšlo 70 begunkov in mladih v starosti do 6 do 20 let in 10 otrok iz socialno ogroženih družin iz Ribnice v Bologno. Tam bodo ostali dva tedna, nakar jih bodo zamenjali preostali od skupno 130 otrok, kolikor jih je v begunkem centru v Ribnici.

J. P.

VREME
Ob koncu tedna bo spet sončno in toplo vreme.

Kam s psom med dopustom?

Ali ste morali kdaj na hitro odpotovati, pa niste vedeli, kam naj daste psa, mačko ali drugega hišnega ljubljenca? No, tudi pred dopusti se lahko znajdete pred težkim vprašanjem, kako bo poleti z vašimi živalmi. Če želite imeti celo leto ob sebi npr. psa, ne bi bilo lepo, če bi se ga poleti znebili. Celo več, če se odpravljate uživati na morje, v hribe ali drugam, bi bilo prav, če oddih omogočite tudi psu. Prav tako kot vi se tudi on naveliča monotonega življenja skozi vse leto, posebej še, če je njegov svet majhno dvorišče ali, kar je še hujše, tesna dnevna soba. Ce ga ne morete vzeti s seboj na počitnice, so vam na voljo tudi pri nas pasji hoteli, v katerih vas štirinožec lahko na var nem počaka, da se boste naveličali poletnega namakanja v morju. Tako bivališče za pse je dobra rešitev ali pa tudi ne. Vprašati se je treba namreč, ali se pes dobro počuti in znajde v družbi plačanih skrbnikov, s katerimi se mogočo vidi nekajkrat na leto ali pa samo takrat, ko so ljudje, s katerimi sicer deli dobro in slabo, odsotni. Hotel za psa je lahko nekaj podobnega kot prvi vrtec za otroka. Številni ljubitelji psov zatrjujejo, da želi pes toliko človekove pozornosti kot otrok. Kam po temtakem s psom? To je bilo tudi anketno vprašanje.

RASTO BOŽIČ, glasbeni urednik Studia D: "Ce je pes pravi človeški prijatelj, naj gre z njim tudi na dopust, saj se doma ali v tujem okolju lahko počuti osamljenega in zavrnjenega. V naši družini ne bo težav, saj smo v hiši dve družini in pes ne bo opazil, da nekateri nici. Prave mučilnice za pse pa so blokovska stanovanja in psi, ki med letom žive v dnevni sobi, si dopust ob hladni reki in velikih pokošenih travnikih še kako zaslužijo."

DRAGO ZOFIČ s Cirknika pri Brežicah: "Na dopust bomo tudi letos šli brez skrb. Kadar odidemo od doma, nismo posebnih težav z varstvom za hišno ljubljenec, saj imamo doma starše, ki ta čas poskrbijo za ranje. Imamo psa in mačka in se trudimo, da za oba poskrbimo, kot je treba, vem pa, da nekateri niti takrat, ko so vsak dan doma, za živali ne znajo ali nočejo poskrbeti, kaj je takrat, ko jih ni doma, pa je veliko vprašanje."

SANDA FERLIN, dijakinja iz Velikega Podloga: "Imam psa, in ker verjetno ne bom šla nikam na počitnice, bom zanj skrbela tako kot ponavadi. Z njim redno hodim na sprehe, saj želim, da se čim bolj razgiba, zanj pa skrbita še stara mama in tetka Rozi. Mnogi poleti pozabljamo ne le na pse, pač tu tudi na druge živali, ki jih žejem v vročinu še bolj pestita kot nas, zato bi morali k njim poleti večkrat pogledati in jim naličiti hladne vode."

LJUBICA VOGRINC, Agencija Al-turist iz Kočevja: "Ko ljudje odhajajo na dopust, me pogosto vprašajo, kam s psom. Kar precej gostinskih podjetij sprejema tudi goste s psi ali drugimi živalmi, kar pa je treba ponekod dodatno plačati. V Kočevju imamo v Podgorški ulici tako imenovani pasji hotel, kjer večji psi prebivajo v pesku, manjši pa tudi v hiši. Željo o oddaji živali v varstvo je dobro nekaj dni pred odhodom na dopust najaviti."

BETKA ANDOLJŠEK, natakarica v bistroju Pap v Ribnici: "Ko grem na dopust za mojega psa mačenčka in siamsko mačko skrbim moji starši. Živim v hiši, pes in mačke pa nimam v stanovanju, marveč imata svoj prostor v garaži. Tudi žival mora kdaj ven, zato niti prav, da jih imamo v stanovanju, kot tudi ne, da je denimo pes ves čas samo na verigi. Živali naj bi imeli tisti, ki imajo ranje primeren prostor, predvsem pa čas, da se z njimi ukvarjajo."

VESNA BUTALA, prodajalka iz Metlike: "Imamo mačko in nekaj psov. Živimo skupaj s starši in nikoli ne gremo na dopust vsi hkrati, tako da nekdo vedno skrbí za živali in tudi potni niso prikrajšane. Zlasti psi omogočimo tudi osvežujočo prho, a tudi jedeče in pijača jim nikoli ne zmanjka. Tudi sicer pazimo, da je z njihovim zdravjem in počutjem vse v redu, in po potrebi se posvetujemo še z veterinarjem."

SAMO ŠTUKELJ, elektrotehnik iz Črnomlja: "Imamo psa in ribice v akvariju. Vse smo nabavili s premislekom. Odločili smo se za tiste živali, za katere smo vedeli, da smo zanje sposobni dobro poskrbeti in da jim pri nas ne bo mič slabege. Ko gremo na dopust, navadno eden od družinskih članov ostane doma, da skrbi za živali, ali pa pudlja, ki je majhen, vzamemo s seboj, medtem ko imajo ribice avtomatski krmilnik, ki zastonje za tri tedne."

NACE RAKAR, šofer iz Kamnega Potoka pri Trebnjem: "Imam nemškega ovčarja. Upam, da ga bom lahko oddal v pasji hotel Dušana Hajdinjaka, ko me poleti ne bo doma. Pasja zavetiča so v redu. Ko tja oddal pes, veš, da bodo zanj skrbeli. Do zdaj so pa imeli v varstvu dobrski sosedje. Kam oddati pesa v času dopustov pa je lahko tudi problem. Ne bi vsakdo hotel prevzeti pesa, a tudi pes mogoče ne bi vsakogar maral in bi se varstva naveličal."

DAMJANA KROŠELJ, gimnazijalska maturantka z Loga pri Sevnici: "Delati bi morali anketo med psi, kako se počutijo in kako in s kom bi radi živel v času, ko gredo njihovi lastniki na dopust. No, na mojega psa bo že stara mama popazila. Popolnoma ji zaupam, saj ima rada živali. Lastniki psov si med dopustom sicer pomagajo različno. Če je človek odsončen, pes pač ne more pustiti doma na verigi. Zavetiča za pse v Sevnici ni, kolikor vem."

Obisk ameriškega kongresnika

Ameriški kongresnik James Oberstar je v iskanju svojih korenin obiskal Ribnico - Spremljal ga je minister Šter

RIBNICA - V okviru šestnovega neuradnega obiska v Sloveniji je ameriški kongresnik James Oberstar iz Minnesote minulo nedeljo popoldan po sprejemu na brinškem letališču odpotoval najprej v Ribnico. V Slovenijo je skupaj z ženo dopotoval na povabilo ministra Andreja Štera, ki je kongresnika spremljal v Ribnico, ob koder izviroj kongresnikov predniki.

Po ogledu mesta in Nove Štife, kjer je kongresnik Oberstar iz povedovanja svoje babice, ki je s 16imi leti odšla v Ameriko iz Sodražice, prepričan stopnico pred cerkvijo, ter ogledu gradu in parka kulturnikov se je kongresnik sestal v prostorijah Miklove hiše s slovenskimi sorodniki. Tega srečanja se je udeležil kar lepo število tistih, ki se ali pa so se pisali Oberstar.

Po pozdravnem nagovoru ribniškega župana Jožeta Tanku, ki je med drugim omenil, da v Ribnici skorajda ni družine, ki ne bi imela sorodnikov v Severni ali Južni Ameriki, mu je kongresnik Oberstar že v začetku svojega govora potrdil, da so Ribničani ljudje, ki trdo delajo, so pošteni in imajo vero. Strinjal se je tudi, da so mnogi med njimi ali pa njihovi potomci v tujem svetu dosegli visoke položaje in časti. Ob tem je na kratko predstavljal težko pot, ki sta jo morala prehoditi njegova babica in delek, ki sta vzgojila 8 otrok.

Kongresnik, ki je svoj obisk v Ribnici zaključil po končani večerni maši, ki ji je prisostvoval, je zbrannim v Miklovih hiši reklo: "Ste zelo močan in ponosen narod. Leta 1991 ste si pridobili neodvisnost in je nikoli ne smete dati iz rok. Slovenija

ja postaja država, ki jo svet spozna. Pri tem sem jih in jih bom še naprej pomagal, tako da nikoli več nikomur ne bo treba emigrirati."

Za naš časopis je minister Šter povedal, da bo kongresniku neuradni obisk v Sloveniji tudi delovan. Na skupnem sestanku najvišjih predstavnikov notranjega in obrambnega ministarstva jih bo kongresnik Oberstar, ki je član odbora za varnost civilnega letalskega prometa v ameriškem kongresu, seznanil s poročilom tega odbora, kar bo, po mnenju ministra Štera, za obe ministrište zelo dragoceno. Kongresnika, ki namerava obiskati kobarški muzej in si ogledati našo obalo, pa bo sprejel tudi predsednik Kučan.

M. LESKOVŠEK-SVETE

KONGRESNIK OBISKAL SORODNIKE - Ameriški kongresnik James Oberstar je tako, kot se za sorodnike, ki se niso niso videli, tudi spodbil slednjim zaupal, da sta oba z ženo izgubila svoja prva zakonska partnerja zaradi raka ter da sta se tako tudi našla. (Foto: M. L.-S.)

POLICISTI NA KOLPI - V soboto se je s kanuji, kajaki in gumijastimi splavili po Kolpi od Prelesja do Vinice spustilo 350 policistov iz Madžarske, Hrvatske, Avstrije in Slovenije. Novomeška UNZ oziroma regionalna organizacija IPA, mednarodne zvezde policistov, sta spust po Kolpi pripravili tretji zapored, srednje rednivo, ki je bolj družabnega značaja, pa želijo opozoriti, da država mora ne biti smela razvajati, ampak združevati. Spust po Kolpi je letos v letnem koledarju prireditev IPA, po besedah Francija Povšeta, načelnika novomeške UNZ, pa nameravajo prihodnje leto ob tej priložnosti na Kolpo povabiti tudi vse druge ljudi dobre volje. (Foto: I. V.)

Minister Gantar na obisku

Po delovnem srečanju ogled vodovodnih sistemov na JP Komunala in odlagališča komunalnih odpadkov v Leskovcu - Obljubil pomoč

NOVO MESTO - V petek, 30. junija, se je v Novem mestu na delovnem obisku mudil slovenski minister za okolje in prostor Pavel Gantar s svojimi sodelavci. S predstavniki občine se je pogovarjal zlasti o varstvu okolja in urejanju prostora, o delovanju sklada stavbnih zemljišč in o stanovanjskih težavah Novega mesta.

Z uplavljivito stanovanjsko zgradbo na kona pa se (tudi) Novo mesto spravi s problematiko zagotavljanja socialnih stanovanj. Minister Gantar je povedal, da je z ministrstvom finančne že usklajena graditev Stanovanjske hraničnice, ki bo priporočena k stanovanjski gradnji; vsake mesta občina bi moral imeti lastno komunalno inšpekcijo; koncesije za raziskovanje vodnih virov ne smetajo biti zavrnjena, saj je zaradi slabih pitne vode ogroženo zdravje ljudi in nasip je potrebljen prenesti pravnosti pri urejanju prostora najprej mestne občine in potem še na druge.

L. MURKO

Z uveljavljivito stanovanjsko zgradbo na kona pa se (tudi) Novo mesto spravi s problematiko zagotavljanja socialnih stanovanj. Minister Gantar je povedal, da je z ministrstvom finančne že usklajena graditev Stanovanjske hraničnice, ki bo priporočena k stanovanjski gradnji; vsake mesta občina bi moral imeti lastno komunalno inšpekcijo; koncesije za raziskovanje vodnih virov ne smetajo biti zavrnjena, saj je zaradi slabih pitne vode ogroženo zdravje ljudi in nasip je potrebljen prenesti pravnosti pri urejanju prostora najprej mestne občine in potem še na druge.

Mestna občina Novo mesto ima težave tudi z odlagališčem komunalnih odpadkov v Leskovcu; to je sicer zgledno urejeno in vzdrževano, toda zaradi hitrega polnjenja depozita.

Mestna občina Novo mesto ima težave tudi z odlagališčem komunalnih odpadkov v Leskovcu; to je sicer zgledno urejeno in vzdrževano, toda zaradi hitrega polnjenja depozita.

A skupine je zmagaala Ribnica, ki je bilo Retje, tretje pri Vinici, Zapotok; pri članih Bskupincem, pri članih Sv. Gregor (druge Vinice, ne Gora), pri veteranih pa prva Rinka, druga Jurjevica in tretji Leskovci.

Na ekipa PGD Hrib iz Loskega potoka, pionirjih Sodražica (drugi Hrib in tretja Jurjevica); pri članih je bila prva Sodražica (druga Jurjevica); pri članih je bila prva Rinka, ki je bilo Retje, tretje pri Vinici, Zapotok; pri članih Bskupincem, pri članih Sv. Gregor (druge Vinice, ne Gora), pri veteranih pa prva Rinka, druga Jurjevica in tretji Leskovci.

Na ekipa PGD Hrib iz Loskega potoka, pionirjih Sodražica (drugi Hrib in tretja Jurjevica); pri članih je bila prva Sodražica (druga Jurjevica); pri članih je bila prva Rinka, ki je bilo Retje, tretje pri Vinici, Zapotok; pri članih Bskupincem, pri članih Sv. Gregor (druge Vinice, ne Gora), pri veteranih pa prva Rinka, druga Jurjevica in tretji Leskovci.

Na ekipa PGD Hrib iz Loskega potoka, pionirjih Sodražica (drugi Hrib in tretja Jurjevica); pri članih je bila prva Sodražica (druga Jurjevica); pri članih je bila prva Rinka, ki je bilo Retje, tretje pri Vinici, Zapotok; pri članih Bskupincem, pri članih Sv. Gregor (druge Vinice, ne Gora), pri veteranih pa prva Rinka, druga Jurjevica in tretji Leskovci.

Na ekipa PGD Hrib iz Loskega potoka, pionirjih Sodražica (drugi Hrib in tretja Jurjevica); pri članih je bila prva Sodražica (druga Jurjevica); pri članih je bila prva Rinka, ki je bilo Retje, tretje pri Vinici, Zapotok; pri članih Bskupincem, pri članih Sv. Gregor (druge Vinice, ne Gora), pri veteranih pa prva Rinka, druga Jurjevica in tretji Leskovci.

Na ekipa PGD Hrib iz Loskega potoka, pionirjih Sodražica (drugi Hrib in tretja Jurjevica); pri članih je bila prva Sodražica (druga Jurjevica); pri članih je bila prva Rinka, ki je bilo Retje, tretje pri Vinici, Zapotok; pri članih Bskupincem, pri članih Sv. Gregor (druge Vinice, ne Gora), pri veteranih pa prva Rinka, druga Jurjevica in tretji Leskovci.

Na ekipa PGD Hrib iz Loskega potoka, pionirjih Sodražica (drugi Hrib in tretja Jurjevica); pri članih je bila prva Sodražica (druga Jurjevica); pri članih je bila prva Rinka, ki je bilo Retje, tretje pri Vinici, Zapotok; pri članih Bskupincem, pri članih Sv. Gregor (druge Vinice, ne Gora), pri veteranih pa prva Rinka, druga Jurjevica in tretji Leskovci.

Na ekipa PGD Hrib iz Loskega potoka, pionirjih Sodražica (drugi Hrib in tretja Jurjevica); pri članih je bila prva Sodražica (druga Jurjevica); pri članih je bila prva Rinka, ki je bilo Retje, tretje pri Vinici, Zapotok; pri članih Bskupincem, pri članih Sv. Gregor (druge Vinice, ne Gora), pri veteranih pa prva Rinka, druga Jurjevica in tretji Leskovci.

Na ekipa PGD Hrib iz Loskega potoka, pionirjih Sodražica (drugi Hrib in tretja Jurjevica); pri članih je bila prva Sodražica (druga Jurjevica); pri članih je bila prva Rinka, ki je bilo Retje, tretje pri Vinici, Zapotok; pri članih Bskupincem, pri članih Sv. Gregor (druge Vinice, ne Gora), pri veteranih pa prva Rinka, druga Jurjevica in tretji Leskovci.

Na ekipa PGD Hrib iz Loskega potoka, pionirjih Sodražica (drugi Hrib in tretja Jurjevica); pri članih je bila prva Sodražica (druga Jurjevica); pri članih je bila prva Rinka, ki je bilo Retje, tretje pri Vinici, Zapotok; pri članih Bskupincem, pri članih Sv. Gregor (druge Vinice, ne Gora), pri veteranih pa prva Rinka, druga Jurjevica in tretji Leskovci.

Na ekipa PGD Hrib iz Loskega potoka, pionirjih Sodražica (drugi Hrib in tretja Jurjevica); pri članih je bila prva Sodražica (druga Jurjevica); pri članih je bila prva Rinka, ki je bilo Retje, tretje pri Vinici, Zapotok; pri članih Bskupincem, pri članih Sv. Gregor (druge Vinice, ne Gora), pri veteranih pa prva Rinka, druga Jurjevica in tretji Leskovci.

Na ekipa PGD Hrib iz Loskega potoka, pionirjih Sodražica (drugi Hrib in tretja Jurjevica); pri članih je bila prva Sodražica (druga Jurjevica); pri članih je bila prva Rinka, ki je bilo Retje, tretje pri Vinici, Zapotok; pri članih Bskupincem, pri članih Sv. Gregor (druge Vinice, ne Gora), pri veteranih pa prva Rinka, druga Jurjevica in tretji Leskovci.

Na ekipa PGD Hrib iz Loskega potoka, pionirjih Sodražica (drugi Hrib in tretja Jurjevica); pri članih je bila prva Sodražica (druga Jurjevica); pri članih je bila prva Rinka, ki je bilo Retje, tretje pri Vinici, Zapotok; pri članih Bskupincem, pri članih Sv. Gregor (druge Vinice, ne Gora), pri veteranih pa prva Rinka, druga Jurjevica in tretji Leskovci.

Na ekipa PGD Hrib iz Loskega potoka, pionirjih Sodražica (drugi Hrib in tretja Jurjevica); pri članih je bila prva Sodražica (druga Jurjevica); pri članih je bila prva Rinka, ki je bilo Retje, tretje pri Vinici, Zapotok; pri članih Bskupincem, pri članih Sv. Gregor (druge Vinice, ne Gora), pri veteranih pa prva Rinka, druga Jurjevica in tretji Leskovci.

Na ekipa PGD Hrib iz Loskega potoka, pionirjih Sodražica (drugi Hrib in tretja Jurjevica); pri članih je bila prva Sodražica (druga Jurjevica); pri članih je bila prva Rinka, ki je bilo Retje, tretje pri Vinici, Zapotok; pri članih Bskupincem, pri članih Sv. Gregor (druge Vinice, ne Gora), pri veteranih pa prva Rinka, druga Jurjevica in tretji Leskovci.

Rumeni plavec dobiva pravo mesto

Bizeljani želijo spet dati veljavo avtohtoni sorti trte - rumenemu plavcu, ki so ga doslej sadili le zaradi količine - Ob pravilni negi da zelo kakovostno vino

BIZELJSKO - Društvo vinogradnikov Bizeljsko je vse bolj aktivno, saj so vinogradniki spoznali, da v anonimnosti ni prihodnosti, ampak morajo bizeljska vina postati spet znana. 56 članov društva ima v lasti več kot 300 od 1050 ha vinogradov, kolikor jih premore brežiška občina.

Vsakletno ocenjevanje vin, ki postaja vse večje in pomembnejše, se razvija v pravi praznik, ki naj bi že prihodnje leto trajal dva dni, samo ocenjevanje vin pa kar tri dni. Poleg tega so se lotili tudi drugih nalog. Med drugim želijo postati poznani po vrhunskih vinih in dobiti naziv zagrebško tržišče, ki je za te kraje živiljenjskega pomena.

Zanimiva je tudi odločitev vinogradnikov, da bodo ponovno dali veljavo avtohtoni sorti rumeni plavec, ki so jo še pred kratkim na Bizeljskem sadili zgolj zaradi količine. "Na območju Bizeljskega je kar 20 odstotkov trte v vinogradih te sorte, značilno zanje pa je, da se večinoma nepravilno vzgaja in da zato obilno rodijo, vino iz takega grozja pa je sibkega okusa in aromi. Nekateri pogumni vinogradniki so že dokazali, da ta sorta lahko da izredno dobro in kakovostno vino," pravi Janez Iljaš, predsednik društva. Bizeljski vinogradniki, ki se

zdržujejo v društvu, so se zato skupaj z Vinogradniško vinarsko zadrugo Bizeljsko-Brežice odločili, da bodo o tej sorti naredili študijo. Štiri strokovne skupine bodo proučevali trto, njeno rast, vpliv mikroklima, selekcijo in podobno.

To je le ena izmed akcij bizeljskih vinogradnikov, saj so se tudi resno oprijeli projekta vinske ceste in ga nameravajo v čim krajšem času spraviti v živiljenje. Standard ljudi v teh krajih je namreč močno povezan s tem projektom, česar se zavedajo tudi sami. Tako so se mnogi krajanji odločili, da bodo sofinancirali projektno dokumentacijo za vinsko cesto (25.000 tolarjev od gospodinjstva), ker želijo priti do denarja še pred občinskim proračunom in pravočasno kandidirati za državna sredstva.

Vinska cesta je nova priložnost, da vinogradništvo na Bizeljskem preživi in se razmahne, saj po dogodkih na svetovnem in evropskem vinskem trgu lahko sklepamo, da je prihod-

B. D. G.

Janez Iljaš

nost slovenskih vin ravno v prodaji na domu v obliki kmečkega turizma v solidno ohranjeni naravnih pokrajini. A tudi za podobno le-te bodo morali še poskrbeti, čeprav se napake iz preteklosti ne dajo popraviti. Pokrajino okrog Bizeljskega močno kazijo visoki vikendi, ki jim domačini pravijo kar transformatorji.

V vsakem trenutku naj bi se zavedali, da je trta dolgočeva rastlina, im moramo temu primerno spoštovati pravila gojenja, ki slonijo na njenih naravnih značilnostih. Po naravi je trta plezalka in potrebuje veliko sonca. Zato, če je v senci ali pregnovanja, zrastejo predogli poganjki, kar je neugodno za gojenje na dokaj omejenem prostoru.

Predvsem je treba poskrbeti za primeren les za rez v prihodnjem letu. Ta mora biti po možnosti na mestu, ustreznem glede na gojivo in obliko. Najpomembnejše pa je, da je les dobro dozorel, s čimer je zagotovljeno zadost hranilnih snovi za odganjanje spomlad.

Odstraniti je treba sorazmerno kratke poganjke (do 40 cm), zlasti če imajo grozdje in je stevilu poganjkov preveliko.

Odrezati kaže predelbe poganjke, ki smo jih prej pustili za oddušni ventil, da ne bodo vsi poganjki premočni. Osnovni razlog, zakaj ni primerno pustiti debelih poganjkov, je poleg ne-sorazmerno velike porabe vode in hranil v tem, da ves les slaboto dozori in ni primeren za rodni les v prihodnjem letu. Čemu gnojiti, da zrastejo premočni poganjki, ko znaš razlika v porabi vode med primernim poganjom in zelo debelim 30 litrov samo v juliju in avgustu. Na hektar znesec 120.000 litrov. Listna površina, zlasti osvetljena, pa se ne poveča.

Ocenimo moč trsa in velikost neposredno osvetljene povr-

šine! Če imamo še vedno preveč poganjkov, zmanjšajmo njihovo število na 12-18 na dolžinski meter vrste (to delo bi že moral opraviti). Končno izračunamo še možni pridelek na osnovi velikosti in števila grozdov ter povprečne teže grozda glede na sortami.

Odvečne grozde je potreben odstraniti v času, ko so se jagode zavezale pa do začetka mehčanja. Kolikor prej to naredimo, bolj se bodo razvile preostale jagode in trs bo dal največji primerni pridelek.

Odstranjujemo najprej tretji in po potrebi drugi grozd na poganjku, več na sibkejših poganjkih. Pri sortah z zelo velikimi grozdji je pravilno, da krajšamo grozde, namesto da bi odstranili vse grozde na nekatereh poganjkih, npr.; pri žametničini, ki ima grozde težke 0,5 kg, zadostuje 8 grozdov na 12 poganjkov, da dosežemo ustrezni pridelek. Vendar je bolje, da vsakega od 12 grozdov skrajšamo za 1/3, ker poganjek brez grozja asimilira tudi do 30% manj. Na ta način istočasno poskrbimo za dober pridelek in razbremenimo trs, ker potrebuje manj za dozorevanje pešč, ki so osnova za obstoje vrste, in se na njihovo tvorbo porabi veliko hranil in vode.

Prav je, če po cvetenju odstranimo liste, ki zakrivajo grozde, in tudi zalistnike. Vršičkanje, približno nad 15. listom opravimo gojivočasno, da se mladice ne zlomijo tik nad žico. Z razbremenitvijo trte omogočimo dobro rast in pridelek tudi v prihodnje ter zagotovimo kakovost v tekočem letu.

JOŽE MALJEVIČ, dipl. inž. agr. svetovalec za vinogradništvo

Praznik za cviček in košnjo

Društvo mladih kmetijev Tržišče pripravilo 10. kmečki praznik - Okroglia miza o vinogradništvu in kletarjenju

TRŽIŠČE - Društvo mladih kmetijev Tržišče je pripravilo letos že desetič zapored Kmečki praznik v Tržišču. Pod vabljenim naslovom V deželici sonca in grozja se je na prereditvi vrstilo več dogodkov, posvečenih vinogradništvu in kletarjenju, vsi od teh pa so bili naravnani v podporo cvičku kot vinu, ki naj bi znova osvojilo poznavalce.

Na določanskih ogroglih mizi (udeležili so se je med drugimi Darko Marjetič, Zdravko Mastnak, oba iz kleti Krškega Agrokombinata, mag. Mitja Kocjančič iz Kmetijskega inštituta Slovenije, nekdajni predsednik dolenskega vinogradniškega društva Peter Brčar, župan Sevnice

vrsto vina posebej zaščitil. Zavzeli so za nadaljnje uresničevanje zamisli vinskih cest.

Popoldanski del tržiškega kmečkega praznika je bil za spoznanje manj zahteven, ker so tekmovali v košnji in grabljenju. Pri koskih je v starostni skupini do 50 let zmagal že sedmič Cvetko Aupič, med tistimi, ki jih stejejo že čez 50, se je proslavil Karel Simeonov, ki je ugnal Vinka Majcna. Med ženskami si je 1. me-

sto priborila Marjana Ašič, 2. med kosicami je bila Fanika Simeonov. Med grabljicami je nalogo opravila najbolje Marjeta Rantah, na 2. mestu se je uvrstila Marjana Ašič, 3. mestu si delita Fanika Simeonov in Alenka Železnik.

Prireditve, v okviru katere so predstavili tudi kmetijske stroje in se s pomočjo Marjana Dolenške seznanili tudi s strojnim krožkom, se je v lepem vremenu udeležilo kakšnih 3.000 gledalcev.

L. M.

Na Studencu igrale harmonike

Veliko mladih muzikantov

STUDENEC - Na srečanju harmonikarjev na Studencu, ki so ga v soboto organizirali Prosvetno društvo in gasilsko društvo s Studencu ter ZKO Sevnica, je nastopilo 43 udeležencev. Igralo je veliko mladih harmonikarjev; kar 17 tekmovalcev je bilo mlajših od 14 let.

Sobotno tekmovanje na Studencu je bilo izbirno za Zlati harmoniko Ljubecne. Po posameznih skupinah so se nastopajoči uvrstili tako: do 14 let - 1. Jernej Kočevar, 2. Viktor Malec, 3. Boris Žerjav, 4. Uroš Križman; do 15 let - 1. Boštjan Povše, 2. Robert Furar, 3. Jožko Gnidiča; do 16 let - 1. Jozica Vogrinč; nad 60 let (veterani) - Alojz Vrtačnik. V skupini 24 do 40 let so sicer dobro mužicirali, vendar niso prepričali žirije, da so dovolj dobrí za veliko harmonikarsko prereditev v Ljubecni, zato iz te skupine ni izbrala nikogar.

L. M.

KOSILI IN GRABILI - Travo, ki so jo pokosili spremni fantje, stari do 50 in nad 50, ter kosice, so ženske pograbile in spravile v kopice. Strogo oko ocenjevalcev je za zmagovalko med grabljicami izbrala Marjeto Rantah (na sliki), ki je tudi predsednica Društva mladih kmetijev Tržišče.

(Foto: L. M.)

in priznani vinogradnik Jože Peter nel ter Nace Strmole, Ivan Pungerčar in Peter Camloh, vodilni možje vinogradniškega društva na Malkovcu so razpravljali nizali odgovore na vprašanje, kaj storiti za vinogradništvo. Menili so, da morajo vinogradniki sami skrbeti za kakovost vina in da se morajo zategadelj učiti kletarjenja ter da morajo pridevati priznane sorte grozja. Ne bodo štedili z naporji, ko gre za to, da bi zakon o vinu priznal že omjenjeni cviček za slovensko posebnost in to

recenzo - storjeno, pa čeprav norveški soliter ali kalcijev nitrat, to je granulirano in sipo kgnilo, ki vsebuje 15,5 odst. dušika in 28,5 odst. kalcijevega oksida, našim poljedelcem ni neznan. Ker se stodujem, da ob običajnem gnojenju izboljšuje kislota tla, saj z vno-

čno in hidro topi v vodi, so ga namreč strokovnjaki že pred de-

jem, to je v času uvajanja italijanskih intenzivnih sort pšenice, ki jih je zimsko dognojevanje. Tako so namreč delali italijani,

ki so jih pridobivalci, vendar se je izkazalo, da pri nas tovrstno posnemanje

zapisati kaj več.

Recenzo - storjeno, pa čeprav norveški soliter ali kalcijev nitrat, to je granulirano in sipo kgnilo, ki vsebuje 15,5 odst. dušika in 28,5 odst. kalcijevega oksida, našim poljedelcem ni neznan. Ker se stodujem, da ob običajnem gnojenju izboljšuje kislota tla, saj z vno-

čno in hidro topi v vodi, so ga namreč strokovnjaki že pred de-

jem, to je v času uvajanja italijanskih intenzivnih sort pšenice, ki jih je zimsko dognojevanje. Tako so namreč delali italijani,

ki so jih pridobivalci, vendar se je izkazalo, da pri nas tovrstno posnemanje

zapisati kaj več.

Inž. M. LEGAN

STUDENEC S HARMONIKARI - Najstarejši, ki je stopil na studenški oder je bil 76-letni Alojz Žvar. Najmlajši so bili z 8 leti Stojan Imperl, Janez Lekš in Gašper Kolar. Na sliki so sicer nekateri od izbrancev, ki bodo po sobotni odločitvi ocenjevalcev lahko poskusili srečo na Zlati harmoniki Ljubecne.

(Foto: L. M.)

EN HRIBČEK BOM KUPIL...

Ureja: dr. Julij Nemanič

Po končanem cvetenju vinske trte

V vsakem trenutku naj bi se zavedali, da je trta dolgočeva rastlina, im moramo temu primerno spoštovati pravila gojenja, ki slonijo na njenih naravnih značilnostih. Po naravi je trta plezalka in potrebuje veliko sonca. Zato, če je v senci ali pregnovanja, zrastejo predogli poganjki, kar je neugodno za gojenje na dokaj omejenem prostoru.

Predvsem je treba poskrbeti za primeren les za rez v prihodnjem letu. Ta mora biti po možnosti na mestu, ustreznem glede na gojivo in obliko. Najpomembnejše pa je, da je les dobro dozorel, s čimer je zagotovljeno zadost hranilnih snovi za odganjanje spomlad.

Odstraniti je treba sorazmerno kratke poganjke (do 40 cm), zlasti če imajo grozdje in je stevilu poganjkov preveliko.

Odrezati kaže predelbe poganjke, ki smo jih prej pustili za oddušni ventil, da ne bodo vsi poganjki premočni. Osnovni razlog, zakaj ni primerno pustiti debelih poganjkov, je poleg ne-sorazmerno velike porabe vode in hranil v tem, da ves les slaboto dozori in ni primeren za rodni les v prihodnjem letu. Čemu gnojiti, da zrastejo premočni poganjki, ko znaš razlika v porabi vode med primernim poganjom in zelo debelim 30 litrov samo v juliju in avgustu. Na hektar znesec 120.000 litrov. Listna površina, zlasti osvetljena, pa se ne poveča.

Ocenimo moč trsa in velikost neposredno osvetljene povr-

RAZSTAVA DOBROT IN ORODJA - Vinogradniki vinske gorice Hribi pri Velikem Slaniku vsako leto pripravijo piknik, za katerega vino prispevajo sami, ženske specijo domač kruh pa domače kokoši. Letos so piknik popestrali s kulinarično razstavo, na kateri ni manjkalo dobro, ki so jih kmečke gospodinje včasih pripravljale ob trgovci ali pa le možem za malico, medtem ko so kletarji in vinogradniki razstavili staro vinogradniško orodje in kletarske pripomočke. Z izkuščkom vsakoletnih piknikov so hribski vinogradniki asfaltirali cesto do Velikega Slanika pa do zadnje zidanice v Hribih, letosnji dobiček velasice po bo med drugim namenjen tudi izobraževanju. (Foto: I. Vidmar)

HELENA MRZLIKAR gospodinjski kotiček

Gobe rastejo po deževju

Gobarstvo je močno razširjeno in priljubljeno razvedrilo, lastnost gob pa so dobro znane predvsem strokovnjakom. Nabiralci jih pogosto premašo poznavajo, kar potrujejo vsakoletne zastrupitve različnih stopenj. Pri nabiranju naj bi veljalo staro pravilo, da nabiramo le oplaknemo pod tekočo vodo. Pred toplotno obdelavo jih vedno blanširamo, vodo pa zavržemo.

Gobe jedi so težko prebavljive, zato najih ne uživajo majhni otroci in vsi z resnejšimi obolenji. Za vse pa velja, naj ne bodo na jedilnik za večerjo.

Sveže gobe naj bi dodajali jedem za boljši okus, posušene ali zdrobljene v prah pa kot začimbo. Pred sušenjem gobe očistimo z mehko ščetko in narezemo na listice. Te nanizamo na debelejši sukanec in obesimo v prostor s prepohom ali jih zložimo na mrežasto podlagu, ki je zavarovana pred mrcesom. Gobe se lepo zmejejo v prah, če jih pred tem za nekaj časa postavimo v pečico.

Prašek je odlična domača začimba za krompirjeve jedi, rižoto, zabelegeno proseno kašo in za več vrst zelenjavnih omak in juh.

STUDENEC S HARMONIKARI - Najstarejši, ki je stopil

ZA KAZNI DENAR JE Čeprav so ne dolgo tega iz Pionirjev nagnali glavnega direktorja, ki naj bi bil po mnenju nekaterih krv za vse križe in težave novomeških gradbincev, se v Bršljinu ne cedit med in mleko, čeravno so z vrhovnega šefa postavili samega Papeža Denarja za plače še vedno ni v izbilju, štipendisti, ki so Pionirjevi miločinci videli nazadnje male pred lanskim božičem, so si študentske dobrotnike zvezne že poiskali druge, le za nekaj pa denar na blagajni je. Oni dan je direktorjevo imazino omrežil slični novomeški pajek, pa je moral blagajničarka vrhovnemu šefu nemudoma izplačati denar, s katerim je svoje vozilce rešil ujetništva za cikavsko mrežo. Kot kaže, Pionirjev blagajna le ni tako prazna, vsaj za nekatere ne.

HELIKOPTER NOVO MESTO - Novo mesto ni le krajevno imenzo za naselje, ukleščeno v okljuk dolenjske lepotice Krke, pač pa je od sobot naprek tako ime tudi enemu izmed petih helikoptrov, ki je imel že takoj po krstu težko naložo. Na kratek polet nad njegovo mestno občino je moral popeljati župana Francija Koncilio, ki si tako že izraka lahko ogledal propadajoči kandijski most, mestno parkirno gnezdo in prazen prostor, kjer naj bi poleg grmske osnovne šole stal park zidek. Le meščanov, ki bi mu stal navdušeno mahali in pozdrav, župan klub napenjanju oči ni mogel opaziti. Najbrž leti previsoko.

V ZRAKU BREZ SPRAVE - V helikopter "Novo mesto" se je v soboto poleg uglednim gostom uspel stlačiti tudi nekateri novomeški novinarji, snemalem in fotoreporterjem. Župan, ki se je sicer rad nastavlja objektivom in sploh rad v družbi medijskih ljudi, se je bal, da bo moral v zrak skupaj z njo k sru priprasiti na doprsnico osrednjega slovenskega dnevnika. Kar oddahnih si je, ko se je helikopter dvigal in je Ždenka, kot pravi, ni pripravljena na spravo globoko pod njim postajala več manjša in manjša.

Ena gospa je rekla, da je Šentjernejski župan prodajal posodo dela reklamo za francoski Renaultnikar pa mu ne gre župovanje Šentjerneju.

10 LET TURISTIČNEGA DRUŠTVA RATEŽ

RATEŽ - Te dni mineva deseti let delovanja 110-članskega Turističnega društva z Rateža, ki se ukrvarja z ekologijo, organizira številna srečanja, prireditve in skrbi za urejevanje svojega kraja ter izobražuje svoje člane na področju turizma. Ta kraj je na bolj znan po salamiadi in vsak letnem tekmovanju harmonikarjev, ki bo letos 23. julija. Za dogodje delo je rateško društvo prejelo številna priznanja, med njima tudi za najbolj urejen manjši kraj v Sloveniji. Pred gasilskim dogodom na Ratežu so v nedeljo, 2. julija, slovensko proslavili 10-letnico društva. Najbolj prizadeleni in ustavovitvenim članom so podelili priznanja in diplome. Šentjernejski oktet je v kulturnem programu zapel nekaj pesmi, nastopila je domaća recitatorska skupina, za dobro voljo pa je poskrbel mladi harmonikar Rok Vovko, ki je prejel že številna priznanja in nagrade za igraje na fajtonarci.

V času od 19. do 26. junija so novomeški porodnišnici rodili Jožica Jerovšek iz Straže - Marjan Šo, Jožica Košir iz Straže - Urša in Urško, Dragica Janković iz Črnomlja - Antonia, Darja Frančković iz Rožanca - Monika, Mateja Kočevar iz Črešnjevca pri Šemču - Jana, Jožica Malnarčič iz Vavpeča - Erik, Renata Horodovac iz Šemča - Erik, Renata Lozar iz Petrove - vasi - Petrona Marjeta Jaklevič s Črnomlja - Petro, Ivka Pršljač iz Črnomlja - Andjelo, Jožica Perme iz Oresja - Nino, Andreja Novosel iz Žakanjskih sel - Natalijo, Milena Hočevar iz Mačkova - Mateja, Darinka Štefančič iz Zapuđa - deklico.

Iz Novega mesta: Vesna Zorko iz Seidlove ulice 66 - Nino, Janja Poreber iz Adamčeve ulice 38 - Jana, Maja Plantan iz Drske 40 - Gašperja.

Čestitam!

IZ NAŠIH OBČIN

V Novem mestu v vrtcih manj otrok

Medtem ko je v Novem mestu v vrtcih preveč prostora, morajo v Žužemberku in na Dvoru otroke odklanjati - Ukinitev na Mestnih njivah in v Šmihelu? - Adaptacija v Žužemberku

NOVO MESTO - Na seji občinskega sveta prihodnji četrtek se bodo novomeški svetniki odločali tudi o predlogu za zmanjšanje števila oddelkov otroškega varstva v Novem mestu in o adaptaciji stare žužemberške šole za potrebe predšolskega varstva; skrb za predšolsko varstvo v Žužemberku in na Dvoru pa naj bi bila tudi v naslednjih letih predstava naloga na področju investicij v družbenih dejavnostih.

V Novem mestu gre za predlog, da bi ukinili vrtec na Mestnih njivah, in sicer z avgustom, otroke pa po željah staršev razporedili v druge novomeške vrtce. O tem in o nasprotovanju staršev takemu ukrepu smo v našem časopisu poročali pred nedavnim. Z julijem naj bi ukinili tudi en oddelek vrtca v Šmihelu; če se bo izkazalo, da je v vrtcu na Drski dovolj prostora tudi za druge otroke iz Šmihelskega vrtca, pa naj bi ukinili tudi drugi oddelek. V novem šolskem letu bo v novomeških vrtcih 110 otrok manj kot v prejšnjem, vzroka za to pa sta,

Velja počakati na blagodejni učinek ukrepov

Kaj utegnejo imeti tekstilci od načelne vladne podpore izvoznikom?

NOVO MESTO - Pred nedavnim so sindikalisti svojim zahtevam po izboljšanju položaja izvoznikov dodali med drugim podatek, da je slovenska tekstilna industrija kot velika izvoznica izgubila zaradi tečajnih razlik že 10.000 delovnih mest in da je ogrožena socialna varnost skoraj 40.000 zaposlenih. Bo kaj drugače, potem ko je vladu pripravljena podpreti izvoznike s petimi milijardami tolarjev subvencij?

Milena Kramar Žnidar, direktorica Novotekske Tkanine v Novem mestu, ugotavlja, da je bilo načelnih napovedi za podporo doslej že veliko. Zato Tkanino predvsem zanima, kako bodo tokratni ukrepi v korist izvoznikov potekali v praksi. "Potem ko bo načelne ukrepe sprejela skupščina, naj bi določili kriterije, in to šele proti koncu meseца. Takrat bo znano, koliko bo denarja za posamezno firmo. Lahko da bodo tekstilci spet ostali prazni rok. Dokler ne vidim kriterijev, ne verjamam prav ničesar. V splošni deklaraciji so napisali, da bodo dali pet milijard, da bodo kriteriji naknadno razpisani in objavljeni v Uradnem listu, vendar bo ta razpis odprt do porabe finančnih sredstev. Kdo bo dobil, ali tisti, ki prvi pride, ali kdaj? Dejstvo je, da pet milijard ni dovolj za vse."

Andrej Kirm, direktor Laboda Novo mesto, pravi, da je podjetje ob lanskem 8 milijonov mark vrednem izvodu izgubilo zaradi tečajev kar za milijon mark dohodka. Še večji problem predstavlja po direktorjevi navedbi dajanje državi. Le-te so za delovno intenzivno tekstilno podnogo odločno previsoke in spričo tega dragi Labodovi izdelki komajda lahko še prenesajo konkurenco na močno zasičenih izvoznih trgih. "Situacija ogroža delovna mesta, Labod je prisiljen razmišljati o krčenju proizvodnje," pojasnjuje direktor Kirm. Med možnimi ukrepi v korist izvoznikov v Labodu pozitivno ocenjujejo državne izvozne stimulacije, vendar menijo, da je ustrenejše zmanjšati podjetje in prispevke in različne dajatve, ki jih pobira država.

Izkustvene delavnice Gorjanci so nastale iz dela Kluba za nadarjene učence Novo mesto, ki je nastal ob projektu Zoisovi štipendisti. Maršikateri učenec svoje nadarjenosti ne razvija in ne uredi, dovolj tudi zato, ker mu primanjkuje ustreznih spretnosti in samozaupanja in sama Zoisova štipendija (ki jo podeljujejo 10 let) je premajhna spodbuda. Zato so zavodni v Sloveniji začeli organizirati razne raziskovalne tabore, dolenjski poletni tabor pa je psihološki. "Prepričani smo, da nadarjeni potrebujejo številne socialne izkušnje, da bi se lahko bolje razvili,"

(ZADNJA) VEČERA

ŠKOCJAN - Člani sveta občine Škocjan po sejih običajno kar prijateljsko posedajo v gostilni ob pogojenih miti in tako so storili tudi v ponedeljek večer. Župan Janez Povišič, ki je bil v tej družbi, ni mogel prikriti svoje običajne igrovosti in pikrosti. Rekel je: "Ko bo Koncilija v Novem mestu tako sedel skupaj s celim novomeškim občinskim svetom, bo to zadnja večera." Gotovo je Povišiču prišlo na ušesa, da se v novomeškem občinskem svetu kar malo pretevajo, kdo je pri ta črnih in kdo pri ta rdečih kdo kje druge in da celega sveta ne bi bilo mogoče spraviti na skupno večero.

A. B.

NOVOMEŠKI GIMNAZIJCI USPEŠNI V KEMIJI

NOVO MESTO - Na novomeški gimnaziji je Klub mladih raziskovalcev (kemijska sekacija) zelo delaven in tudi uspešen, saj je po njihovi zaslubi Gimnazija Novo mesto skupaj z Gimnazijo Kranj najuspešnejša šola za kemijo v Sloveniji. Zanimanje za kemijo je na novomeški gimnaziji veliko, saj se je državnega tekmovanja udeležilo 21 dijakov, ki so si prislužili 12 priznanj; iz raziskovalnih načinov: 1 zlati Preglovo plaketo, 1 srebrno in 3 bronaste; iz znanja kemije: 2 srebrni plaketi, 5 bronastih Pregloovih. Na šoli imajo težave zaradi neprimerenih prostorov in nepopolne opreme, vendar upajo, da bodo v letu priprav na 250-letnico gimnazije urejene. Ob koncu srečanj Gibanja znanost mladini iz kemije se za finančno pomoč pri organizaciji tekmovanj Gimnazija Novo mesto zavaruje tovarni zdravil Krka, Dolenjski banki, d.d., in Mestni občini Novo mesto.

Povsem drugače pa je v Žužemberku in na Dvoru, kjer je v vrtcu 106 otrok, v družinskih varstvih pa še 31. Za prihodnji šolsko leto so dobili 44 novih prijav, ker pa ni dovolj prostora, so morali 24 otrok odkloniti. Zato naj bi adaptirali

JURE JE DRŽAVNI PRVAK

NOVO MESTO - V Novem mestu očitno raste obetaven rod tekmovalcev v preskakovanju zaprek oziroma parkurju. Na državnem prvenstvu je med mlajšimi mladinci zmagal Jure Grubačevič z Nilusom, medtem ko je bil Klemen Šusteršič z Rubinom, ki je v prvem nastopu zmagal, na koncu tretji. Oba sta člana konjeniškega kluba Krka.

Poletni tabor na Gorjancih

20 Zoisovih štipendistov iz vse Slovenije na tretjih Izkustvenih delavnicah Gorjanci 1995 - Želijo si podobnih druženj

NOVO MESTO - 20 nadarjenih Zoisovih štipendistov iz Dolenjske in drugih delov Slovenije je minuli teden (od 25.6. do 2.7.1995) preživel v planinskem domu GIP Pionir na Gorjancih pri Gospodčini, kjer so potekale psihološke izkustvene delavnice, ki jih je tretji zaporek organiziral Republiški zavod za zaposlovanje, Območna enota Novo mesto. Mladi udeleženci, ki so v soboto, 1. julija popoldne, pripravili zanimiv zaključek delavnic za starše, so si bili enotni, da so preživel najlepši teden v svojem življenju. Na zaključku so tri udeleženke predstavile pesmi novomeške gimnazijke in Zoisove štipendiste Katje Plut.

Izkustvene delavnice Gorjanci so nastale iz dela Kluba za nadarjene učence Novo mesto, ki je nastal ob projektu Zoisovi štipendisti. Maršikateri učenec svoje nadarjenosti ne razvija in ne uredi, dovolj tudi zato, ker mu primanjkuje ustreznih spretnosti in samozaupanja in sama Zoisova štipendija (ki jo podeljujejo 10 let) je premajhna spodbuda. Zato so zavodni v Sloveniji začeli organizirati razne raziskovalne tabore, dolenjski poletni tabor pa je psihološki. "Prepričani smo, da nadarjeni potrebujejo številne socialne izkušnje, da bi se lahko bolje razvili,"

L. MURN

IZLET NA GOLICO

NOVO MESTO - Planinska skupina Trim kluba Krka organizira v soboto, 15. julija, izlet na 2.141 metrov visoki Grosser Speikkogel-Golico v Avstriji. Odhod bo ob 5. uri zjutraj izpred Krke v Ločni. Pot bo izletnike vodila skozi Celje, Velenje, Dravograd, po Labodski dolini do St. Andraža, kjer si bodo ogledali Slomškov škofovski sedež, kaj kupili in se peljali do Eitwega. Od tam bodo dobrih treh urah na najvišjem vrhu Golice - Kor Alpe. Skupaj bo okoli pet ur hoje, izlet pa je primeren tudi za družine. Prevoz stane za odrasle 2.000 in za otroke 1.500 tolarjev. Prijava in vplačila zbirajo v oddihu do srede, 12. julija, ter na tel. št. 312-537.

BILO JE NEPOZABNO - "Vesela sem, da sem se udeležila delavnic. Teden s skupino mi pomeni lepo, pomembno in zanimivo izkušnjo, ki mi bo za vedno ostala v spominu in mi bo pomagala živeti plemeniteje," je ob zaključku delavnic dejala ena izmed udeleženikov, pa tudi drugi so bili podobnega mnenja. Njihov vodja Bojan pa je dejal, da je spoznal krasne mladostnike. (Foto: L. Murn)

Zavarovalniške ugodnosti

Dogovor med Zavarovalnico Triglav in Revozom

NOVO MESTO - Prejšnji četrtek so direktorica zavarovalnice Triglav Nada Klemenčič, predsednik Revoza Bernard Coursat in predsednik združenja Renaultovih avtomobilov, ki imajo svoja vozila zavarovana pri zavarovalnici Triglav. Te ugodnosti so: ocenjevanje škode na renaultih v pooblaščeni servisni mreži Renault, škoda pa se izplačuje neposredno brez angažiranja sredstev lastnikov vozil; v vseh pooblaščenih servisih bodo za čas popravila vozniku nudili nadomestno vozilo; odpadle bodo vse dodatne poti, ki jih je moral do sedaj voznik opraviti po nezgodbi; vsa popravila v pooblaščenih servisih Renault bodo opravili izključno z originalnimi rezervnimi deli, kar zagotavlja večjo kakovost popravil in večjo varnost popravljenih avtomobilov.

Tako sta Revoz in zavarovalnica Triglav prva v Sloveniji uvedla tako sodelovanje, ki je v nekaterih državah že stalna in uveljavljena praks.

PODPIŠNIKA - Direktorica zavarovalnice Triglav Nada Klemenčič in predsednik Revoza Bernard Coursat na otvoritvi novih prostorov novomeške enote zavarovalnice na Novem trgu. (Foto: A.B.)

Proračun manjši od želja

V drugi polovici leta bo nekaj rezultatov nove občine že vidnih - Dela na vodovodih in cestah

ŠENTJERNEJ - Letošnji proračun občine Šentjernej bo znašal 240 milijonov tolarjev, kar je za okoli 80 milijonov manj od pričakovanega. Od tega je zagotovljene porabe 186 milijonov tolarjev, ostalo pa bo prihodek občine. Letošnji proračun bo bremenil skoraj 9 milijonov tolarjev izgube krajevne skupnosti Šentjernej. Okvirni proračun je sestavljen, končno besedil po bodo izrekli sredstev več na 10. julija.

Občina naj bi 4 leta odplačevala obveznice občine Novo mesto v letni vrednosti 27 milijonov tolarjev, s katerimi je bila narejena cesta Mačrevec - Draga z mostom. Župan Franc Hudoklin se s tem ne strinja in se je odločil, da bodo dali to obveznost v delitveno bilanco. Velik porabnik proračuna so družbeni dejavnosti in sociala, za katere je predviden okoli 80 do 90 milijonov. Zaradi ureditve prostorov nove občine bo letos proračun bo bremenil skoraj 9 milijonov tolarjev izgube krajevne skupnosti Šentjernej. Okvirni proračun je sestavljen, končno besedil po bodo izrekli sredstev več na 10. julija.

Povsem drugače pa je Šentjernejski svetnik začel ledino v novo lokalno samoupravo, bo nekaj rezultatov v komunalni ureditvi vidnih že v drugem pollettu. Sedaj je ena glavnih načinov most v Dolenji Stari vasi, za katerega pridobivajo lokacijsko dovoljenje. Javili so se na razpis ministerstva za ekonomsko odnosne za cesto Šentjernej - Mršča vas. Po predračunu so ta dela vredna 42 milijonov, polovico pa naj bi zagotovila občina. Nadaljuje se gradnja vodovoda v Tolstem Vrhu, ki ga gradi Komunala s pomočjo KS Orehovica in KS Brusnice. Začeli so se z gradnjo vodovoda in obnovo ceste v Gorenjem Maherovcu, obnovili bodo vodovod od Novomeške ceste do križišča proti Dobravici. S Komunalom se pogovarjajo tudi o povezovanju vodovoda z Gorenjevo Vrpoljo do zajetja v Šmarju, za kar

ENOTNOST - V črnomaljski, metliški ali semiški občini je velikokrat slišati, kako morajo biti lekovanjske občine enotne na vseh področjih, če želijo, da bodo kaj dosegli. Na enem od področij jih je enotnost zagotovo že uspel: v letu 29. junija, so vse tri sklicale seje občinskih svetov. Črnomelj je pri tem komaj opazno odstopal, saj te same seje pričela ob 15. uri, v ostalih dveh krajih pa ob 18. uri. Nejasno pri tem ostaja le, kaj so s tem dosegli. Tega, kar poudarjajo že ves čas, naj bi namreč njihove seje zvesto obiskovali tudi novinarji, zagotovo ne. Razen če so morda misili, da je kdjo že izumil, kako je lahko en človek hkrati na treh različnih koncih.

KAMPANJA IN SMETI - Eden od črnomaljskih svetnikov je menil, da bi moral v prizadevanjih za čim manj odpadkov, te zmanjšati že na izvor. Za ta korak bi bila seveda potrebna kampanja, je že pred njenim začetkom žalostno ugotovil, da ni zagotovil, da bi v resnici uspe-

LOKALI - Pred črnomaljskimi svetniki je bila težka naloga: dati menje za podaljšanje obratovalge časa v nekaterih lokalih. Eden predlagal, nاجdajo soglasje še sredi lokalov in če ne bodo imeli slednji niti proti, se bodo strinjali tudi svetniki. Glede na pritožbe zaradi nočnega hrupa, ki prihajajo ne le od sosedov lokalov, ampak tudi od ostalih Črnomeljev, je jasno, kakšno bi bilo mnenje krajanov. Vendar pa je že tem najpomembnejše, da bi se svetniki tako lahko brez kačke slavili do gospodinčarjev in vseh ostalih umili roke.

NOVA KRAJEVNA SKUPNOST

ČRНОMELJ - Občinski svet je po skrajšanem postopku sprejel odkl o ustanovitvi krajevne skupnosti Sinji Vrh. Poleg Sinjega Vrha, kjer je sedež, KS obsegata šest najužnejših slovenskih vasi in sicer Damej, Dražgo pri Sinjem Vru, Gorico, Dalnje Njive, Šperharje in Breg pri Sinjem Vru. Krajanji teh naselij so se za ustanovitev samostojne KS odločili že na referendumu decembra lani.

Peti Baragov dan

Slovenija postaja misijonska dežela

KNEŽJA VAS - Tu je bil v nedeljo Baragov dan, praznik, ki so ga letos že petič po vrsti pripravili v spomin na slovenskega misijonarja Friderika Barago. Na slovesnosti, ki so se je udeležili nekateri predstavniki nadškofijskega ordinariata in župnij, predsednik SKD Lojze Peterle, državni poslanec Alojz Metelko, predstavniki strank in državne uprave in številni občinski svetniki iz Trebnjega ter obiskovalci, je opravil glavni obred ljubljanski nadškof in metropolit dr. Alojz Šuštar. Slovesnost so z nastopi popestrili pevci župnije sv. Jurija iz Dobriča, skavti iz Trebnjega in žužemberški folkloristi.

Dr. Šuštar je omenil, da se je Baraga odpovedal graščini v Trebnjem in zakonu - najprej je misil, da bi se poročil - odpovedal pa se je tudi delovanju v domovini in šel med Indijance. Tam je s požrtvovalnostjo, trpljenjem in gorenčnostjo oznanjal Božje kraljestvo, ker je imel trdno vero, da Bog ostane s tistimi, ki oznanjajo evangelij, do konca sveta.

Ce bi prišel Baraga danes v svoj domači kraj in nekoliko spoznal, kakšno je naše življenje, ali ne bi morda rekel, da tudi tu postaja vedno bolj misijonsko področje. "Toliko je pozabljenega, toliko je uničenega, tako da v nekem pogledu tudi Slovenija postaja misijonska dežela. In tako bi nas Baraga vzpostupil, nas duhovnike, pa tudi druge, posebno starše: učite, oznanjujte, vodite ljudi k Bogu!" je poudaril dr. Šuštar.

Ničesar ne moremo in ne smemo vsiljevati. A radi bi tako, kot je Baraga, ponudili Kristusov evangelij. Starši se velikokrat zavedajo te dolnosti, pa ne vejo, kako bi jo izpolnili, ker sami niso dobili tiste, da bi mogli svoje otroke vzgajati in učiti k Bogu. Zato danes prosimo, da bi nam Bog mogel dati milost, da bi mogli to izpolniti, je rekel dr. Šuštar.

Udeležence svečnosti sta nagovorila tudi Alojz Metelko in Lojze Peterle. Alenka Urbančič, državna sekretarka za kmetijstvo, je spregovorila o projektu CRPOV, ki vključuje tudi Knežjo vas z Baragovino, Msgr. Zdravko Reven, predsednik Baragovega odbora pri nadškofijskemu ordinariatu, je orisal Baragov lik.

Na slovesnost je postal svojega predstavnika tudi inštitut za turizem iz Zagreba.

L. M.

IZ NAŠIH OBĆIN

V Metliki odprli vrata modelarjem

Tekstilna šola bo odslej poleg pomožnih šivilj, šivilj in krojačev izobraževala še za konfekcijske modelarje - V prihajajočem šolskem letu učilnice za praktični pouk v novem prizidku

METLIKA - Na srednji šoli tekstilne usmeritve v Metliki bodo v novem šolskem letu odprli nov oddelok, in sicer za konfekcijskega modelarja. Gre za dveletni nadaljevalni program po triletnem šolanju, po katerem dobijo učencu izobrazbo 5. stopnje in naziv modelarski tehnik.

Še naprej pa bodo na metliški tekstilni šoli izobraževali za pomožnega tekstilca. Po končanem dveletnem šolanju dobijo učence naziv pomožna šivilja, po triletnem šolanju pa si naziv šivilja ali krojač. Za slednji program sta v novem šolskem letu razpisana dva oddelka prvega razreza,

O REŠITVI BELTA

ČRНОMELJ - Črnomaljski svetniki so predlagali, naj bo julija izredna seja sveta, na kateri bodo razpravljali o Beltu, iz katerega dimnikov se še vedno ne kadi. Zupan jim je pojasnil, da so v tovarni pretekli teden dokončali proizvodnjo, ki je ostala nedokončana, ko je podjetje ostalo brez elektrike. 11. julija pa bo predlagal občinskemu svetu v imenovanju za podžupana istega kandidata, vendor tudi tokrat ni dobil potrebnih podpor.

da, za ostala dva pa eden. Za dveletni in triletni program je še dovolj prostih mest in se je moč vpisati do 15. septembra. Prav tako je še nekaj prostih mest za modelarja, čeprav je zanimanje zelo veliko. V šoli pričakujejo, da bo za vse programe dovolj prijav. Šolski okoliš je namreč velik, saj je metliška šola edina tekstilna

STAREŠINIČ NITI V DRUGO NI PODŽUPAN

ČRНОMELJ - Črnomaljski župan Andrej Fabjan je na predzadnjiji seji občinskega sveta predlagal za podžupana Vlada Starešiniča, vendor da pri svetnikih ni dobil potrebnih dvotretjinske večine. Na zadnji seji pred tednom dni je župan zopet predlagal občinskemu svetu v imenovanju za podžupana istega kandidata, vendor tudi tokrat ni dobil potrebnih podpor.

šola na Dolenjskem in v Beli krajini, precej učencev pa se vozi preko Gorjancev. Iz Hrvaške, koder je bilo še pred leti zelo veliko učencev, jih sedaj tako rekoč ni več, čeprav tisti, katerih vsaj eden od staršev dela v Sloveniji, ne plačujejo solnine.

V tekstilni šoli načrtujejo, da bo v novem šolskem letu v devetih oddelkih okrog 250 učencev. Kar se tiče pouka splošnih predmetov, bo kljub novemu oddelku dovolj prostora, ne pa tudi za praktični pouk. Zato se v šoli pripravljajo na gradnjo prizidka med solo in gradom, za katerega imajo že vse načrte. S tem bodo pridobili štiri učilnice za praktični pouk in kabinet. Če bo šlo vse po načrtih, bodo lahko že v prihajajočem šolskem letu v novih prostorih. Tako bo imela srednja šola tekstilne usmeritve Metlika po dolgem času končno pouk na enem mestu z izjemo specjalnih predmetov, ki jih imajo po dogovoru že več let na osnovni šoli.

M. BEZEK-JAKŠE

ZAPELJAL PRED VLAK

ROSALNICE - 29. junija ob 14.10 je 78-letni A. B. iz Rosalnic vozil traktor s priključkom iz Metlike proti Rosalnicam. Ko je pripeljal pred Rosalnico do železniške proge, kjer so postavljeni svetlobni zvočni prometni znaki opozarjali, da prihaja vlak, voznik ni ustavljal, ampak je zapeljal na progo. V tistem trenutku je iz Metlike pripeljal motorni potniški vlak, ki ga je vozil 43-letni Z. M. iz Hrvaške, in s prednjim delom lokomotive trčil v obračalnik, ki ga je imel A. B. pripetega na traktorju. Trčenje je bilo tako močno, da je traktor zasukalo za 180 stopinj. Traktor ni bil poškodovan, priključek pa je popolnoma uničen. Voznik traktorja se je hudo poškodoval.

• Ideal je metulj, ki bo vedno ostal na stopnji gojenice.

• V boju za stolcke so mnogi dobili klečalnike.

• Ni rečeno, da so vsi moški brez jajc ženske.

• Ne skrivajte se pred časom, ta vas ne išče.

Trije zasebni zobozdravniki

V zdravstvenem domu bo ostala otroška zobozdravnica

METLIKA - Metliški svetniki so na svoji zadnji seji pred tednom dni razpravljali o podelitev koncesij za opravljanje zobozdravstvene dejavnosti. Ena od zobozdravnic, dr. Marija Stepinac, ki je odšla med zasebničani, namreč že ima koncesijo, tokrat pa sta zanje zaprosila še dr. Anton Šuklje in dr. Mirjana Drakulić. Še naprej nameravata opravljati svojo dejavnost v zdravstvenem domu, v katerem bosta najela opremo in prostore, prav tako kot tudi zobozdravnik Niko Damjanovič in Marija Gosena.

Zavod za zdravstveno zavarovanje Slovenije priznava metliški občini glede na število prebivalcev 3,59 zobozdravnika. Zato je direktor zdravstvenega doma dr. Blaž Mlačák zaprosil občinski svet, da prouči dodelitev tolikšne koncesije, ki bo po programu ZZZS metliškemu zdravstvenemu domu dovoljevala še zobozdravnika, ki bo še naprej skrbel za otroke in mladino. Ti prav v tej občini še kako potrebujejo zobozdravstveno pomoč (o tem smo nedavno v DL že pisali). Če bi namreč poleg dr. Stepinčeve tudi dr. Šuklje in dr. Drakuliceva dobila 100 odst. koncesijo, bi se lahko zgodilo, kot navaja direktor, da bi zdravstveni dom ostal brez otroškega zobozdravnika. To pa je po njegovem nesprejemljivo.

Takšnega mišljenja so bili očitno tudi svetniki, saj so soglašali, da dobri dr. Šuklje 100-odst. koncesijo, dr. Drakuliceva in dr. Stepinčeva pa 85-odst., medtem ko otroška zobozdravnica, ki ne gre med zasebničane, ostane v zdravstvenem domu.

M.B.-J.

Žongliranje s soglasjem ravnatelju

Čeprav zakon o delovnih razmerjih ne predvideva termina "v.d.", je svet OŠ Mirana Jarca zaprosil občinske svetnike za soglasje k imenovanju Borisa Mužarja za v.d. ravnatelja

ČRНОMELJ - Črnomaljski svetniki so se na zadnji redni seji pred letnimi počitnicami najdlje zadržali pri kadrovskih zadevah. Od tega pa so največ časa porabili za razpravo o tem, ali dajo soglasje k imenovanju Borisa Mužarja za ravnatelja oz. v.d. ravnatelja osnovne šole Mirana Jarca.

je zopet zaprosil občinski svet, vendor je komisija za mandatna vprašanja, volitve in imenovanja predlagala, naj občinski svet ne da niti tega soglasja.

Zakon o delovnih razmerjih ne predvideva termina "v.d.", zato pa mnenje enega od svetnikov soglasja sploh ni mod dat. Nadaljnje odločanje je stvar organa upravljanja šole. Predsednik sveta šole je pojasnil, da svet odloča samostojno in nujno upoštevanje mnenja Zavoda za šolstvo, da pa nov zakon tudi pravi, da je pogoj za ravnatelja 5 let

delovnih izkušenj, ni pa nujno, da na vzgojno-izobraževalnem področju. Mužar je ob tem dejal, da glede na izobrazbo in izkušnjo lahko opravlja vedenje, če pa danes nima pogovarje za to, jih je imel pred dvema letoma še manj. A je takoj dobljil odgovor, da je tokrat imel protikandidata, ki je izpolnil vse pogojne.

Nekaj svetnikov je čudilo, da jih je svet šole zaprosil za soglasje k imenovanju v.d. ravnatelja, če to ni več v odločjanju svetnikov. Svetniki so menili, da je svet šole menda toliko kvalificiran, da ve, za kaj prosi. Kako koli že, svetniki so kljub vsemu glasovali in sklenili, da Mužarju ne izdajo soglasja za v.d. ravnatelja.

M. BEZEK-JAKŠE

Ob proračunu se je svet razživel

Seja sveta občine Trebnje - Spominska dneva v občini v čast Golii in Baragi - Koliko besede županu? - O razsipnosti knjižnic in šol - Proračun in športniki

TREBNJE - Svet občine Trebnje je sejo 30. junija v glavnem namenil proračunu. Razprava je bila na nekaterih mestih na ravni dvoboja med županom Cirilom Pungartnikom in posameznimi svetniki, praviloma iz županovih nasprotnih strank.

Prvi dvoboj, ki je bil očitno samo nadaljevanje bitke z dosedanjih sej, so modro končali z za vse sprejemljivo rešitvijo. Sklenili so namreč, da bo občina slavila Golijo in Barago, kar torej pomeni, da občinski praznik ne bo posvečen niti partizanom niti samo v Mali vasi rojenemu škofu, ki se je odlikoval med Indijanci in ki ga po naravi stvari časti zlasti Cerkev.

Zupan je nameral načerati, ko so mu krščanski demokrati kritično namignili, da mu predvideni odkl o občinskem proračunu daje odločno preveč besede pri razpolaganju s proračunskim denarjem. Potem so z nekaterimi popravki odkloma vzel nekaj besede županu in je nekaj dali svetu, kar je vsaj na videz pomirilo

tako županove kritike kot tudi županu, ki v začetku preprosto ni mogel verjeti, da mu ne zaupajo v zvezi z uporabo proračuna.

V podoben precep kot župana z njegovimi morebitnimi zlimi nakanami pri delitvi proračuna je svet vzel šolnik in knjižničarje. Nekateri svetniki so zahtevali znižanje proračunske postavke za kritike letosnjih

Smetišča še ne bo

Za Globoko ni denarja

TREBNJE - Za zdaj ni zagotovil, da bi komunalne odpadke iz občine Trebnje začeli kmalu voziti na novo načrtovanu sметišče v Globokem. Za začetno ureditev smetišča jim manjka še 140 milijonov tolarjev, tega denarja pa občina Trebnje nima. Občina ne dobi denarja od ustreznega ministrstva ali drugih državnih ustanov, ker se je odločila, da bo sметišče uporabljala sama in poleg nje le še krajevna skupnost Dole, če bo s slednjo dosegel sporazum o dobavi vode. Odločitev o tem, da je smetišče občinsko, je potrdila s sklepom nekdanja občinske skupnosti v Trebnjem.

Če bi prišlo do sprememb in bi načrtovanu smetišče v Globokem "odprli" za več sosednjih občin, so možnosti za denar, s katerim bi uredili vsaj prvo etapo te komunalne deponije. Smetišče bi proglašili za regijsko, če bi nanj odlagali odpadke z območja, na katerem živi vsaj 40.000 prebivalcev.

L. M.

stroške in s tem prihranile proračunski denar. Pogovor je svet naprtil v glavnem posebni komisiji pri svetu občine Trebnje.

V delu razprave, namenjenem športu, so dali gol ali zadetek vsem tistim, ki ne navajajo za sicer državno uspešne trebanjske rokometnike. Razprava o športu se s tem ni končala, vse pa kaže, da bo občinski proračun, če bo komu naklonjen, posebej naklonjen rokometu.

Razprava o proračunski postavki za kmetijstvo je zvito obrnil v svoj prid Jože Vencelj. Vencelj bo župan predlagal za podžupana. Ker pa bi sedanji svetnik Vencelj raje še naprej ostal svetnik, je na obravnavani seji sveta razjel politično močne kmete, da bi le-ti glasovali skupaj s somišljeniki proti njemu, ko bi ga župan predlagal za podžupana.

L. M.

SEZONA JE TU - Turistična sezona se je začela tudi na Kočevskem, kar pa ni videti le po vedenju krajših in vedno bolj preklanjajočih, ampak tudi po povraševanju, kam na dopust. Največ Kočevjanov bi rado preživel dopust na Sloveniji, na obali. Ker pa so slovenske cene za marsikoga previso, se jih veliko odloči za dopust na Hrvatsko, kjer je cenovno ugodnejše.

PEPSI V KOČEVJU - Minuli teden so v Kočevju reklamno, te je brezplačno, ponujali razne pijače "pepsi". Med pivci brezalkoholnih pijač je bilo največ otrok, nekateri odrasli pa so ponudbo blagobitnega odklonili, češ bi bilo vino ali vsaj pivo, bi pa tudi mi pokusili.

RINŽA SPET V LOKVANJU - Komaj pred nekaj leti so kočevska Rinža temeljito očistili lokvanje, saj so kar postrgali njen dno na tem delu, ko teče skozi mesto. Danes je v reki spet polno lokvanj, kot da ni bila očiščena, saj je sem lokvanje sem privplavalo iz zgoraj, jega tako Rinža, kjer ni bila očiščena.

ZASTEKLJENA KAVARNA - Poročalo smo, da so na starici kavarni "Zvezda", ki več ne obratuje, mladi ponočnjaki in razbili več velikih izložbenih šip. Zdaj so že vstavljeni nove šipe, razen na vhodnih vratah, kjer je ena se razbita.

OBČAN SPRAŠUJE - MEDVED ODGOVARJA

- Zakaj na vratih trgovine Ribav v Cankarjevi ulici že kar nekaj tednov nisti napis: "Zaradi inventur zaprto"?

- Ker so ribe spolke, služaste in jih je težko prejeti.

Ribniški zobotrebcí

VANDALIZMU PROSTE RODE - Nekateri v Ribnici bi radi, da bi poročno dvorano iz gradu preselili v kakšne druge prostore, vgradili pa bi takto izpraznjeni prostori uredili nekakšno kavarno. Da bi bil gostinski obrat skorajnega tipa v Ribnici dobrodošel, nihče ni oporekel, mnogi pa se bojijo, da bi se lahko zamisel pobudnikov izrodila in bi Ribnica na ta način pridobila le želeno gostilno. Ta pa bi dala vandalizmu z grajskim obzidjem, ki ga je že celotno vgrajeno v grad. Mnogi so pričakali, da je sedanja lokacija najprimernejša. To so v minule letih dokazovali tudi številni poročni pari iz Kočevja, ki so se počasi poročati v Ribnici prav zaradi grajskega okolja, ki daje temu pomembnemu trenutku v življenju dveh, ki se odločita za skupno življenje, še dodaten ton svetanoštini in neponovljivosti.

MORANA - Od 1. julija dajuje tudi Ribnicanom na voljo storitve štajerske pogrebne družbe Morana, ki ima svoj sedež v Kolodvorski. Opravlja celotne pogrebne storitve, dogovoriti pa je že možno tudi izurejanje in vzdrževanje grobov. Kako bo Morana začela v takem izrazito tradicionalnem okolju, kot je ribnisko, bo svedala lahko pokazal le čas.

OBČAN SPRAŠUJE - MEDVED ODGOVARJA

- Zakaj je največ rojstev prav v ribniški občini?

- Ker daje dober vzhled poslanec v prvak SKD Benjamin Hengman, saj ima štiri otroke, kar je daleč nad državnim povprečjem.

Sevnški paberki

ZUPANOVA VRV - Na kmalu pred praznikom v Tržiču so misili, da bi program priredil tudi vlečenje vrvi. Ta tekmovalna disciplina, v kateri se vedno pomerenje postavljajo fantje, pa je na večino žalost obiskovalcev in lastnikov vrvi, ki so vleklj zato, ker so strgali vsake, ki so jim jo organizatorji dali v roke. Letos je zadeva odpadla, naslednje je leto pa bodo spet dali v program, teknika pa bo vse bolj napredovala. Vleklj bodo vrvi, ki bo dal župan. Tržički korenjani bo gotovo brez težav preigrali tudi to. A županu naj ne bo ne žalost, če bo ob vrvi, se mu bodo mogelo občiniti volitveni oddolžnosti.

VODA - Nekatere stranke v Sevnici bi rade poslale svoje člane v vodovodne rezervoarje. Če ne vedo, kje bi vadili spusti v vodo, taka nasvet: pred sevnškim poslovnim središčem - tako približno se reže nekdanjemu novemu hotelu - so dejani velike luže. Za začetni trening bo globina vode v lužah pravljena. V grlo tam sicer ne bo težko, občutek pa vlogo bodo pa že lahko dobili.

EVROPA - Sevnica se nabolj bliža Evropi. Na Evropo v Sevnico spominjajo tudi nekateri počitni sevnški nosovi. Nekateri igrovci so namreč spremeni delovni čas pa evropsko, kar pomenci, da sledi čim več trgovino zaklenijo. Vrata so tako zaprta, neovsečene Sevnianke z zmerno in močno nakupovalno mrllico pa se zmerno in močno zavetljavajo vanje, na primer v tržički Sevnicanke. Od tod črni nosovi.

IZ NAŠIH OBČIN

Brez skrbi na dopust

Pri agenciji so možne razne oblike varovanja, od cenejših pa do bolj dragih - Tihi ali glasni alarm

KOČEVJE - Tudi v Kočevju je v zadnjem obdobju vedno več vlomov in tativ. Mali tatiči in vlovmiči kradejo vse, kar pride pod roke. Posebna nevarnost se obeta med letnimi dopusti. Zato smo obiskali direktorja družbe Varnostna agencija, d.o.o., Kočevje, Urbana Dobovška in ga vprašali, kakšne oblike varovanja nudi njihova agencija in koliko to velja, saj je tudi od cene odvisno, kaj si bo posameznik lahko privoščil. Odgovoril je:

"Naša firma pokriva območje od Notranjske do območja nekdanjih občin Ribnica in Kočevje. Svoje premoženje so nam zaupale v varovanje že mnoge firme in posamezniki. Med najpogosteje oblike varovanja sodijo zavarovanje s prenosnim alarmnim sistemom (kar velja za 10 dni 150 DEM), začasni obhodni stanovanja ali drugega varovanega objekta (od 100 do 200 DEM za 10 dni, odvisno od števila nar-

čenih obhodov na dan), stalni alarmni sistem (notranja sirena, centrala z dvema senzorjem; oprema in montaža 1.000 do 1.500 DEM), tihi alarmi itd.

Imamo pa še druge oblike varovanja. Razne ključavnice, ki jih vlovmiči niso kos, veljajo 5.000 do 27.000 tolarjev. Vgradimo tudi dodatna varovanja, kot so verižice, posebna kukala, domofone, imamo alarme naprave za avtomobile itd. Posebno moram poudariti, da imamo licenco za to delo. Za kupljeno in vgrajeno opravljamo tudi servis.

Kdor odhaja na dopust, običajno zaupa ključ stanovanja sosedu ali sorodniku. Lahko pa ga da tudi Varnostni agenciji, ki bo občasno pregledala stanovanje. Taka storitev pa velja 100 do 300 DEM za 10 dni, odvisno od števila obhodov."

J. P.

TEŽAVE GASILSTVA

KOČEVJE - Občini zbor občinske gasilske zveze, ki so ga zaradi prilaganja statuta in drugih aktov novi zakonodajci izvedli dokaj pozno, je opozoril na težave, ki pestijo gasilstvo v kočevski občini že nekaj let. Gre za pomanjkanje denarja za potrebe prostovoljnega gasilstva. Na zboru so sprejeli nov statut in se preimenovali v Gasilsko zvezo Kočevje. V uvodnem poročilu je predsednik OGZ Pavle Pogorelec poudaril, da bo načelo v gasilstvu še vedno prostovoljno in brezplačno delo, zato upravičeno pričakujejo več denarja za nakup nujno potrebne gasilske opreme.

MIRTOVSKI ŠRATELJ PRAVI:

- Porušene kamenite ograje na slovenski obali Kolpe pri mirtovskem mostu, kjer je prehod na Hrvaško, še vedno niso obnovili le zato, ker na enem izmed kamnov piše, da je ta most obnovila Savska banovina leta MC-MXXXIV (1934). Če so most že takrat obnavljali Hrvatje, naj ga pa še zdaj, menijo nepoklicani. Poklicani pa nici.

SLOVO NADARIENIH - Tretja otroška Forma viva in tretji raziskovalni tabor (potekala sta pod gesmom "Ideje brez meje, Kostel 95") sta bila zaključena 27. junija. Ob tej priložnosti so odprli Otroško Formo vivo. Kipe so razpostavili ob gostišča Grajski hram pa navzgor proti kostelskemu gradu. Na zaključni slovesnosti so v spomin na to srečanje nadarjenih otrok iz Slovenije in zamejstva podelili vsakemu tudi glasili, ki sta izšli ob tej priložnosti, in fotografijo udeležencev. Udeleženci so več skupin opravili raziskovalno delo, ki ga bodo lahko uporabili tudi za potrebe turizma in drugih področij. Tabor je organizirala firma "Izida" iz Ljubljane ob pomoči iz občine Kočevje in od drugod. Na fotografiji: z zaključka tabora. (Foto: J. Princ)

Slabo se je izkazalo kot dobro

Prizadevanja območne obrtne zbornice pri zagotavljanju pomoči brezposelnim - Dokaz, da se lahko vpliva na gospodarstvo občine Pričakujejo še večji naval in večje težave

RIBNICA - Na ribniški območni obrtni zbornici imajo na mesec povprečno okoli 20 novih samostojnih podjetnikov. V veliki večini gre za nekdanje Rikove delavce, ki se jim iztekajo čakalne dobe na zavodu za poslovanje in denarne pomoči, ki so jih bili deležni iz tega naslova kot opredeljeni presežki.

V letošnjem letu si je v ribniški občini že pridobil status samostojnega podjetnika okoli 60 ljudi. Pretežno so bile to samozaposlitve, pri čemer jim je prav območna obrtna zbornica veliko pomagala, ne le z informacijami o načinu pridobitve statusa samostojnega podjetnika, ampak tudi pri izdelavi programov in poslovnih načrtov, ki so jih morali dostaviti zavodu za poslovanje.

Tudi danes je največ bezposelnih, ki se zanimajo za samozaposlitve, predvsem na področju lesne in stolarnih dejavnosti, pri čemer pa je opazen drastičen upad zanimanja za odprtje trgovin, ki so jih od leta 1987 do lani samo s statusom obrtnika oz. samostojnega podjetnika v ribniški občini odprli kar 50. "Kot dobro pa se je izkazalo tisto, kar je včasih veljalo za slabo. Tu mislim predvsem na negativen trend v preteklosti, ko so mnogi Rikovi delavci pa tudi delavci iz drugih družbenih podjetij v popoldanskem času delali še v svojih delavnicah ali kako drugače fušali, kot rečemo. Danes so jim te izkušnje in pri marsikom izredno opremljene delavnice, do-

bra osnova, da se lahko lotijo podjetištvu," pravi tajnik ribniške obrtne zbornice Pavle Hočvar.

S celotnim svojim delovanjem, med katerega sodijo tudi redni testanki z direktorji ribniških podjetij in občinari, ribniška območna

obrtna zbornica dokazuje, da občina kot takva lahko vpliva na gospodarstvo in njegov razvoj v občini. Tako se bo morala zaradi težev Inlesa in Tekstilne tovarne iz Jurjevice verjetno že kmalu spoprijeti s še večjo brezposelnostjo, ki je že tako odstotkovno najvišja v državi. Ta problem pa bo še veliko težje rešljiv, kot je bilo v primeru Rikovih delavcev, saj gre pretežno za nekvalificirane delavce.

M. LESKOVŠEK-SVETE

Statut in proračun sprejeta

Sprejem aktov je potekal v skladu s pričakovanji

RIBNICA - Dva najpomembnejša občinska akti, statut in proračun, so na zadnji seji ribniškega občinskega sveta minuli četrtek sprejeti brez zapletov.

Kot je bilo pričakovani na podlagi predhodnega dogovora svetnikov, da na sami seji ne bodo več upoštevani novih pripomb na proračun, so svetniki po nekaterih pomislikih in zahtevah po obrazložitvi le potrdili predlog proračuna, kot ga je ob upoštevanju vseh do dogovorenega roka oddanih pripomb prpravil odbor za finance. Sprejeti odhodki občinskega pro-

računa bodo znašali 410.223 milijonov, dohodkov pa bo za 448.920 milijonov tolarjev.

Glede na upoštevane pripombe je sedaj v proračunu namenjeno bistveno več denarja KUD-u Slemenemu Sv. Gregorju, več pa ga bodo dobiti tudi vse krajevne skupnosti. Na novo so v proračun vključene tudi investicije, ki se bodo prej na listi rezervnih investicij, sredstva za mlinške vežnice na Gori so za pol zmanjšana, projekt mlinških vežic pri Sv. Gregorju pa je z rezervne liste investicij odpadel na račun denarja, ki ga bodo pri Sv. Gregorju dobiti iz proračuna za PTT. V proračunu so upoštevani tudi nekateri pripombe s področja športa, tako da bodo sedaj ribniški rokometni klub 3 milijone tolarjev.

Že pred tem so svetniki sprejeli statut občine Ribnica, tako da je po sprejemu proračuna vse kazalo, da se bo seja kmalu zaključila. Da le ne bo tako, se je nakazalo že pri obravnavi sklepov odbora za komunalne zadeve, kjer je predsednik sveta Andrej Mate predlagal, svetniki so po razpravi soglasno sprejeli, naj občinska uprava pripravi spisek tistih zadev, o katerih bi lahko odločil župan.

Prava razprava pa se je razvila še ob seznanitvi svetnikov s sporem med kabelskima operaterjema R kanalom in Innsatom in kasneje še z aneksom k pogodbom o najemu prostorov sedanjega Ideal centra. Ugotovitvili so, da svet ni pristojen za reševanje sporov, pri aneksu, ki ga najemnik podjetje Russa noče podpisati, pa so odločili, da se mu za podpis določi 30 dni, po preteku katerih bodo, če ga ne podpiše, sprožili postopek za odgovod.

M. L.-S.

SREČANJE STAROSTNIKOV V BOŠTANJU

BOŠTANJ - Letošnjega, že 8. srečanja starejših občanov boštanjske krajevne skupnosti se je drugo junija nedeljo udeležilo okrog 150 krajanov, starih nad 70 let.

Najstarejša na tokratnem srečanju v dvorani TVD Partizan v Boštanju sta bila Slava Slapšak iz Dolenjega Boštanja in Anton Gorenc iz Kriza nad Jelovcem (oba štejeta že po 94 let!), med zakonskimi pari pa zlatoporočenec Blatnik s Konjskega. Krajevni organizaciji Rdečega križa Boštanj so se starostniki zahvalili za zelo dobro organizacijo prireditve, ki so jo popestrili z ubranim petjem mešanega pevskega zboru Jurjanika in srečevalom, za dobro razpoloženje pa je pokrbel tudi družinski trio Živic iz Boštanja. Polhvaliti kaže še članice boštanjskega Rdečega križa, ki so za srečanje načrpalne.

GODBA JE IMELA KONCERT

SEVNICA - Delavska godba na pihala pri GD Sevnica je nameravala imeti 24. junija koncert v sevnškem grajskem atriju, ker pa je takrat zaradi slabega vremena privedel v odpad, so godbeniki izvedli koncert na istem mestu 30. junija. Približno pol drugo uro trajajoč nastop so obiskovalci sprejeli z navdušenjem. Posebej vpadijiv v koncertnem programu je bil uvodni del, ko so fanfare naznamile poznejsi nastop orkestra, svoje k dobremu vzdružju pa so prispevale tudi renesančne oblike stražnikov pri grajskih vratih ter sveče. Koncert so organizirali v sklopu praznovanj dneva koncu razprave mislijo drugače, kot so

plačili obresti niso dobili pravi ljudje. Z imeni pri tem niso operirali, tako, kot so se imen posilcev praviloma ogibali ves preostali čas razprave o subvencijah, o katerih lahko glede na ton razprave rečemo, da so sporne.

L. M.

na začetku. Sicer pa je bilo gradivo o omenjeni proračunski pomoči zgolj "infomacija", torej poročilo o težavah, ki se jih je na tečaj prijavil. Tako v zvezi s posojili za podjetništvo kot za kmetijstvo je bilo iz svetnikov pravljeno vprašanje, ali imajo vsi preostali čas razprave o subvencijah, o katerih lahko glede na ton razprave rečemo, da so sporne.

SEVNICA - Iz sevnškega občinskega proračuna bodo subvencionirali realne obrestne mere v obrti in podjetništvu ter v kmetijstvu. V zvezi s tem so v občini zaključili sredi maja enomeseci razpis, ki je dal imena obrestnikov in podjetnikov, ki bi radi pomoč pri plačevanju obresti za posojila. Kredite je sicer dala banka.

Posebna komisija pri sevnškem občinskem svetu je prečesala z razpisom o omenjeni proračunski pomoči zgoraj "infomacija", torej poročilo o težavah, ki se jih je na tečaj prijavil.

Tako v zvezi s posojili za podjetništvo kot za kmetij

IZ NAŠIH OBČIN

Brestaničani se ozirajo v nebo

Denarja za regulacijo potoka še ni - Bo občina letos gradila most do obrtne cone? - Na svojo roko podrli železniški most - Lanskih 20 milijonov državnih sredstev porabili drugi

GREZNICE - Če se ljudje ne brigamo dovolj niti za to, da bi uživali zdravo in neoporečno pitno vodo, je težko pričakovati, da bo povprečneža kar tako začelo skrbeti, kam gre odpadna voda in kam odvečna smrdeča tekočina iz njegove greznice. V Krškem se nekateri pristojni že pogovarjajo, da bo treba narediti konec črnini greznic. Te so namreč izredno tesno povezane s pitno vodo, še posebej na kraškem terenu. Nad Kostanjevičko jamo imajo na primer zajetje za pitno vodo, nad njim pa je kmetija, iz katere menda vse kar teče v tla. Tako je voda iz tega zajetja primerno obogatena s fekalijami.

CRN DIM - Tovarni papirja in celulozo stojita še vedno na Vidmu, te bi sodili po smradu iz njunih dimnikov pa sta se že pošteno razbohotili proti Krškemu, Leskovcu in z ugodnimi Savskimi vetrinci tudi daleč v notranjost brežiške občine. Zadnje čase je smrad čedaljal bolj neznen, še posebej hudo je ob koncu tedna, mnogi pa prisegajo (obljubili so, da nam ob prvi priliki posljejo tudi fotografike dokaze), da večkrat iz teh dimnikov puha črn dim, česar v preteklih letih niso bili vajeni.

V LJULJANI NE SMRDI - Krščani niso povsem na tekočem, kaj se dogaja z ostanki nekdajnega Vidma. Tu in tam pa vseeno slišijo, da je Vitacel od upnikov pokupil že tri detrine premoženja bratskega podjetja Videm papir. Na papirnate poslove se povprečni občani ne spoznajo preveč, po kmečku pa si misljijo, da bi podjetje, ki ima toliko denarja, že moralno poskrbeti tudi za okolje in vlaganja v tej smeri. Žal se motijo. Sodobni podjetniki se držijo trdih načel kapitalizma: izuzaj, ožmi, zasluži in nato poberi šila in kopita. Lastniki in njihovi menedžerji, ki sedajo v Ljubljani in po drugih mestih širnega sveta, ne bodo ravno osiželi zaradi smradu in grozečega klopa v Krškem.

Novo v Brežicah

NEVARNO - Bela lisa pri oskrbi z kakovostno pitno vodo na osrednjem območju občine ostajajo še vedno Terme Čatež, ki s številnimi gosti predstavljajo mesto v malem. Njihov vodovodni sistem se napaja iz podtalnice, ki jo do površine loči le tanka porozna plast, zato ne more biti dolgočren in zanesljiv vir pitne vode. Gleda na bližino magistrale in bodoče avtoceste bodo Terme primiljene razmišljati o priključitvi na skupno omrežje, če le ne bo že prepozno.

KRALJICA - Brežiška občina je dobila novo diskoteko, mlađi ljubljani bučne glasbe, zakajenih in zabavnih prostorov ter utripajočih luči barv pa novou mestu za zabavo. Tudi v Kraljici bodo nastopala znana hrvatska estrada kot v drugih posavskih diskotekah. Kljub temu pa velja ta lokal, ki se v resnicu imenuje Queen, posebej omeniti. Čeprav se nahaja v Jesenicah na Dolenjskem, torej zelo blizu meje in v krajevni okupnosti s precej mešanim prebosočenjem, so jo lastniki pravilno posimenovali za diskoteko.

NA KONJU - Dolenjska banka je pristala v Brežicah, kupila prostore, uro. Ni pa bilo dovolj, da je v sektor Borsan in z velikimi številkami ponazoril uspešnost banke. Da je tukaj, ki se na številke ne spoznajo. Osvoritev so namreč popestriji jezdec na štirih konjih, ki so jih oblikovali v kostume in napudrali. Simbolike ni bilo mogoče prezreti.

ZAKLJUČILI VEČERNO ŠOLO PODJETNIŠTVA

KRŠKO - V Krškem so konec preteklega tedna zaključili večerno šolo podjetništva, ki jo je na pobudo Združenja podjetnikov Posavja organiziral Gea College iz Ljubljane. Sola se je začela 21. februarja, ko se je za izobraževanje odločilo 19 od 700 posavskih podjetnikov. Po 90-urnem tečaju so slušatelji v petek predstavili zaključne naloge in prejeli potrdila o končani večerni šoli podjetništva.

MALI TRGOVCI BI ŠLI K OBRTNIKOM

BREŽICE - Samostojni podjetniki, ki se ukvarjajo s trgovino, pozivajo Obrtno zbornico Slovenije, da jih sprejme v redno članstvo, saj bi le tako lahko bili deležni ustrezne strokovne pomoči in informacij. Tega od Gospodarske zbornice ne morejo pričakovati, saj je organizirana za večje in velike poslovne sisteme.

Brežiški svet še vedno brez predsednika

Neuspele volitve - Kljub temu dobili tri podžupane

BREŽICE - Na zadnji seji občinskega sveta bi morali izvoliti celo vrsto funkcij, a jih je uspelo izvoliti le tri podžupane: Darinko Cvetko-Segota (SKD), Franca Zorka (ZLSD) in Antonia Zorka (LDS). Za funkcijo podpredsednika občinskega sveta bi bilo pisnih predlogov, predsednika pa so izbirali med tremi imeni: Slavko Sušin, Zvonimir Škofljanc in Miha Škrlec.

V prvem krogu tajnih volitev je izpadel Škrlec, medtem ko v drugem krogu noben izmed preostalih dveh kandidatov ni prejel potrebne večine glasov (Sušin 10 glasov, Škofljane 6, 12 neveljavnih). Volitev za odbore in komisije ni bilo, ker je predsednik pristojne komisije zbolel, podpredsednika pa so pozabili imenovati.

Po takem volilnem polomolu je svetnik Jože Blažič (SLS) menil, da se morajo stranke dobiti in se sporazumi glede razdelitve stolčkov, kar bi omogočilo normalno delo za naprej. Da je treba dati dodatno možnost drugim strankam, je poudaril tudi Marjan Hladnik (SDSS), vendar sta predseduječi župan Avšič in Bojan Petan (oba LDS) odgovarjala, da so ob sklicu seje vsi dobili poziv, naj dajo kandidature, napisano pa je bilo tudi, kdo jih lahko da, kdaj in kako.

Brežiški svet tako še naprej ostaja brez funkcionarjev, čeprav se s 30. junijem župan po statutu izteče mandat za vodenje sveta. Potem lahko seje vodi najstarejši svetnik, župan Avšič pa je omenjal tudi drugo možnost - da bi še pred koncem meseca sklicali izredno sejo samo za volitve.

B. D. G.

Mirk Avsenak

vodno, kar je bilo 10 milijonov tolarjev, Elektrarna Brežica pa je sofinancirala še postavitev jeza.

Krajane zdaj jezi, da še ni prišlo do uresničevanja 2. faze regulacije. Po številnih birokratskih ovirah pri pridobivanju soglasij so planirana republiška sredstva za ta projekt v višini 20 milijonov tolarjev izpuhute-

la, oziroma so jih porabili drugi, ki so imeli vse pripravljeno za naložbo. "Potrebna je bila spremembra projekta, kajti rudnik se je odpovedal mostu, po katerem je vozila železnična, zato je bila predvidena odstranitev. Tu so se vpletli še ljubitelji malih železnic z zahtevo po ohranitvi rudniške železnicne. Sprejet je bil enoletni moratorij za železnicno, ko se je moratorij iztekel, odločitve o ohranitvi in zaščiti železnicne pa še ni bilo, smo most porušili. Zdaj so spet podaljšali moratorij, naša regulacija pa se nikamor ne premakne," pravi predsednik sveta KS Brežica Mirk Avsenak.

Da bi projekt stekel, mora občina zgraditi cestni most proti obrtni coni po projektu, kar naj bi stal novih 10 milijonov tolarjev. Ali se bo to zgodilo letos, je seveda veliko vprašanje, saj še ni občinskega proračuna. In tudi še bo, se bodo po vsej verjetnosti Brežičani letos spet pod nosom obrisali za republiška sredstva in za regulacijo potoka, saj bo gradnja nekaj časa trajala, pa tudi precej časa mora preteči, da postane novi most prevozen. Krajani tako lahko le upajo, da jim bo še nekaj časa naklonjeno vsaj nebo.

B. D. G.

Zdaj gospodarijo z loviščem

Lovska zveza ne prizna LD Sv. Duh - Kraju vračajo živiljenje

VELIKI TRN - Lovci registrirane Lovske družine Sv. Duh so to pomlad že pridno gospodarili z dodeljenim loviščem: naredili so solnice in preže, posejali krmno njivo za divjad in vzpostavili stike s kmetij zaradi odškodnin. Nekatera društva na novo družino že naslavljajo vabilo za sodelovanje, menda pa so se že normalizirali tudi odnosi z lovci LD Studenec, iz katere so se izločili.

Zgoda je stara že več kot dve leti, zaostrišila pa se je, ko je novembra lani SO Krško sklenila, da razveljavlja pogodbo med SO Krško, SO Sevnica in LD Studenec, da spet ustanovi samostojno lovišče na območju Vel. Trna, kot je bilo do leta 1954, ter da ga dodeli v upravljanje tamkajšnji LD Sv. Duh.

Lovci z Velikega Trna so z veseljem sprejeli takšne skele, drugače je bilo z LD Studenec. Ta je sprožila spor o tem, v maju pa je tudi Zveza posavskih lovskih družin ob podpori vodilnih z Lovske zveze Slovenije in načelnikov posavskih enot državne uprave odklonila sprejem nove lovskih družin med svoje članice. Menili so, da je treba počakati na nov zakon in da je odvzem lovišča sporen, saj ga zakon dopušča le v primeru slabega gospodarjenja. Razlog za tako opredelitev je bil strah pred podobnimi težnjami po drobitvi lovišč drugod po Sloveniji in tudi v Posavju.

Kako se bo zadeva razresila, še ni jasno. Kot smo že napisali, lovci LD Sv. Duh gospodarijo z uradno dodeljenim loviščem, da dodelitev pa je bila tudi pogoj, da so se sploh lahko registrirali kot družina. Sami ne želijo zaostrovati zadev in se prepričati. Gre jih za to, da zdaj ko se je v njihovi krajevni skupnosti izseljevanje nekaterih tradicionalnih dejavnosti, med njimi tudi lovstvo.

Po združitvi lovišč so delovali v LD Studenec, vendar menijo, da so

bili kot manjšina zapostavljeni, čeprav je polovica skupnega lovišča na območju njihove krajevne skupnosti in občine Krško. Vse se je dogajalo na območju Studenca, tam so bile veselice in tam je zrastel lovski dom. "Če je lovišče na našem območju, zakaj se ne bi kaj dogajalo tudi pri nas, ne pa da prihajajo tuji na lov, naš kraj pa od tega nima niti!" pravijo. Tako bodo poskusili z lovskim turizmom, prav kmalu pa bodo začeli graditi tudi lovski dom.

B. D. G.

Občina Brežice bogata - z vodo!

Konec meseca končno pitna voda tudi za vojake učnega centra Cerkle - Naložbe v vodooskrbo si kar sledijo - Kmalu bo večina občine pokrita z mrežo in dobro pitno vodo

BREŽICE - Za brežiško občino je mogoče reči, da je dobro oskrbljena s kakovostno pitno vodo, kar je zasluga bogatih zalog globinske vode pa tudi skrbno načrtovanega razvoja vodovodnega omrežja na območju celotne občine. Samo v zadnjih nekaj letih so vanj vložili več milijonov mark.

Kot je povedal Darko Ferlan, ki je odgovoren za vodooskrbo pri brežiškem komunalnem podjetju KOP, zdaj gradijo vodovod proti krajevni skupnosti Cerkle ob Krki. Konec julija bo v Cerkljah že neoporečna pitna voda, sprva pa samo v vojaškem učnem centru, kjer zdaj pitno vodo dovožajo. Sistem je grajen za vso krajenvo skupnost, vendar bo ta še prej moral sofinancirati izgradnjo lokalnega sistema. Sedanjem naložbo je sofinanciralo tudi ministristvo za obrambo, dobili pa so tudi sredstva iz naslova demografsko ogroženih.

Vodovod od vodohrana na Čatežu do Krške vasi so že končali, slabov vreme in visok vodostaj v Krki pa sta povzročila nekaj zastoja pri prečkanju reke. KOP bo uvedel računalniško vodenje, da bo lahko nadzoroval in uravnavosil celoten sistem tak, da ne bo prihajalo do motenj. Za dobro oskrbo krajevne skupnosti Cerkle in celotnega gorjanskega dela občine bo treba namreč zgraditi

še zajetje in dodatni vodohran na Prilipah. Gradnja je v načrtih za naslednje leto, ko bi radi pridobili tudi nekaj državnega denarja iz sredstev za demografsko ogrožena območja. Ko bo končana ta naložba, bo vode v sistem dovolj tudi za oskrbo cerkljanskih vasi, če se bodo zanjo odločile. Tako bo na tem območju ostalo brez kakovostne pitne vode v kratkem le še nekaj manjših zaselkov po Gorjancih, ki imajo lastne vodo водоводе.

Oskrba z vodo je zdaj dobra tudi na območju Bazeljskega in Pišec (tu naj bi še letos zgradili vodovod Sv. Jurč-Pavlova vas), pred kratkim so "odžejali" območje Šromelj in Brez-

jega, medtem ko imajo Pečice in Krške lokalni sistem in nimajo težav z oskrbo. Težave so na višjih legah v KS Artiče, kjer lahko pričakujejo rešitev še letos, saj nameravajo pozno jeseni, ko bodo polja prazna, napeljati krak vodovoda od Črpališča Glogov Brod proti Artičam. Na tega bi se lahko pozneje povezalo tudi Arnovno selo.

Tudi letošnje leto še vedno (z zamudo) gradijo vodovodni sistem za Jesenice na Dolenjskem, Mokrice in Veliko Dolino. Pripravili so pogodbos s Termami Čatež, ki so dolžni podjetje je nedavno prevzelo v upravljanje tudi vodovode KS Čatež ob Savi, tako da se počasi približuje cilj - enotnemu sistemu vodooskrbe v občini.

B. D. G.

3,5 KILOMETRA ASFALTIRANE CESTE - Krajevna skupnost Raka je tudi uradno bogatija za 3,5 km asfaltirane ceste od Dolenje vasi do Gmajne. Čeprav je bilo v programu za lani le polovico ceste, so se krajani odločili, da raje sami prispevajo del denarja in asfaltirajo cel odsek, saj je bila prej cesta ob dežju težko prevozna. Slovesne otvoritve, na katerih so predstavili recitarje, glasbeniki in plesalci folklorne skupine, vsi iz osnovne šole Raka, so se udeležili tudi tajnik občine Krško Vinko Bah, krški župan Danilo Siter in bivši predsednik izvršnega sveta Herman Kunej. Sedaj je ena prednostnih nalog na tem področju še cestni odsek iz Dolenje vasi na Gmajno, ki je bližnjica do magistralne ceste, Zabukova in Bučke. (Foto: T. Gazdova)

NEVARNA VOŽNJA NA PRIKLJUČU TRAKTORJA

PODBOČJE - 20. junija ob 18. 20 se je 45-letni Franc S. z Gradiča pri Podbočju peljal iz Prusnje vasi proti Mladju, na priključku traktorja pa je na kardanski škropilnici prevažal 15-letnega Jožeta S. iz Brezovice pri Podbočju. Pri vožnji po makadamu se je odpela varovalka kovinskega zatiča nosilca hidravlike, ki je držal škropilnico na nosilcu. Pri tem se je del škropilnice snel in padel na tla, v tistem trenutku pa je Jože padel proti zadnjemu kolesu in tako je bilo poškodoval.

ZDAJ VEČ LASTNIH RAZSTAV V MUZEJU

BREŽICE - Posavski muzej pripravlja letos še dve lastni razstavi. Oktober pa ponuja razstavo slikarskih stilov skozi čas, ki jo pripravlja prof. Alojz Končec s pomočjo nekdanjih in sedanjih učencev Gimnazije Brežice, druga pa bo arheološka razstava o Ajdovščini jami v novembru in decembru, ki bo finančno enako zahtevala kot sedanja. Za naslednje leto pripravljajo veliko razstavo o uniformah na Slovenskem v letih od 1945 do 1995, saj muzej razpolaga z nekaj dobro poškodoval.

"POT DO USPEHA" NA BREGU

NOVO MESTO - V sredo, 12. julija, bodo ob 17. uri v gostišču na Bregu predstavili knjigo Milenka Trkovnik Pot do uspeha. To je že njena druga knjiga, ki jo je namenila "današnjemu človeku, ki se tako zelo išče na svoji poti in ki tolkokrat pada na preizkušnjah življenja".

Častitljivi jubilej metliške godbe

Mestna godba v Metliki je ob svoji 145-letnici pripravila jubilejni koncert in tako odprla kulturne prireditve pod naslovom "Pridi zvečer na grad"

METLIKA - Mestna godba Metlika je v soboto pripravila slavnostni koncert ob 145-letnici dela. Ob tej priložnosti so Metličani na grajskem dvorišču tudi uradno odprli poletne kulturne prireditve pod naslovom "Pridi zvečer na grad", ki so se z orgelskim koncertom pri Treh farah pričele sicer že teden prej.

Okrog 45 godbenikov pod takirko dirigenta Sandija Franka je prisluhnilo polno grajsko dvorišče obiskovalcev, ki so z gromkim aplavzom dosegli, da so jim godbeniki zagnali še dve dodatni skladbi. Sicer pa so tudi tokrat s svojim pestrim program dokazali, da so kos različnim zvrstem glasbe.

Metliško godbo na pihala, ki je

prvi oblekli prav za tokratni slavnostni nastop. Laho se povabilo tudi s tem, da so v godbi pretežno mladi, kar dokazuje, da društveno življenje v Metliki zopet oživila, medtem ko starejši s prenašanjem bogatih izkušenj na mladi rod skrbi, da se dolgoletna tradicija ne bi prekinila. Sicer pa mladi glasbeniki praviloma pridobivajo znanje v metliški glasbeni šoli in tudi to je eden od razlogov, da jim zahtevnejše glasbene vrstni ne delajo plegavic.

Klub vsemu temu je slavnostni govornik na jubilejnem koncertu, metliški župan Branko Matkovič dejal, da jim danes, ko kulti režejo tako tanko rezino kruha, težko kaj oblubi. Zagotovil pa jima je, da bodo tudi vnaprej uživali najmanj moralno podporo širše družbene skupnosti. Ne nazadnje tudi zato, ker so jim Metličani hvaležni, da so ne le glasbo, ampak tudi ime Metlike ponesli po domovini in onkrat njenih meja.

M.B.-J.

med najstarejšimi v Sloveniji, so pred 145 leti ustanovili ljudje - imenovali so jih muziki - ki so zeleni popestriti mestno življenje. V vseh teh letih so nastopili v številnih državah doma in v tujini, na državnih in cerkevnih svečanostih, na prereditvah narodne čitalnice, gasilskih manifestacijah, promenadnih koncertih, predpuštnih zabavah, govorih, porokah, pogrebih, komemoracijah in še kje. Med obema vojnama so ob nedeljah in praznikih igrali na metliških trgih ali na gostilniških vrtovih. Med vojno so metliški godbeniki skupaj z instrumenti odšli v partizane ter tvorili celo jedro godbe Glavnega štaba NOV in PÖS in igrali 5. maja 1945 v Ajdovščini ob razglasitvi prve slovenske vlade.

M.B.-J.

Samoukov slikarski izbruh

S prvo razstavo ljubiteljskega slikarja Branka Podobnika odprli nov razstavni prostor v Dolenjskih Toplicah

DOLENJSKE TOPLICE - V podhodu, ki povezuje restavracijo in hotelska zdraviliška poslopja, so v petek, 30. junija, zvečer odprli pravljeno razstavo, s katero so krstili nov razstavni prostor. Razstavi bi lahko rekli Šentjernejska in dvakrat prva. Je namreč prva razstava Šentjernejskega ljubiteljskega slikarja Branka Kotarja in prva, ki so jo v zdravilišču pripravili v podhodu, kjer bodo poslej razstavljali svoja dela gostujoči likovni umetniki in kjer že stoji stalna zbirka del, ki jih je zdravilišču podaril slikar Janez Pirnat. K Šentjernejskemu obležju razstave je poleg avtorja pravljeno še citrat Darko Duh iz Šentjerneje in Šentjernejski župan Franc Hudoklin s kratkim nagovorm. O slikarju in njegovem delu je govoril višji kustos Dolenjskega muzeja Jožef Matijevič.

Branko Kotar, brat veliko bolj znanega slikarja Jožeta Kotarja, se je

na dolenski likovni sceni pojavit povsem nenadno. V otroških letih je sicer rad risal v slikah, vendar pa po eni sami "zaresni" sliki, ki jo je naslikal pred dobrimi dvacetimi leti na slikarski koloniji v Velenju, ni prijal več čopiča v roke. Letos pa je prišlo do prave slikarske erupcije. Kotar je v dveh mesecih naslikal prek 40 slik (štirikrat več, kot jih je razstavljenih v Dolenjskih Toplicah). Po tem je res nekaj posebnega. Sicer pa je motivno in slogovno realist, izrazito navezan na krajinu, ki mu v različni dnevni svetlobi poglaviti vir navdaha. Pred novopečenim slikarjem je, kot kažejo razstavljenia dela, še precej truda, če se bo želel izviti iz povprečja ljubiteljskega slikarstva, priznati pa je treba, da je v svojih slikah barvno zelo enoten in svojski, kar daje zanimive iztočnice za ustvarjalno rast.

M. MARKELJ

METLIŠKI GODBENIKI - Od leta 1850, ko so metliški "muziki" ustanovili mestno godbo, so v njej igrali številni godbeniki, zamenjalo pa se je tudi veliko kapelnikov. Vsi so po svojim močeh prispevali, da je godba dočakala tako visok jubilej. Danes prevladujejo v njej mladi glasbeniki, njihov dirigen je Sandi Franko. (Foto: M.B.-J.)

V Metliki je bila mestna godba vselej cenjena. V sedemdesetih letih prejšnjega stoletja je veljala celo za nekakšno občinsko ustanovo. Vedno so se tudi trudili, da so bili godci prijetni za oko. Zamenjali so nič koliko uniform, najnovejše pa so

DVE PRIREDITVI

METLIKA - Konec tega tedna bosta v okviru metliških kulturnih prireditvev "Pridi zvečer na grad" kar dve prireditvi. V petek, 7. julija, bo ob 21. uri nastopila folklorna skupina Planika in kanadskega Hamiltona, ki bo pokazala slovenske in kanadske plesne. V nedeljo, 9. julija, pa se bo ob 20. uri predstavila ruska folklorna skupina južnega Podmoskovja iz Podolska, imenovana Istoki. Če bo slabo vreme, bosta prireditvi v metliškem kulturnem domu.

NAVDUŠIL V TORINU

LJUBLJANA - Slovenski oktet je 26. junija gostoval v Torinu, in sicer je nastopil v dvorani Konservatorija G. Verdi. Številnim poslušalcem se je predstavil s klasičnim programom (Gallus, Schubert, Gounod, Čajkovski, Haendl, Haydn, Grieg, Foerster), deli slovanske pravoslavne liturgije, s priredbami nekaterih ljudskih in črnskih duhovnih pesmi, na koncu pa (na željo navdušenega občinstva) še z nekaj popularnejšimi skladbami. Gostovanja Slovenskega oktet doma in v tujini letos omogočajo Chemo, HIT Nova Gorica, Ljubljanske mlekarne, Obrtna zbornica Slovenije, Petrol in Radenska.

Babićevi uvrščajo med najplivnejše osebnosti sodobne hrvaške grafike, saj je prispevala k ponovnemu uveljavljanju klasičnih grafičnih vrednot. Šiško je vztrajal na ponovni uveljavljivitvi grafičnega lista. Njegovo ustvarjanje na področju grafike in slikarstva prevevajo izkušnje nadrealnega, je dosleden v slogu in izraznosti. Eugen Kokot je izhodišče za svoje slikarstvo našel v rodni istriški krajini, vendar krajine ne preriše, ampak jo razčleni, se zatopi v problematiko odnosov posameznih likov

v njej in se motiva dotakne le z asociacijo. Bil je sodelavec mojstrske delavnice Krste Hegedušića, zdaj pa je član galerije Forum v Zagrebu. O delu vseh treh doslej omenjenih avtorjev so na Hrvatskem izdali tudi monografije.

Tudi Zlatko Keser, sicer docent na Akademiji za likovno umetnost v Zagrebu, je bil sodelavec Hegedušićeve mojstrske delavnice. Svojo ustvarjalnost gradi na bogastvu barv

in posega v območje nadrealnega, tudi abstraktne in včasih podvezne. Miro Vuco je diplomični kipar in je zaključil tudi diplomski študij. Bil je sodelavec v mojstrske delavnici Antuna Avguštinčiča in soustanovitelj v član likovne skupine BIAFRA. Ustvaril je vrsto spomeniških skulptur, ki so včasih postavljene na Hrvatskem. Slovenski vasi se predstavljajo s trehgrafikami, za katere je znacilna lastna tehnika imenovana tehniko M.T. Vuco silovito, uporno opozarjajo s svojim delom na praznотe, spremenjeno v bivanjske stiske našega časa.

M. MARKELJ

KOSTANJEVICA - V grajski cerkvi Galerije Božidar Jakac v Kostanjevici bo od 30. junija do 31. avgusta razstava slik Jona Gala Planinca, kar je njegova deseta samostojna razstava. Na otvoritvi razstave se je predstavila harfistka Mojca Zlobko iz Ljubljane, ki je po končani akademiji za glasbo podiplomske študij nadaljevala v Hamburgu in ga letos tudi zaključila. Obiskovalce je pozdravil ravnatelj Galerije Božidar Jakac Lado Smrekar, ki je med drugim povedal, da ima grajska galerija vedno večji

obisk, saj so v prvem polletju zabeležili skoraj četrtočetrtino več obiskovalcev kot v enakem obdobju lani.

Razstavo Jona Gala Planinca je odpril in v umeštiku spregovoril dr. Milček Komelj.

"Njegove slike obvladuje vtis, kot bi se slikar igra-

venčki in zidovi in se med njihovimi očetovimi slike in se med njihovimi razporjenjem predvajajo igriči, saj jam in počitniškim spominom ter se hkrati vse bolj spopadal s predstavami o neznanem in kozmičnem." Slikarjevo okno je zazrto v slikovitem vseh starih elementov, najbolj vamernljivo pa v nočnem nebo, in kozmico, če se v oranžnem žarenju rojejo poetično modra sonca in kraljevne lunkne. "Slikar sicer ničesar ne manjka, saj so avtentična podoba samega slikarja, a najbrž prav kontrast z ambientom postara gotske mladosti in v kontrastu z vzhodnimi in učitelji, ki so v delu ponekod opazni, se posebej ocenjuje, čutimo predvsem brezkrbljno veselje, prostodušnost, kot dar neprimblične mladosti, ki želi biti srečnih otrocih podaljšana v nezgled," je o 29-letnem umetniku Ljubljane dejal dr. Milček Komelj.

Jona Gal Planinc bo do 31. avgusta razstavljal v grajski cerkvi Galerije Božidar Jakac.

POJOČE VZGOJITELJICE - Res prava škoda, da je bilo minulo sredo v novomeškem Domu kulture več prostih sedežev, kot si je prireditvev, ki so jo pripravile vzgojiteljice novomeških vrtec, zastužila. Ubrana pesem pred tremi leti rojenega 13-članskega zbornika vzgojiteljic, ki ga vodi Tončka Malenšek, je bila skupaj s povedanimi pravimi priložnost za čuteče duše. Priložnost, da bi ta ženski zbor še slišali, bo zagotovo še nekaj, saj vzgojiteljice rade zapojejo povsed, kamor jih povabijo. Prireditvev za začetku počitnic je bila namenjena tudi pohvalam. Podelili so jih vsem delavkam, ki so letos napredovali in si nadele nazive mentorja ali svetovalca. Nekateri delavki vrtca so prejeli pohvale za dobro delo. Še posebej je bila priznana deležna Julijana Lukic, ki je v letosnjem letu dopolnila svojo delovno dobo in odšla v pokojo. (Foto: J. Pavlin)

PRVI LETNI PROMENADNI KONCERT PIHALNEGA ORKESTRA IZ KOSTANJEVICE - Člani kostanjeviškega pihalnega orkestra so v petek, 28. juniju, na kopališču v Kostanjevici pripravili prvi letni promenadni koncert: v dobri ur programu so zaigrali okoli 15 skladb. Godba je bila po 40-letnem premoru ustanovljena aprila lani, s skupnimi vajami pa so pod vodstvom dirigenta Tonja Homana iz Šentjerneja pričeli lanskoga septembra. Omenjeni koncert je bil sicer napovedan za kresno noč, vendar ga je preprečilo slabo vreme, postal pa bo tradicionalen. Kot je povedal predsednik godbe Andrej Jordan, se glasbeniki že pripravljajo na Kostanjeviško noč, ki bo 22. julija, in na praznovanje 145-letnice godbe v Kapelah, kamor so povabljeni. (Foto: T. Gazdova)

STANE JARM SPET MED DOMAČINI - 30. junija so v dvorani v Osilnici odprli razstavo del akademskega kiparja Staneta Jarma iz Kočevja, sicer rojenega Osilničana. Odprta bo še do 1. septembra. Razstavo je organiziralo Civilno gibanje za Osilniško dolino, otvoritev pa je bila na predvečer prazničnih prireditvev ob Petruvem. V kulturnem programu ob otvoritvi so nastopili domači mladi, ki so tudi v domačem narečju povedali to in ono, tudi zgodbo o Petru Klepcu. Umetska v gostre je pozdravil ob tej priložnosti tudi župan Anton Kovač, ki je poskrbel po uradni otvoritev še za kozarček dobre kapljice, domačinke pa so postregle z domačimi dobrotami. Na fotografiji: z otvoritve razstave kipov in slik Staneta Jarma v Osilnici. (Foto: J. Princ)

DOLENJSKI LIST

8 DOLENJSKI LIST

DARILO SLIKARJEV - Brata Božidar in Milorad Rupčič sta na otvoritvi razstave svojih del vsak po eno sliko podarila novomeški bolnišnici. Darijo sprejel direktor Splošne bolnišnice dr. Tone Starc. (Foto: MiM)

Brata, predana slikarstvu

V restavraciji novomeške splošne bolnišnice razstavlja brata Milorad in Božidar Rupčič

NOVO MESTO - Prejšnjo sredo, 28. junija, zvečer so v restavraciji splošne bolnišnice, kjer že nekaj časa pripravljajo občasne likovne razstave, odprli prodajno razstavo del Milorad in Božidarja Rupčiča, ljubiteljskih hrvaških slikarjev, po rodu iz Karlovca, zdaj bivajočih v Novem mestu. Razstavila sta pastelete krajin in mestnih vedut, o njunem slikarstvu pa je zbranom govoril višji kustos Dolenjskega muzeja Jožef Matijevič. Autorja sta na koncu otvoritve podarila vsak po eno sliko bolnišnici kot njun dar za novo porodnišnico in s tem vpeljala navado, da avtor, ki razstavlja v bolnišnici restavraciji, podaril bolnišnici eno svoje delo.

Likovna prizadetevanja občutljiva Rupčičevska, so, kot je dejal Jožef Matijevič, del tradicionalne, toda novodobno preoblikovane slikarske prakse, ki jima omogoča, da videnje narave in njenih prvin ustrezno preoblikujeta in dodasta novo svežino in likovno vsebinsko vrednost. Pri tem Milorad Rupčič na svojevosten način stilizira v sumira naravne oblike z metodo nekakšnega prikrivanja realnosti na račun notranjega čustvenega in duhovnega stopnjevanja. Narava mu služi zgolj kot izhodišče za odkrivanje človekove notranje duševne pokrajine. Likovni svet Božidar Rupčič pa je brez pretresov in dilem, v njem ni eksperimentalnih komponent, ampak gre za preprosto, vendar do potankosti izgrajeno likovno ustvarjanje. Božidar krajinski slikarstvo s poudarjenimi obrisi in barvami, v glavnem v temnem vedutu, o njunem slikarstvu pa v glavnem v temnem vedutu, vendar z oglašenimi loskvami ter prostorskimi momenti uspešno rešuje za določen motiv značilen likovni izraz, ki izhaja iz realizma in poznavanja vfoviza, svoje izhodišče pa ima v lastni viziji urejanja barvnih kompozicijskih prvin. Pastel je slikarsko izjeman občutljiva tehnika in pravljeno uporablja lahko ustvarjalne nenehote, zaide v osladnost, vendar zelo vredno, da je zbranom govoril višji kustos Dolenjskega muzeja Jožef Matijevič, del tradicionalne, toda novodobno preoblikovane slikarske prakse, ki jima omogoča, da videnje narave in njenih prvin ustrezno preoblikujeta in dodasta novo svežino in likovno vsebinsko vrednost. Pri tem Milorad Rupčič na svojevosten način stilizira v sumira naravne oblike z metodo nekakšnega prikrivanja realnosti na račun notranjega čustvenega in duhovnega stopnjevanja. Narava mu služi zgolj kot izhodišče za odkrivanje človekove notranje duševne pokrajine. Likovni svet Božidar Rupčič pa je brez pretresov in dilem, v njem ni eksperimentalnih komponent, ampak gre za preprosto, vendar do potankosti izgrajeno likovno ustvarjanje. Božidar krajinski slikarstvo s poudarjenimi obrisi in barvami, v glavnem v temnem vedutu, o njunem slikarstvu pa v glavnem v temnem vedutu, vendar z oglašenimi loskvami ter prostorskimi momenti uspešno rešuje za določen motiv značilen likovni izraz, ki izhaja iz realizma in poznavanja vfoviza, svoje izhodišče pa ima v lastni viziji urejanja barvnih kompozicijskih prvin. Pastel je slikarsko izjeman občutljiva tehnika in pravljeno uporablja lahko ustvarjalne nenehote, zaide v osladnost, vendar zelo vredno, da je zbranom govoril višji kustos Dolenjskega muzeja Jožef Matijevič, del tradicionalne, toda novodobno preoblikovane slikarske prakse, ki jima omogoča, da videnje narave in njenih prvin ustrezno preoblikujeta in dodasta novo svežino in likovno vsebinsko vrednost. Pri tem Milorad Rupčič na svojevosten način stilizira v sumira naravne oblike z metodo nekakšnega prikrivanja realnosti na račun notranjega čustvenega in duhovnega stopnjevanja. Narava mu služi zgolj kot izhodišče za odk

Mi na dopustu, vlomilci na delu

Julij je, pred nami pa težko pričakovani čas počitnic in dopustov, ko ponavadi za dle časa zapustimo svoje domove. To je tudi čas, ko na delo stopijo dolgorstneži. Da vam po lepo preživetem dopustu ne bo zagrenila življenja slaba novica o domu v vaše stanovanje, je dobro, da ga zavarujete pred nepridopravi. Previdnost je mati modrosti in - varnosti!

10. maja je neznanec v Jakševi ulici v Novem mestu vломil in hišo, odnesel devize, dokumente in zlato ter lastnika S.Z. Mokrega do 250.000 tolarjev. (Dolenjski list, 18.5.1995)

V času od 19. do 20. marca je naznani storilec v Prečni vломil v vikend, premestil v sosednjem prostorju, vendar ni odnesel lastnik D.B. pa je naredil za 20.000 tolarjev škode. V istem kraju in ob istem času je neznanec vломil še v vikend A.M. iz Prečne. Tat je bil očitno lačen, saj je odnesel učnmesne izdelke, nož in liker, lastnika oskodoval za enako vsoto. (Dolenjski list, 10.3.1995)

Največ je premoženskih kaznivih dejanj

Takih primerov kriminala, kot sta tale, naključno vzeta iz Dolenjskega lista iz Borike Pota in stranpotra, so zadnje čase tudi ostali časopisi. To je seveda dobesedno resno opozorilo, naj o svoji varnosti in varnosti lastnega premoženja začemo zamisliti drugače in za varnost tudi nekaj bolj, posebej sedaj pred dopusti in v sestavnicami. Da pa bi stvar vzeli še bolj začasno, naj navedem še nekaj podatkov o dolenjski in belokranjski premoženski kriminalisti, ki jih je posredovala Zdenka Likar, ki je na Upravi za notranje zadeve Novo mesto na skrbi stike z javnostjo (št. 1993) za občine Novo mesto, Trebnje, Šentilj, Črnomelj). Leta 1993 je bilo na tem področju 1703, leta 1994 pa 1840 klasičnih kaznivih dejanj (kazniva dejanja zoper življenje in telo, zoper spolno nedotakljivost, zoper premoženje, zoper splošno varnost in premoženja...). Od teh pa so bila najstevnejša prav premoženska kazniva dejanja: leta 1993 jih je bilo 1299, 1994 pa 144. Med premoženskimi kaznivimi dejavnimi je prednajdično tativne in velike tativne v različne objekte. V trgovine je bilo leta 1993 17 vlotov, leto pozneje 20; v stanovanjske hiše so leta 1993 kriminalisti izteležili 35, 1994 pa 43 vlotov; leta 1993 kar 136 vlotov; v gostinske lokale je leta 1993 bilo 23, 1994 pa 9 vlotov; pri vlotih v domovih je število spet večje: leta 1993 33, leta 1994 pa 123 vlotov. Povečuje se število vlotov v kioske (leta 1993 13, leta 1994 14) in število drznih tatvin v pomembne kulturno-zgodovinske objekte, cerkve in kapelice (1993 4, 1994 pa 7 vlotov).

Danes so najbolj razširjena oblika varnostnih ključavnic tiste s cilindričnim vložkom, saj omogočajo veliko število različnih ključev. Še bolj učinkovita je takva ključavnica v kombinaciji z lastniško kartico, brez katere se ne da narediti rezervni ključ. Takega ključa izdelovalci ključev ne smejo kopirati, če ni predložen poseben dokument, ki pa ga ob nakupu dobijo sami lastniki. Ključ je tako zaščiten. Vlomilci pa že znajo priti s silo do živega tudi cilindričnim vložkom, zato se da temu izogniti še z dodatkom varnostnega ščita.

"Varnostna ključavnica s cilindričnim vložkom in varnostnim ščitom skupaj z montažo stane približno 13.000 tolarjev, nudimo pa še ključavnice, ki zapirajo na križ (v tla, štok, ter na desno in levo) - njihova cena je okrog 16.000 tolarjev. Vendar tudi to še ni zadnja beseda tehnike v boju proti vlomilem - obstajajo že cilindrični vložki, ki jih odpre samo magnetni listič, kar je primerno predvsem za razna podjetja," je pripovedoval Žarko Krese. V Novem mestu ima delavnico in prodajalno že od leta 1979, vendar poraba ostaja skorajista, to je majhna. Tudi na Dnevih obrti in podjetništva v Novem mestu, kjer je pred kratkim sodeloval, odziv ni bil najboljši. Opazil pa je, da za varovanje premoženja (presenetljivo ali pa tudi ne) najbolj skrbijo upokojenci. Nasplih kaže, da Dolenjci ne znamo poskrbeti za svoje premoženje, dokler sami ne doživimo vlotova. Škoda, učiti se na lastnih izkušnjah ni vedno najbolje.

Kaj pa alarmne naprave?

Inteligenčna dopolnitvena mehanička zaščita premoženja je alarmna naprava, ki lahko povzroči hrup, prizge luč, telefonira po pomoci, odvisno pač od tega, kako je programirana. Taka naprava popolnoma nadomešča čuvanja, od njega je cenejša in verjetno tudi zanesljivejša. Kar nekaj vrst alarmnih naprav

ste si prejšnji teden imeli možnost ogledati v prostorih zavarovalnice Tilia v Novem mestu. Zdenko Antončič, direktor proizvodnega in storitvenega podjetja Utrip iz Dol. Mokrega polja 34 pri Šentjerneju, ki je tudi sodeloval na predstavitev alarmnih sistemov, pa je povedal, da je v 5 letih obstoja Utriba zadovoljen z odzivom ljudi. Zdi se mu, da se tako posamezniki kot podjetja vse bolj zavarujejo, kar je seveda potrebno, in prav sedaj v poletnih mesecih pričakujejo še večji obisk. Vsem, ki imajo vgrajene alarmne naprave, pa svetuje, naj v primeru obiska vlomilca le-tega pustijo pri miru, da oddide, kajti veliko je bilo primerov, ko se je storilec alarmra prestrašil in prav zato (tudi smrtno) poškodoval lastnika stanovanja, ki je seveda pritekel gledat, kdo je.

Poudariti je treba še novost podjetja Utrip - System 5000 firme Crow, s katero uporabnik alarmne naprave lahko aktivira le stanovanjski del ali pa samo klet, in možnost, da si stranka sama izbere 4 šifre. Ko odidemo na dopust in sosedu naročimo, naj

zalije naše rože, pa je priporočljiva šifra za enkratno uporabo, ki je kasneje sistem ne sprejme več. Seveda pa so alarmne naprave dražje od varnostnih ključavnic - npr. centrala s šifratorjem, 5-imi senzorji in montaža stane približno 120.000 tolarjev. Presodite, kaj potrebujete in kaj si lahko privoščite.

Sam si pomagaj, in Bog...

Pa še nekaj o varnosti, ki ne stane nič. Vsaka daljša odsotnost je lahko nevarna, zato moramo pred tem ustrezno ukrepati. V prvi vrsti je treba poskrbeti, da svoje odsotnosti ne izdamo. Za vlomilca, ki zanimiv objekt najprej dlje časa opazuje, da bi odkril življenjske navade in čas, ko so stanovalci odsotni, so posebni znaki za daljšo odsotnost (dopust, službena pot) naslednji: rolete na oknih stajajo spuščene tudi čez dan, poštni nabiralnik je poln do vrha, trava daljši čas ni pokošena; v hiši zvečer nikjer ne gori luč, radio in televizija nista vključena; kadar pobirajo smeti, na cesti ni smetnjaka ipd. Zato moramo urediti tako, da bosta stano-

vanje in hiša videti obljudena. To je mogoče doseči z raznimi tehničnimi napravami, z avtomati in električnimi urami za vklapljanje. Avtomati zjutraj dvignejo rolete in jih zvečer spet spuščajo, svetilke se prižigajo, vključujejo se radio in televizija. Vendar, če se vse to dogaja vedno natanko ob istem času, bo to pozorni opazovalec hitro ugotovil. Sama tehnika torej ne pomaga, potrebna je pomoč sosedov ali sorodnikov. Prijazni sosed lahko zrači stanovanje, redno zaliva rože in prazni poštni nabiralnik, na cesti postavlja naš smetnjak ob dnevih, ko pridejo smetarji, lahko pokosi travo, pozimi pa pusti v snegu sledove, kar bo še povečalo vtis, da je hiša naseljena. Dober sosed pa naj pozna tudi naš počitniški naslov in telefonsko številko, na kateri nas lahko dobi.

Kakorkoli že, pred daljšo odsotnostjo ne pozabite na zavarovanje svojega stanovanja in ne poskrbite za to šele potem, ko bo vlomljeno (tudi) k vam - po toči zvoniti je prepozno. Pa lep dupust!

LIDIJA MURN

NAGRAJENCI: FRANC BAŠKOVIČ

Zborovodja že pri sedemnajstih

"Franc Baškovič je nesporo starosta na področju zborovodstva v naši občini občini," so zapisali člani Zveze kulturnih organizacij Brežice v obrazložitvi predloga za državno odlikovanje - red za izredne zasluge. Ob letosnjem 80. življenjskem jubileju in 65-letnici aktivnega in nepreklenjenega dela so mu pripravili posebno slovesnost.

Baškovič se je rodil na Žejnem pri Brežicah v družini s trinajstimi otroki. Sam se ne spominja, kako in zakaj se je znašel na gimnaziji v Šentvidu pri Ljubljani in še danes ne najde pravega odgovora, zakaj se je usmeril h glasbi. Kaže, da ga je nekaj kar potegnilo, enostavno, kot gimnazijec je kar poskusil igrati na klavir in šlo je. Igral je tako dobro in v veseljem, da se je vpisal v orglarško šolo in na konservatorij za orgle.

Fantu z Žejnega pa se ni bilo lahko preživeti v Ljubljani, zato je bil organist na Igri, igral v umobolnici, kjer je delal njegov rojak dr. Gerlovič, in tam tudi vodil mešani pevski zbor. Zbore je nato vodil tudi po drugih bolnišnicah, kar po tri hkrati, in tako se je njegova zborovodska pot začela že pri sedemnajstih, nekaj iz nagnjenosti do glasbe, precej pa tudi zaradi preživetja. Ne, dela mu niso plačali, je pa en dan dobil zajtrku tu, drugi dan drugje, in je šlo.

Tako so Franca spoznali in v začetku tridesetih let je že vodil oktet v Ljubljani, zbor v Šmartnem pod Šmarino goro, moški zbor na Viču in znani mešani zbor PD mesta Ljubljana - Rokodelski zbor. Življenje ga je zaneslo tudi v Radeče in tudi tam je bil zborovodja!

Drugo svetovno vojno je dočakal kot jugoslovenski vojak v Mariboru in po razpadu vojske zbežal domov. Celo družino je doletelo izgnanstvo, a na srču so bili vedno skupaj in so se vsi vrnili domov. Franc Baškovič še hrani številne fotografije iz pregnanstva, ki jih je posnel njegov brat, pozneje brežiški fotograf. Med njimi

so tudi prizori, ko Franc - kaj bi drugega? - dirigira pevskemu zboru. Tudi tam, daleč od doma, v negotovosti, brez petja in zborov ni šlo.

Po končani vojni se je naselil v Brežicah, postal poslovodja pogrebnega zavoda in bil organist v mestu, a ne preveč dolgo, saj mu je župan postavil ultimat s kratkim vprašanjem: "Boš še igral? Jutri povej!" Franc Baškovič potem ni bil več organist, pa še danes ne ve, zakaj ni smel biti, saj je nekdo drug potem lahko mirno naprej orgal v cerkvi.

Kot eden redkih glasbeno izobraženih ljudi v občini je bil med glavnimi pobudniki za ustanovitev nižje glasbene šole v Brežicah. Začela je delovati dve leti po koncu vojne in sam je bil tu zaposlen več kot 30 let, vse do upokojitve. Poučeval je klavir, kitaro, harmoniko in teorijo glasbe ter vodil več harmonikarskih orkestrov.

Istočasno je bil neutruen zborovodja. V brežiški občini vodo povedati, kako so nastajali zbori: "Zbral se nas je skupina zagnanih pevcev in potem je bilo treba samo še poklicati Baškoviča. In zbor je že deloval." Včasih je vodil tudi po 6 zborov naenkrat, tako da je moral imeti tudi po dve vaji na isti večer. Največja težava je bila s potjo, ki mu je vzelja precej časa, saj je dolgo na vaje od kraja do kraja hodil peš.

"Kolesa nisem imel, pa mi je potem ključavnica dal ogrodje, trgovec pa kolega in smo ga sestavili. Vozil sem se kar brez luči - v Krško vas, Skopice, Artiče in Šentjur, dokler mi ni nekega dne počilo krmiti. Pa sem rekel, da bom zdaj nehal hoditi

FOTO: B. DUŠIČ-GORNIK

Franc Baškovič

okrog in da je konec mojega zborovodstva. Takrat mi je občina kupila motor in delal sem naprej," se spominja.

Pri osmdesetih letih bi težko našel številne zbore, ki jih je vodil, nekatere dolga leta, druge kraje, čas, pa po nekaj letih, ko so se spet zbrali, ponovno. Podatki ZKO Brežice govorijo, da je vodil moški pevski zbor in oktet v Krški vasi, moški in mešani zbor v Brežicah, moški zbor Sromlje, oktet Orlica iz Piščeca, ženski zbor Jurčanika, pevce PPV Dobova, moški zbor v Selah, pevce Slovina Brežice in moški zbor pri Društvu upokojencev Brežice, ki ga vodi še danes.

Ceprav je poznan kot zborovodja in, kot sam pravi, je bolj naklonjen moškim zborom, je vodil tudi tamburaški orkester že pred vojno v Ljubljani, nato pa tudi v Brežicah in v PPV Dobova. Režiral je tudi dramska dela in pripravljal številne spevogue, ki so bile nekdaj zelo v modi v naših krajih. V spominu so mu ostale zlasti spevogue iz Artič.

V tolikih letih je s pevci doživel marsikaj, tudi nekatere greke izkušnje, vendar jih je znal prenesti in se izogniti črem. Raje je delal naprej, čeprav se je moral tudi kdaj ukloniti, namesto, da bi se bodel z oblastjo in politiko. Na Žejnem je tako poskusil voditi zbor, pa so mu iz Mladinske organizacije rekli, da kvari mladino. Vodil je tudi cerkveni zbor v Brežicah in spet je moral odnehati, saj so mu očitali, da vleče posvetne pevce k cerkveni dejavnosti. In nikoli mu ni bilo jasno, zakaj.

Danes je prepričan, da ne bi nikoli doživel vsega tega, kar je, če bi se "doma zabubil", res pa je, da se je žena na njegove vaje moral kar navaditi, saj se ga spremeniči ni dalo. "Kar nekaj te žene, da delaš in greš naprej. Ne gre za plačilo, saj me, vsaj spra, niso nič plačevali, no, pozneje so mi vsaj stroške povrnili," pravi.

Francu Baškoviču danes kulturniki in oblast priznavajo nesobično razdajanje, stalno pripravljenost za vodenje zborov povsed, kjer se je pojavila želja po organiziranem petju. Danes v Brežicah trdi, da ne bi imeli tako bogato razvjetrenega in številnega zborovskega petja, če ne bi bilo Baškoviča. S svojim delom je dal zborovstvu tak zagon, da se ni treba več batiti za njegov obstoj. Občina danes premore tako zborov in pevskih skupin, da se ne morejo zvrstiti na eni sami pevski reviji, ampak jo morajo organizirati v dveh delih. Da o številnih otroških in mladinskih pevskih skupinah, o cerkvenih zborih in o vaških pevcih in pevkah niti ne govorimo.

BREDA DUŠIČ GORNIK

FOTO: B. DUŠIČ-GORNIK

Pevska zbor Krška vas po koncertu 28. junija 1953, Franc Baškovič v prvi vrsti na sredini.

Kosal bi se z najboljšimi

Tek na 100 m je športna disciplina, kjer je konkurenca med vsemi športnimi zvrstmi najhujša. Novomeški atlet Tomaž Božič velja za najhitrejšega Slovence, njegov uspeh na 100- in 200-metrski razdalji pa spada med boljše dosežke belcev, saj zadnja desetletja v sprintu prevladujejo temnopolti atleti.

Tomaž Božič se je s tekom na kratke proge začel ukvarjati že v tretjem razredu osnovne šole, ko je njegovo nadarjenost odkril Tine Zaletel, športni pedagog na grmski osnovni šoli. Tomaž se je v osnovnošolskih časih poizkušal tudi v teku z ovirami in v tej disciplini postavil slovenski dvoranski rekord. Kasneje se je osredotočil predvsem na tek na 100 in 200 m, v obenih disciplinah pa želi popraviti državna rekorde, ki se jima je že zelo približal. Rekord na 200 m je že presegel, a na žalost ob nekoliko premočnem vetrju. Več o svoji športni poti, predvsem pa o belih in črnih sprinterjih, načinu vadbe in posebni prehrani je Tomaž povedal v pogovoru za naš časopis.

Ljubitelji športa in atletike se ob spremjanju prenosov največjih atletskih tekmovanij vedno znova sprašujujo, kako da med najboljšimi prevladujejo temnopolti atleti.

Težko je reči, kaj je glavni vzrok, vendar je dejstvo, da so imeli Afričani drugačne prednike kot mi. Črnci imajo naprimer lažje kosti in drugačno obliko hrbitnice. Medtem ko so Evropeji jahali konje, sedeli in bolj malo tekli, so črnci lovili divjad peš. Precej razlik izhaja predvsem iz načina preživljavanja. Med črnimi je bila naravna selekcija močnejša. Predvsem to velja za ameriške črnce. Ko so trgovci s sužnji v Afriki izbirali, so izbrali najmočnejše. Poleg tega tisti šibkejši in manj odporni med izbranimi niso preživeli poti preko oceana ali pa niso zdržali težkega življenja ameriških sužnjev. Posledica tega so fiziološke razlike, ki omogočajo prevlado črnih športnikov nad belimi.

Klub temu so temnopoltim atletom pred leti dokaj uspešno konkurirali tekači iz vzhodne Evrope, predvsem Rusi in Bolgari. Tudi svetovni rekord v teku na 200 m ima belec, Italijan Pietro Menea.

Takrat je bila kontrola dopinga še v povojnih, za vzhodnjaki pa je bila močna farmacevtska industrija. Danes je stroga kontrola dopinga na vseh večjih tekmovanjih, poleg tega se je spremenil njihov sistem organizacije v športu, ki nima več tako močne državne podpore. Klub temu se včasih najde še kašen belec, ki ima priroyene sposobnosti za hiter tek vsaj tako dobre kot najhitrejši črnci. Tak je naprimer ta čas najhitrejši belec Norvežan Geir Moen, ki je zadnje čase izjemno napredoval in je 100 m že pretekel v času 10,17. Z Norveške bo v prihodnosti prišlo še več do-

brih atletov, saj pri njih posvečajo zelo veliko pozornost individualnim športnim panogam, pa tudi njihova kultura je zelo naklonjena športu. Pietro Menea, svetovni rekorder na 200 m, je nekaj posebnega. Bil je izjemno garač, njegovi treningi so bili živalsko naporni, poleg tega pa je za njim stala znanost, saj brez posebnih pripomočkov treningov kakršne je imel Menea, ni mogoče zdržati.

Kaj najbolj vpliva na dober uspeh v teku na kratke proge? Kdo in kako lahko postane dober sprinter?

Hitrost je človeku prizadana. Kdor je počasen, mu noben trening ne more pomagati. Gre predvsem za previdnost živev in za strukturo mišičnih vlaken. Medtem ko imajo vzdržljivi ljudje več rdečih oziroma počasnih mišičnih vlaken, imajo sprinterji več svetlih oziroma hitrih mišičnih vlaken, ki so hitrejša. Z elektrostimulacijo in načini treninga se da počasna mišična vlakna delno pretvoriti v hitra. Vse ostalo je trening. Evropski rekorder na 100 m, temnopolt Angleš Linford Christie, je nekoč izjavil, da moraš, če hočeš nasprotinja premagati, treneriti še enkrat več kot on. Sliši se enostavno, vendar ni.

Vaš prvi trener je bil Tine Zaletel, ki je z vami delal v osnovni šoli. Kaj pa kasneje?

Ko sem prišel v atletski klub, je postal moj trener prof. Janez Penca, izjemni atletski teoretičec, prevajalec in publicist. Pravzaprav je on še vedno moj trener, čeprav mi sedaj predvsem svetuje glede izbiro sredstev treninga glede na razpoložljiv čas in pogoje za vadbo pa si načrt vadbe potem prilagajam sam, saj sem pred dvema letoma opravil tečaj za atletske trenerje. Poleg tega mi z nasveti precej pomagajo tudi trenerji drugih atletov, s katerimi skupaj vadimo.

Čeprav je atletika individualna športna panoga, pa ste predvsem sprinterji znani po tem, da pogosto vadite v skupinah?

Res je. Tudi slovenski sprinterji se dobro razumemo in tisti, ki treniramo v Ljubljani vadimo v skupini, drug drugemu svetujemo in sploh zelo dobro sodelujemo. V naši skupini so na primer Brigita Bukovec, zadnji čas pa drugi najhitrejši Slovenec Velenčan Marjan Štor in drugi. Precej mi je pomagal Gregor Novak, ki ima dvoranski rekord na 200 m, tudi Borut Bilač, državni rekorder v skoku v daljino je bil vedno zelo prijazen, ko je bilo

FOTO: I. VIDMAR

Tomaž Božič

treba svetovati. Zadnje leto precej sodelujem s trenerjem Brigitom Bukovec Juretom Novakom. Atleti iz večjih slovenskih klubov delamo skupaj, ko vadimo za moč in hitrost; le ko je na vrsti vadba tehnik, gredo, recimo oviraši, po svoje, sprinterji pa vadimo start ali kaj podobnega.

Koliko na izid v teku na kratke proge vpliva veter?

Američani so izračunali, da, če piha veter v prsi, je čas pri hitrosti 1 m/s slabši za 7 stotink sekunde, če pa veter piha v hrbot, kar si sprinterji želim, pa je pri hitrosti vetra 1 m/s izid boljši za 5 stotink sekunde. Prav zaradi tega vpliva veter na rezultat; izidov, pri katerih je pihal veter v hrbot hitreje od 2 m/s, ne priznajo za rekorde.

Kaj je pravzaprav doping?

K dopingu štejemo sredstva, ki športniku pomagajo, da lažje trenira oziroma doseže boljši izid na tekmovanju. Doping so lahko dovoljeni ali pa prepovedani preparati. Pred leti so bili med športniki, ki za dober izid potrebujejo moč, hitrost in eksplozivnost, zelo razširjeni izredno škodljivi anabolni steroidi, s katerimi je medicina sicer pomagala ljudem po hudih poškodbah, da so jih toliko okrepili, da so bili sposobni za normalno življenje. V tem primeru stranski učinki niso pomembni, za marsikaterga športnika pa so bili usodni. Danes športniki uporabljajo predvsem farmacevtske preparate, katerih škodljivi stranski učinki so lahko zanemarljivi, vendar so preparati zelo dragi. Tak preparat je kreatin, s katerim si pomagajo vsi najboljši tekači na kratke proge. Poleg

KMEČKI TURIZEM: ZEVNIKOVA KMETIJA

Tudi 44 krav ne odtehta turizma

Zevnikova kmetija na Čatežu je še pred nekaj leti prodala 300 do 400 odojkov na leto, zdaj je zaradi spremenjenih razmer obdržala le 44-glavo čredo krav simental, ki je daleč naokrog znana po dobri mlečnosti, vendar ne zagotavlja prihodnosti družini. Kmetija je ena tistih, ki ne dovoli, da jo povozi čas, zato sta se mlada gospodarja, tudi zaradi treh otrok, v letu in pol uspešno usmerila v turizem na kmetiji.

Odločila sta se za konje, ki so bili že od nekdaj Tonetova ljubezen, radi pa jih imajo tudi vsi ostali člani družine. Začelo se je pred sedmimi leti, ko je Tone na kmetijo prideljal dva športna konja in ga je marsikdo označil za norca. Danes, potem ko so v novo dopolnilno dejavnost na kmetiji vložili že veliko truda, vsi skupaj ugotavljajo, da ni bilo zaman, saj s konji precej drugače živijo kot prej, predvsem bolje.

Tone Zevnik jezdil že 10 let, a šele na dvomesečnem usposabljanju za inštruktorja v Novem mestu je spoznal, da zares dobro ne zna jahati nikoli. Tečaj mu je dal toliko, da lahko zdaj prireja začetno in nadaljevalne tečaje, kaj več pa trenutno ne. Organizirajo izlete na konjih po zanimivih trasah, nad katerimi so ljudje navdušeni. Ena takih priljubljenih poteka preko Gomil nad Malencami do Krške vasi, Boršta in Rače vasi, kjer se začne razburljivo galopiranje po nizki Krki, nato do Cerkelj, Bušeče vasi in nato povsod po poljskih poteh do Poštene vasi in Stankovega. Če se jezdci vmes še tu in tam ustavijo pri kaki zidanici na kozarec doma-

čega, je popotovanje še toliko lepše.

V zelo kratkem času sta mlada gospodar-

Ena od rednih obiskovalk si je posadila na konja najstarejšo Zevnikovo

FOTO: B. DUŠIĆ-GORNIK

kreatina, ki je najbolj pomemben preprat in ga uporabljam tudi jaz, obstajajo še druga sredstva, ki pa so zame predraga. Redno pa uživam vitaminske tablete, proteinske dodatke in določene minerale.

Denar je danes v športu zelo pogosta tema. Ponavadi ga je premalo. Se v Sloveniji da živeti od atletike?

Da se, vendar to uspeva le redkim, ki pa spadajo v sam svetovni vrh. Tudi jaz dobim nekaj denarja na račun športnih uspehov, vendar ne prav veliko. Tako kot vrhunski športnik, državni prvak in reprezentant dobivam skromno državno športno hranarino, imam pa tudi osebnega pokrovitelja. To je Foto Asja, katere lastnik je nekdanji metalec kladič Zoran Ercegovčič. Kar precej bivših novomeških atletov je podjetnikov, vendar se večina še otepa z začetnimi težavami, občasno pa kljub temu pomagajo klubu. Tudi jaz bom bivši atlet, morda bom imel podjetje in takrat bo tudi jaz lahko komu pomagal, kot sedaj meni pomaga Zoran.

Ves čas sicer počasi, a zanesljivo napreduje. Kje so vaše meje? Sta državna rekorda na 100 in 200 m dosegli?

Res sem napredoval zelo postopoma, kar je najbrž posledica slabe in neprimerne prehrane. Prva študentska leta sem si kuhal sam, pa tudi kot otrok kot večina mojih vrstnikov nisem imel vsak dan na mizi mesa, kar je zaradi proteinov pri razvoju športnika zelo

pomembno, čeprav lačen nisem bil nikoli. Morda je prav to, da v otroštvu nisem imel proteinov v izobilju, dobro, saj je potem učinek proteinško bogate prehrane večji kot bi bil sicer. Sedaj imam prehrano urejeno, kar se mi pozna, zato menim, da bom napredoval. Oba rekorda sta dosegli na letos. Rekordu Simona Rudeža na 100 m sem se približal na manj kot desetino sekund, izid na 200 m pa sem z začetnico premočnim vetrom v hrbot že krepko presegel.

Koliko časa misliš še vztrajati?

Dokler bom napredoval. Čaka me vsaj še eno leto in pol študija organizacije dela v Kranju, kjer je študiralo precej športnikov. Tu je diplomiral tudi Darjan Petrič - in imajo izjemno razumevanje za nas, česar na elektrifikaciji v Ljubljani, kjer sem končal višješolski študij, ni bilo. K sreču nisem podvržen poškodbam in sem letos, ko sem si pozimi poškodoval koleno, sploh privilj karieri za nekaj dni prekinil vadbo. Mislim da imam še precej rezerv v lahko napredjem. Trenutno sem s svojimi izidi na meji med dobrimi in povprečnimi športniki v svetovnem merilu, in če bi mi uspelo prečišči se med dobre, bi bila to zame in za slovensko atletiko velika stvar. Moja skrta želi, da bi se nekoč enakovredno boril s črnimi športniki. To je sicer malo verjetno, a nikoli se ne ve.

IGOR VIDMAR

NAŠE KORENINE

Zdravnika ne potrebuje

Prejšnji terek je Marija Kosec iz Brusnic dosegla 90 let. Res da ji je visoka starost vtičnila svoj pečat, bolj slabo namreč sliši in vidi, tudi hodi težje saj potrebuje palico, vendar ji živiljenjski moči ne primanjkuje. Ko sem jo dan po rojstnem dnevu obiskala na domu, sem jo zmotila pri delu, čeprav je ura šele dobro odbila osem zjutraj.

Marija je celo živiljenje živila skromno in delavno. Že kot majhna deklica je delala na polju tako doma kot pri sosedih. Do 28-ega leta je živila v Brusnicah. Ko se je poročila z Alojzem, sta se preselila na hribček nad Brusnicami, ki mu domačini pravijo Kavce. Uredila sta si majhno hišo, prezivljala pa sta se s kmetijo. Malo lažje je bilo, ko se je moč po vojni zaposlil v Kremenu, tako da prinesel vsaj nekaj denarja, da so si lahko kupili osnovne potrebščine, katerih niso mogli pridelati doma. Rodili sta se jima dve hčerki Marija in Jožica. Danes zanje skrbijo hči Marija, saj je Marija Kosec moža izgubila pred 22 leti. Pred leti so tudi hišo, v kateri so živili več desetletij, obnovili in povečali.

Njen mož je bil invalid, zaradi plaskih nog in izbočenih prsi med vojno tudi ni šel na bojišče, so pa bila pri Koščevih vojna leta težka, med drugim so jim sproti pobrali ves pridelek, ponosni pa so zginili tudi prasiči iz svetnika. Marija se podrobnosti iz svoje preteklosti bolj medlo spominja, ve pa, in to pogosto pove, da je bilo včasih živiljenje res težko. Nikoli ni bila zaposlena, prezivljali so se z dvema njivama in eno manjšo ter vinogradom, v katerem imajo poleg žlahtne trte tudi šmarino, za katero Marija pravi, da je najboljše vino. Še kaksnih 10 let po vojni je Marija redno hodila na novomeško tržnico, peš seveda, na glavi pa je v jerbasu nosila jajca, mleko, češnje in druge pridelke, s prodajo katerih je dobila kak dinar, da je lažje prezivela družino. Potem se je zaposlil njen mož. Še pred 30. leti je na glavi prenašala vodo iz doline, dokler niso naredili vodnjaka, na ramenih pa je s košem nosila travo. Rada je hodila v "tabrh", da je bila med ljudmi, saj samote ne prenese in se rada pogovarja.

Tako visoko starost je Marija dočakala brez kakšnih posebnih bolezni, le pomembno, čeprav lačen nisem bil nikoli. Morda je prav to, da v otroštvu nisem imel proteinov v izobilju, dobro, saj je potem učinek proteinško bogate prehrane večji kot bi bil sicer. Sedaj imam prehrano urejeno, kar se mi pozna, zato menim, da bom napredoval. Oba rekorda sta dosegli na letos. Rekordu Simona Rudeža na 100 m sem se približal na manj kot desetino sekund, izid na 200 m pa sem z začetnico premočnim vetrom v hrbot že krepko presegel.

Foto: T. GAZVODA

Marija Kosec

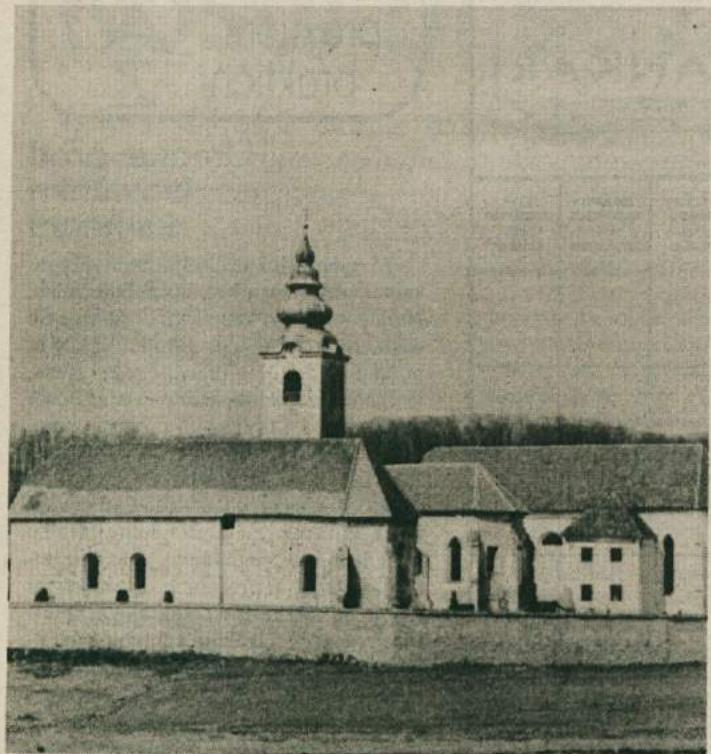
sklepna revma jo je mučila. Ko je pred več kot 40 leti sekala drva, ji je v okolju pripeljal drobec, od takrat ji vid peščen, posebno zadnja leta, tako da, kot pravljena hči, hodi že bolj na pamet. Zelo redko vzame kakšen tablet, a še to le za glavo. V bolnišnici je bila le dvakrat, pa še to zaradi očesa, najprej ko ji je prilepel drobec, naslednji pa, ker se je zaradi tega oko gnjilo. K zdravniku je hodila le zaradi revme, vendar je bila zadnjih pri njem pred 15-imi leti.

Pred tremi leti je Marija vse postorila na njivi, lani je celo okopavala, še letos pa je v vinogradu vezale "puščice" iz rezin. "Lotila bi se vsakega dela, če bi to vid dopuščal," pravi hči Marija. Tako hoče na primer žeti, a se je zgodilo, da je namesto plevila počela rožilo. Vedno nekaj dela, saj drugače pravi, da je predočil dan. Zelo rada tudi hodi; s palico se odpravi k sestri Jožici, k bratu, sosedom ali k vinogradu, kjer imajo zadnjih.

Preprosto kmečko živiljenje je odločilno vplivalo na Marijo in prav gotovo tudi na tako visoko starost. Tako jo navorosti sodobne tehnike ne zanimalo, da se zanimajo pravno raje malo ven ali v hlev, kjer ima prasiče in krave ali se poigrala z mačkom. Tudi hrane ni spremnila; rajčice imajo pravno domačo, takšno, ki se je zliko, na primer repo, zelje in krompir, vendar ne preveč mastno, za meso in konzerve pa se ne navdušuje. Rada popije kozarec vina, kakšno jutro ji zadisi tudi kaj kratkega, a le toliko, da dobi več moči.

Marija ima sedaj 4 vnuka in 5 pravnukov, od šestih bratov in sester pa so poleg Marije živ

TRI FARE - Na ravni pri Rosalnicah stojijo znotraj kamnitega pokopališkega zidu kar tri cerke - znamenito romarsko središče Tri fare. Ime vasi naj bi izhajalo iz besede rosalije, to je običaj poganskih Slovencev, ki so na pomlad na grobovih zažigali kresove. Današnje cerke so iz začetka 15. stoletja. Njihova gotska arhitektura je doživela vrsto predelav, oltarna oprema je iz 18. in 19. stoletja. Kompleks Treh far odlikuje izredno slikovit ambient, ki je skupaj z umetniško dediščino eden najpomembnejših spomenikov ne le v Beli krajini, ampak tudi v širšem slovenskem prostoru. (Pripravila Marinka Dražumerič iz Zavoda za varstvo naravne in kulturne dediščine)

In Trdinovih napiskov

Postajajo tržani - Šentjernej dobiva podobo trga tudi s tem, da hčere iz količkaj premožnih hiš ne delajo nič na polju, ampak se vedo ko gospodične. Zadnje štiri leta začeli so vseh svetnikov dan grobe čedalje lepo razsvetljevati in kinčati z venci, rožami, mahom etc.

Grozovit vihar podiral kozovce - Vernih duš zjutraj grozovit vihar kakor na Krasu, podiral kozovce, trgal ajdo iz njih, metal iz streh opeko in steklo iz oken.

Po denar v Hrvatijo - Pozimniki prineso iz Hrvatije če dalje več denarja v deželo, tudi oženjeni že zahajajo tje, od konca hodili so le lumpje, zdaj pa že naj bolj ravno pošteni, pridni in varčni dečki, misle narediti si svoje gnezde in sesti vanj z ženko, čeravno še pravaguje broj zapravljin.

Lepi in močni od mesa - Okoli mesta je še dosti mesa, zato tudi ljudje tod naj zdravej, naj lepsi in mnogi tudi močni, vkljub veliki razuzdanosti ki vlada v tem obziru. Tudi tod imajo mesojedne hiše naj čvrstejje ljudi. Mala mesta kažejo naj lepše punice in naj jače dečke iz ravno tega vzroka.

Najbolj živahno ob sejmih

Meščani so živeli v svojih malih skrbeh in se zanimali, kaj se dogaja za sosedovim plotom. Nič ni ostalo skrito, saj so si služkinje navsezgodaj zjutraj ob vodnjaku na Glavnem trgu medsebojno izmenjavale "vzne-mirljive" novice prejšnjega dne in potem nesle vse to na uho svojim gospjem. Slednje so vse to premlele v družinskom krogu in na popoldanskih vlijudnostih obiskih. Može pa so se proti večeru zbirali v krčmah. Sem so radi zahajali uradniki, profesorji, sodniki, pa tudi obrtniki in drugi meščanje. Gostilne so bile kraj, kjer so si izmenjavalni in menjava, politizirali in si pripovedovali novice, saj se v "krčmah plača vino, novice pa se dobre za nameček". Višek dneva je bil prihod malevagna iz Ljubljane. Vse je zanimalo, kdo je prišel v njihovo mesto. V pričakovanju nekega velikega dogodka se je zdela še tako malenkostna novica pomembna.

Največ živahnosti in novic so prinašali Novemu mestu sejmi. Le-ti so bili takrat "glavna središča občevanja z domačini, rojaki in tuji". V takih dneh je mesto ozivelj. Povsed se je trlo ljudi. Na svoj račun so prišli tudi cigani, beraci, tatovi in novomeški originali. Enega izmed takih originalov opisuje Otmar Skale st.: "Brivec Štengala je bil samouk in velik šaljivec ter v splošno veselje Novomeščanov povzročil marsikatero burko. Nadalno je opravljal svoj posel na prostoru pred Rotovžem, nasproti njemu je imel svoj lokal brivec Haman. Slednji se je večkrat jezik na svojega konkurenta, ker mu je kvaril obrt. Štengal je kot šaljivec ob neki priliki nekega moža dobro namilil in ga poslal k sosedu, da naj ga obrije do konca, da ne pride ob zasluzek. Seveda je svoj namen prej razglasil po mestu, naj pridejo meščani ogledat ta prizor kot dokaz, kako on podpira Hamana, kar je izvalo vesplošen smeh." Ko je sejem minil, je še dolgo ostal v spominu in pogovorih novomeških meščanov.

Zelo radi so imeli Novomeščani pustne dneve. "Maškaradi je sledila na pepelično sredo običajno slani-

Matjaž Ternovec

Društveno življenje v Novem mestu v obdobju 1865 do 1889

5

kova pojedina v raznih gostilnah. Ne smemo pozabiti na "Debeli četrtek" pred pustom, ki je bil raznim Novomeščanom na polpraznik. Ta dan je morala biti na mizi "špehovka", kolau nadeven s špehom oz. špehovimi ocvirkami. Samoumevno je bilo, da je bilo potrebno špehovko dobro zataliti. Za zaključek pomebnih pustnih praznikov so neugnani meščani praznovali še 'Mali pust' na četrtek po pepelnici. Ta dan je delo na pol počivalo, da so se ljudje lahko dostojno poslovili od pusta. Sploh so jih bolj strogo praznovali kot prave cerkvene."

Gostilničarji so v tistem času zelo skrbeli za družabno življenje. Prirejali so razne zabave in veselice s plesom, srečelovom, v pustnem času z maškarado. Poleti so pripravljali pestre vrtne veselice s plesom in tombolo, jeseni trgatne veselice in martinovanje, ob koncu leta pa silvestrovjanje.

Posebno kost za obiranje so prinesle štiri letne potrotne obravnavne in krona le-teh je bila, če so koga ob sodili na smrt. Eksekucije so se izvajale na hribu nad mestom - na Marofu. Novice nam 12. julija 1865 poročajo: "Danes so pri nas tri obesili na enkrat. Dve ženski sta nameč na sv. Matjaža in lanskega leta ubili kmeta Franceta Lokaria, ki ju je sin njegov Anton Lokar najel, da mu ubijeta očeta [...] Zjutraj so jih obesili, zbral se je nad 500 gledalcev." Ob takem dogodku so gostilničarji prodajali vstopnice za ogled obešanega.

K temu moramo prijeti še cesarske praznike, prošenja, tu in tam kakšen obisk potujoče komedijantske ali gledališke družine in potetne izlete v bližnjo okolico, ki sta jih organizirali meščanska garda in mestna godba. S tem bi lahko zaključili letni koledar prireditev.

VAŠČA 3GODBA ANICA ŽIDAR VINOGRAD

Sonce se donika gričev, nebo nazahodu žari, sence se plazijo po dolini. Pred hramom poseda priletna Johana, sklonjena v večer, v spomine. Nekaj mmra, kot bi se pomenuvala z njimi. Prihajajo kot daljni prividi. Poslednja svetloba se ujame na njenem izpitem obrazu. Roke ji trepečejo. Spomini. Vse več jih je. Johana ima v očeh nekaj trdega. Nagne se k vinogradu; začne šepetati:

"Ti moj vinograde! Od nedaj si mi bil najljubši kotiček. Rodila sem se pod triami. Čudna je ta moja ljubezen do tebe, saj se že do najglobljih korenin. Z vsuo dušo sem navezana nate. Včasih se mi zdi, da to ni prav. Oče je spustil grunt po grlu, mož se je zadušil v vinski kleti. Tisočkrat sem te prekleta, a iz dneva in dan sem bila bolj navezana nate, Z vsakim vlakencem, v vsako kapljico krv. Z vsako solzo, ki sem jo potočila zaradi tebe, sem te že bolj vzljubila. Ko mi je bilo najhuje, sem nagnila poliček. Kapljica, ta solzica zemlje me je pogrela. Svet je bil lepši. Vsak trsek sem poznašla kot svojo dušo. V vsakem sem čutila srce, veliko, skrito srce. Če se je kakšen posušil, me je prizadelo. Ko sem zamahovala s kopačo, sem med grude zakopalova svoje krize in težave. Zato je v vsaki kapljici tudi moja bolečina. Še več: radost, veselje, upanje... Marsikaj se v življenju izgubi, zabriše. Vezi med nama pa ostanajo. Čvrste in globoke."

Mračne zgodbe, v Johano pa sili svetloba. Zdi se ji, da se ji vinogradek približuje, da bo kar na lepem vzbrstelo na stotine novih poganjkov.

"Vidiš, prijateljček! Skupaj sva se starala. Ti imas še dovolj moči. Z menoj pa je drugače. Čutim, da se bliža tista ura, ko se bo krog sklenil. Hudo mi je zate. Moji otroci te ne marajo. Pijejo pa, pijejo. Žolne žolnaste! Da te bodo posekali, pravijo."

Onemogla jeza ji zavre v srcu. Izgubi se v mračnem razpoloženju. Notranja svetloba je načeta, obraz je stisnjen. Večerna zaraža se izgublja. Senc večera je vse več, oglasi se sova. Strese se, kot bi začutila bližino smrti. Začne pogovor s seboj: "Otroci se mi zajedljivo nasmihajo in zmigajo z rameni, kako se morem tako

navezati na vinograd. Da ga bodo posekali, saj dela tako ne zmorem več. Pa še taká kislica zraste. Ljubi bogec! Kakšna kislica? Zlata kapljica! Da bi te posekali! To je tako, kot bi ubili nekaj živega. Greh je to. Ampak, vinogradec, ti boš živel, ko me ne bo več. Vse je črno na belem. pri avokatu je pismo, darilna pogoda s podpisom in pečatom. Prepuščam te sosedi Malki. Mlada je, s srcem bo skrbela zate. Saj vem, vrteli bodo jezike, da se bo kar kresalo. Vse če je bilo tako, da otroci dedujejo po starših. Glas v meni šepeta, kot bi se mi rogal sam zlodej: 'Ne delaš prav. Poberi se, hudoba!' Vse sem premožgala. Večkrat in ne samo enkrat. Preveč žaljev sem pustila tu, preveč znoja. Skrbela sem zate in te negovala. Prosila sem nebo, da ne bi bilo pozebe ne toče, prosila za dež, za sonce. Vse zate, ti moj vinogradec!"

Nazhodni strani neba se nad grice zaviti mesec in razlje svetloba po vinogradu. Johani se zazdi, da se grozdi svetlikajo kot zlati, listi pa šepečejo o njunih vezeh. Z nekakšno otroško gorenostjo šepne: "Nič jim nisem dolžna, tem mojim otrokom, nič!" Občuti olajšanje. Obraz ji prekrije hrepeneča otožnost. Stisne iz sebe: "O, ljubi bogec! Da bi še dočakala trgatev! Čudno me stiska okoli srca. Tako lepo je, ko se sodi v jesen pogovarjajo med seboj."

Mračne zgodbe, v Johano pa sili svetloba. Zdi se ji, da se ji vinogradek približuje, da bo kar na lepem vzbrstelo na stotine novih poganjkov.

"Mračni se, v Johano pa sili svetloba. Zdi se ji, da se ji vinogradec približuje, da bo kar na lepem vzbrstelo na stotine novih poganjkov.

"Vidiš, prijateljček! Skupaj sva se starala. Ti imas še dovolj moči. Z menoj pa je drugače. Čutim, da se bliža tista ura, ko se bo krog sklenil. Hudo mi je zate. Moji otroci te ne marajo. Pijejo pa, pijejo. Žolne žolnaste! Da te bodo posekali, pravijo."

Onemogla jeza ji zavre v srcu. Izgubi se v mračnem razpoloženju. Notranja svetloba je načeta, obraz je stisnjen. Večerna zaraža se izgublja. Senc večera je vse več, oglasi se sova. Strese se, kot bi začutila bližino smrti. Začne pogovor s seboj: "Otroci se mi zajedljivo nasmihajo in zmigajo z rameni, kako se morem tako

navezati na vinograd. Da ga bodo posekali, saj dela tako ne zmorem več. Pa še taká kislica zraste. Ljubi bogec! Kakšna kislica? Zlata kapljica! Da bi te posekali! To je tako, kot bi ubili nekaj živega. Greh je to. Ampak, vinogradec, ti boš živel, ko me ne bo več. Vse je črno na belem. pri avokatu je pismo, darilna pogoda s podpisom in pečatom. Prepuščam te sosedi Malki. Mlada je, s srcem bo skrbela zate. Saj vem, vrteli bodo jezike, da se bo kar kresalo. Vse če je bilo tako, da otroci dedujejo po starših. Glas v meni šepeta, kot bi se mi rogal sam zlodej: 'Ne delaš prav. Poberi se, hudoba!' Vse sem premožgala. Večkrat in ne samo enkrat. Preveč žaljev sem pustila tu, preveč znoja. Skrbela sem zate in te negovala. Prosila sem nebo, da ne bi bilo pozebe ne toče, prosila za dež, za sonce. Vse zate, ti moj vinogradec!"

Nazhodni strani neba se nad grice zaviti mesec in razlje svetloba po vinogradu. Johani se zazdi, da se grozdi svetlikajo kot zlati, listi pa šepečejo o njunih vezeh. Z nekakšno otroško gorenostjo šepne: "Nič jim nisem dolžna, tem mojim otrokom, nič!" Občuti olajšanje. Obraz ji prekrije hrepeneča otožnost. Stisne iz sebe: "O, ljubi bogec! Da bi še dočakala trgatev! Čudno me stiska okoli srca. Tako lepo je, ko se sodi v jesen pogovarjajo med seboj."

Mračne zgodbe, v Johano pa sili svetloba. Zdi se ji, da se ji vinogradek približuje, da bo kar na lepem vzbrstelo na stotine novih poganjkov.

"Vidiš, prijateljček! Skupaj sva se starala. Ti imas še dovolj moči. Z menoj pa je drugače. Čutim, da se bliža tista ura, ko se bo krog sklenil. Hudo mi je zate. Moji otroci te ne marajo. Pijejo pa, pijejo. Žolne žolnaste! Da te bodo posekali, pravijo."

Onemogla jeza ji zavre v srcu. Izgubi se v mračnem razpoloženju. Notranja svetloba je načeta, obraz je stisnjen. Večerna zaraža se izgublja. Senc večera je vse več, oglasi se sova. Strese se, kot bi začutila bližino smrti. Začne pogovor s seboj: "Otroci se mi zajedljivo nasmihajo in zmigajo z rameni, kako se morem tako

navezati na vinograd. Da ga bodo posekali, saj dela tako ne zmorem več. Pa še taká kislica zraste. Ljubi bogec! Kakšna kislica? Zlata kapljica! Da bi te posekali! To je tako, kot bi ubili nekaj živega. Greh je to. Ampak, vinogradec, ti boš živel, ko me ne bo več. Vse je črno na belem. pri avokatu je pismo, darilna pogoda s podpisom in pečatom. Prepuščam te sosedi Malki. Mlada je, s srcem bo skrbela zate. Saj vem, vrteli bodo jezike, da se bo kar kresalo. Vse če je bilo tako, da otroci dedujejo po starših. Glas v meni šepeta, kot bi se mi rogal sam zlodej: 'Ne delaš prav. Poberi se, hudoba!' Vse sem premožgala. Večkrat in ne samo enkrat. Preveč žaljev sem pustila tu, preveč znoja. Skrbela sem zate in te negovala. Prosila sem nebo, da ne bi bilo pozebe ne toče, prosila za dež, za sonce. Vse zate, ti moj vinogradec!"

Nazhodni strani neba se nad grice zaviti mesec in razlje svetloba po vinogradu. Johani se zazdi, da se grozdi svetlikajo kot zlati, listi pa šepečejo o njunih vezeh. Z nekakšno otroško gorenostjo šepne: "Nič jim nisem dolžna, tem mojim otrokom, nič!" Občuti olajšanje. Obraz ji prekrije hrepeneča otožnost. Stisne iz sebe: "O, ljubi bogec! Da bi še dočakala trgatev! Čudno me stiska okoli srca. Tako lepo je, ko se sodi v jesen pogovarjajo med seboj."

Mračne zgodbe, v Johano pa sili svetloba. Zdi se ji, da se ji vinogradek približuje, da bo kar na lepem vzbrstelo na stotine novih poganjkov.

"Vidiš, prijateljček! Skupaj sva se starala. Ti imas še dovolj moči. Z menoj pa je drugače. Čutim, da se bliža tista ura, ko se bo krog sklenil. Hudo mi je zate. Moji otroci te ne marajo. Pijejo pa, pijejo. Žolne žolnaste! Da te bodo posekali, pravijo."

Onemogla jeza ji zavre v srcu. Izgubi se v mračnem razpoloženju. Notranja svetloba je načeta, obraz je stisnjen. Večerna zaraža se izgublja. Senc večera je vse več, oglasi se sova. Strese se, kot bi začutila bližino smrti. Začne pogovor s seboj: "Otroci se mi zajedljivo nasmihajo in zmigajo z rameni, kako se morem tako

navezati na vinograd. Da ga bodo posekali, saj dela tako ne zmorem več. Pa še taká kislica zraste. Ljubi bogec! Kakšna kislica? Zlata kapljica! Da bi te posekali! To je tako, kot bi ubili nekaj živega. Greh je to. Ampak, vinogradec, ti boš živel, ko me ne bo več. Vse je črno na belem. pri avokatu je pismo, darilna pogoda s podpisom in pečatom. Prepuščam te sosedi Malki. Mlada je, s srcem bo skrbela zate. Saj vem, vrteli bodo jezike, da se bo kar kresalo. Vse če je bilo tako, da otroci dedujejo po starših. Glas v meni šepeta, kot bi se mi rogal sam zlodej: 'Ne delaš prav. Poberi se, hudoba!' Vse sem premožgala. Večkrat in ne samo enkrat. Preveč žaljev sem pustila tu, preveč znoja. Skrbela sem zate in te negovala. Prosila sem nebo, da ne bi bilo pozebe ne toče, prosila za dež, za sonce. Vse zate, ti moj vinogradec!"

Nazhodni strani neba se nad grice zaviti mesec in razlje svetloba po vinogradu. Johani se zazdi, da se grozdi svetlikajo kot zlati, listi pa šepečejo o njunih vezeh. Z nekakšno otroško gorenostjo šepne: "Nič jim nisem dolžna, tem mojim otrokom, nič!" Občuti olajšanje. Obraz ji prekrije hrepeneča otožnost. Stisne iz sebe: "O, ljubi bogec! Da bi še dočakala trgatev! Čudno me stiska okoli srca. Tako lepo je, ko se sodi v jesen pogovarjajo med seboj."

Mračne zgodbe, v Johano pa sili svetloba. Zdi se ji, da se ji vinogradek približuje, da bo kar na lepem vzbrstelo na stotine novih poganjkov.

"Vidiš, prijateljček! Skupaj sva se starala. Ti imas še dovolj moči. Z menoj pa je drugače. Čutim, da se bliža tista ura, ko se bo krog sklenil. Hudo mi je zate. Moji otroci te ne marajo. Pijejo pa, pijejo. Žolne žolnaste! Da te bodo posekali, pravijo."

Vrh Gorjancev kdaj brez orožja?

Odporno pismo Jelku Kacincu, dr. Janezu Drnovšku, Jožefu Školcu, Zoranu Thalerju, Milanu Kučanu

Pred časom me je zelo presestila izjava slovenskega obrambnega ministra Jelka Kacina, s katero se je v zanj značilnem ostrem retoričnem slogu postavil po robu hrvaškim zahtevam po umiku slovenske vojske s Trdinovega vrha. Po mojih (novinarskih) vihri pa je vznemirila, če že ne kar prestrašila, tudi prebivalcev pod Gorjanci na obeh straneh državne meje. Ta izjava po mojem mnenju presega okvire diplomatskega oz. političnega reševanja odprtih vprašanj glede meje s sedajo (še vedno prijateljsko?) Hrvaško.

Ce se lahko strinjam s prvim delom izjave, ki poudarja suverenost slovenske države na svojem ozemlju oz. nad ozemljem, ki je pod njeno jurisdikcijo, dokler meja oz. vprašanja v zvezi z njo niso rešena, pa se mi zdi njen drugi del zelo problematičen. Ne vem, kako na to gledate vi, sam pa mislim, da govorjenje o "preventivnih ukrepih" in "povečani navzočnosti nekaterih enot" na območju Gorjancev popolnoma po nepotrebni zaostruje odnos med državama in po svoje že meji na rožljanje z orožjem.

Iz ministrove izjave ni razvidno, kdo je "sprejel določene preventivne ukrepe" in zakaj. Ce je to storilo ministrstvo za obrambo, potem je jasno, da vojaški objekt na Trdinovem vrhu ni zgolj predmet političnega in diplomatskega reševanja vprašanja meje v tem delu, temveč že prehaja v domeno vojaškega zaostrovanja odnosov med državama. Ce to ne drži, potem bi po mojem mnenju minister za obrambo domači javnosti že moral pojasniti, kakšne "preventivne ukrepe smo izvedli" in

IVO KULJAJ
Celovška 108, Ljubljana

Učiteljica - branjevka

Vera Pavlič s prodajo zelenjave zaslubi več

OREHOVICA - Za učiteljico Vero Pavlič iz osnovne šole v Orehovalci se s počitnicami prične čas za to, da si dodatno kaj zaslubi in si tako popravi družinski proračun. Težko je verjeti, da učiteljica s prodajo zelenjave iz domačega vrta na tržnici lahko zaslubi več, kot je njena redna mesečna plača. Mnoge novomeške gospodinje, ki kupujejo zelenjavo pri prijazni ženski srednjih let, bi zagotovo dale roko v ogenj, da med branjevkami na tržnici ni učiteljice, pa je: Vera Pavlič je že med šolskim letom vsako soboto redna prodajalka na tržnici, v poletnem času pa ne zamudi tržnih dni.

"Z možem živita na kmetiji. Sprva sva želela zemljo dajati v najem, pa je ni nihče hotel vzeti. Odločila sva se, da jo pričneva sama obdelovati in si kaj dodatno prisluživa," pove Vera, ki je na novomeško učiteljice prišla iz Koroške vasi pod Gorjanci pred več kot tridesetimi leti. Vajena je bila delati na zemlji in tega se kot učiteljica nikoli ni sramovala povedati pred učencem in stavnovskimi kolegi. Še danes, ko je mladost že daleč, se pred učenci pokaže takšna, kot je:

J. PAVLIN

VERA PAVLIČ - Kot učiteljici ji še na misel ne pride, da bi stavkala.

preprosto oblečena, z globoko pristriženimi nohti in nemazanimi očmi.

"S prostim časom lahko sama razpolagam, zakaj si ne bi miloščine, ki jo dobimo učitelji iz državnega proračuna, vsaj malo popravila? Mož je invalid, moja sinova sta študenta na fakulteti. Prav zaradi zemlje nista dobila nikakrsne štipendije ali druge pomoči. Tudi doklad ali podpor nihče ni prinesel v našo hišo," pravi Vera, ki izkoristi tudi čas, ko stoji za mizico na tržnici, za to, da lušči grah in mimoidočim ponuja zelenjavo z domačega vrta.

J. PAVLIN

Kar je dobro za Atence, bi bilo tudi za Dolenjce

Z avtomobilskim prometom zadušeno novomeško mestno jedro je lepa priložnost, da lastniki avtomobilov izkažemo nekaj samocenosti in se odpovemo vožnji po mestu.

Da tako ravnanje ni nič tragičnega, ampak nasprotno, nekaj blažilnega, kaže atenski primer. Tik pred grško veliko nočjo je začela veljati popolna prepoved vožnje z osebnimi avtomobili v trgovskem središču mesta bogov. Kar je še bolj presenetljivo: pogosto neredni in temperamentalni Grki so pokazali v zvezi s tem ukrepom nenavadno ubogljivost. Odziv javnosti na ukrep je bil tako pritrilen, da vladu in občinska oblast nista le čakali manj kot tri mesece, kolikor naj bi trajalo, da bi izmerili rezultate, ampak so vznemirjeni že po enem tednu razglasili, da bodo še v dveh mestnih predelih naredili podobni oazi za pešce.

Spošno navdušenje je seglo do atenskega pristanišča Pirej, ki je samo veliko mesto. Župan in občinski svetniki so sklenili, da se bodo lotili podobne akcije kot Atenci. Imenovali so jo "Rešite Pirej".

Vsa zadeva te dni vzbuja toliko prijetnega nemira, da je zasečila celo strastno grško politiko. "Pezdromisi tis Athinas", akcijo za uvedbo velikih, samo pešcem namenjenih predelov grškega glavnega mesta podpirajo ministrstvo za okolje in urbanizem, atenski župan Dimitris Avramopoulos in gibanje za rešite Aten.

Vse se je začelo s preplahom, ki je nastal, ko so Atene razglasili za najbolj umazano in s prometom najbolj zadušeno evropsko mesto zadnjih 20 let. V Atenu, Pireju in njuni okolici živi štiri milijone ali 40 odst. Grkov.

Prvi poskus so začeli 10. aprila, ko so južno od atenskega Svetnega trga prepovedali motorni promet na območju, ki obsegajo nekaj doslej najpromejnejših mestnih nakupovalnih in poslovnih ulic. Lastniki trgovin in takšnosti so zagrozili z uporom, do katerega pa jih je hitro minila volja, saj je prepoved prometa, namesto da bi zadušili, trgovanje celo pozivila. Dostavna vozila lahko pridejo v to območje med šesto zvečer in deseto zjutraj. Krajane in turiste prevažajo majhni avtobusi. Vožnja z njimi bo prve tri mesece zastonj. Nakupovanje v tem delu mesta je postalno užitek, ne trpinjenje.

Misljam, da je občina naredila veliko napako, ker doma ni predala v upravljanje organizaciji ali podjetju. Zakaj se zopet pojavitajo osebe, ki nimajo pojma o kulturnih potrebljih mesta? Osebno sem sicer neprizadet, do upokojitve pa sem veliko delal na področju kulture, zato mi ni vseeno, saj je stvar lahko urediti v korist vseh - davkopalcev in uporabnikov KC. Pa veliko uspehov!

DUŠAN SEGEDIN
Novo mesto

Obiskovalec lahko uživa v mirnem sprehodu po velikem kompleksu trgovin, restavracij in zabavnišč. Nič več ga ne motita prometni hrup in smrad. Rešeni mestni predel meji na znamenito staro mesto Plaka ob vznožju Akropole. Plaka slovi po neoklasičnih zgradbah, tradicionalnih gostilnah in ozkih s tlakovi

J. PENCA

80 let Leopolda Povšeta

Na življenjski poti g. Leopolda Povšeta, župnika, pesnika in učitelja, je bilo veliko lepih, pa tudi žalostnih trenutkov. Rojen je bil leta 1915 v slikovitem Žužemberku. V družini je bilo 7 otrok in vse je mati že od mladih let učila peti. Povšetova družina se je zaradi očetove državne službe kmalu preselila v Novo mesto. Po osnovni šoli se je nadarjeni Leopold vpisal v novomeško gimnazijo.

Tiste čase bi Novo mesto na kulturnem področju bolj životali, če ga ne bi z gledališkimi igrami, pevskimi zbori in svojimi listi oživljali prav dijaki. Leopold je glavno vlogo prvič igral v spevogni Kovačev študent, sodeloval pa je še v 7 pevskih zborih, kjer je pel več glasov, najraje bariton. Sodeloval je v dijaških listih, marsikatero črtico pa je pod pseudonimom pošiljal tudi v druge časopise. Izdal je tri pesniške zbirke: Moja Cecilija (izdana 1966 v Beogradu), Soncu naproti (1965) in Kresponi se vžigajo (1971). Spesnil in skomponiral je tudi himno Novega mesta in svojega rojstnega Žužemberka, ki so bile objavljene v Almanahu. Z literarnimi prispevki je prišel tudi v leksikon Mohorjeve družbe. Sodeloval je v Mladidi, ki jo je takrat urejaval Finžgar.

Po vsem tem bi torej moral biti pesnik, pisatelj ali pa pevec, kakor je bil njegov brat, ki je pel v operi.

Leopold pa si je začrtal svojo pot in postal duhovnik. Tej službi je zvest že nad 50 let in pota tega poklica so ga vodila po različnih krajev Slovenije: v Prežganje, Brusnice in Sotesko, kjer je že 18 let.

Med drugo svetovno vojno se ni vmešaval v politiko, storjenih pa mu je bilo tudi dosti krivic. Po prvem letu vojne je bil nekaj časa učitelj. S svojo gospodinjo sta v 18 letih na Soteski veljalo obnovila, ohranila in naredila. Ni čudno, da je željal starega župnika, da bi umrl takaj. Kakor kolikor že meriš soteško faro, v pol ure je premeriš po dolgem in poče. Bog daj, da bi jo župnik Polde še dolgo meril.

TONE VIRANT
Soteska

KC Janeza Trdine buri duhove

Kako razdeliti prostore? - KC mora najprej pokriti potrebe kulture - Kaj pa Studio D in Dolenjski list?

V zadnjem času se piše o razdelitvi prostorov v novomeškem KC Janeza Trdine (zapuščeni dom JLA). V tej stavbi bi mnogi radi dobili prostore, nihče pa se ne zaveda, da bo vzdrezanje zelo draga in nedonošno.

Ce gremo od začetka: lokacija doma je bila izsiljena, vendar je bil

grajen za vojsko in njene potrebe. Financirala sta ga JLA in občinska skupščina Novo mesto. Prvotno je bila predvidena še izgradnja bazena in večji oder za gostovanja oper, gledaliških del in orkestrov. Žal oder ni bil tak, ni bilo garderob in tudi prostor za orkester pred odrom ni bil pravilnih dimenzijs. Sedežni fond je bil zadovoljiv in je nudil dober pogled na oder.

Kašen je KC sedaj, mi ni znano, ker po obnovi še nisem bil v stavbi (če je obnova potekala tako kot v Domu kulture pred leti, je zelo slab). Vem, da je v stavbi veliko prostora tudi za izvenkulturne potrebe. Mislim, da bi v KC lahko imela prostore Studio D in Dolenjski list.

KC naj bi v prvi vrsti pokril potrebe kulture (kino, gledališke predstavitve, lutkovne predstave), pa tudi za ostale bi bilo dovolj prostora. Zakaj se mladina tako prizadeva zanje? Ce bo tako skrbela za prostore kot v samostanu, kjer je skoraj da vse uničeno....

Misljam, da je občina naredila veliko napako, ker doma ni predala v upravljanje organizaciji ali podjetju. Zakaj se zopet pojavitajo osebe, ki nimajo pojma o kulturnih potrebljih mesta? Osebno sem sicer neprizadet, do upokojitve pa sem veliko delal na področju kulture, zato mi ni vseeno, saj je stvar lahko urediti v korist vseh - davkopalcev in uporabnikov KC. Pa veliko uspehov!

DUŠAN SEGEDIN
Novo mesto

"S prostim časom lahko sama razpolagam, zakaj si ne bi miloščine, ki jo dobimo učitelji iz državnega proračuna, vsaj malo popravila? Mož je invalid, moja sinova sta študenta na fakulteti. Prav zaradi zemlje nista dobila nikakrsne štipendije ali druge pomoči. Tudi doklad ali podpor nihče ni prinesel v našo hišo," pravi Vera, ki izkoristi tudi čas, ko stoji za mizico na tržnici, za to, da lušči grah in mimoidočim ponuja zelenjavo z domačega vrta.

J. PAVLIN

VERA PAVLIČ - Kot učiteljici ji še na misel ne pride, da bi stavkala.

preprosto oblečena, z globoko pristriženimi nohti in nemazanimi očmi.

"S prostim časom lahko sama razpolagam, zakaj si ne bi miloščine, ki jo dobimo učitelji iz državnega proračuna, vsaj malo popravila? Mož je invalid, moja sinova sta študenta na fakulteti. Prav zaradi zemlje nista dobila nikakrsne štipendije ali druge pomoči. Tudi doklad ali podpor nihče ni prinesel v našo hišo," pravi Vera, ki izkoristi tudi čas, ko stoji za mizico na tržnici, za to, da lušči grah in mimoidočim ponuja zelenjavo z domačega vrta.

J. PAVLIN

VERA PAVLIČ - Kot učiteljici ji še na misel ne pride, da bi stavkala.

preprosto oblečena, z globoko pristriženimi nohti in nemazanimi očmi.

"S prostim časom lahko sama razpolagam, zakaj si ne bi miloščine, ki jo dobimo učitelji iz državnega proračuna, vsaj malo popravila? Mož je invalid, moja sinova sta študenta na fakulteti. Prav zaradi zemlje nista dobila nikakrsne štipendije ali druge pomoči. Tudi doklad ali podpor nihče ni prinesel v našo hišo," pravi Vera, ki izkoristi tudi čas, ko stoji za mizico na tržnici, za to, da lušči grah in mimoidočim ponuja zelenjavo z domačega vrta.

J. PAVLIN

VERA PAVLIČ - Kot učiteljici ji še na misel ne pride, da bi stavkala.

preprosto oblečena, z globoko pristriženimi nohti in nemazanimi očmi.

"S prostim časom lahko sama razpolagam, zakaj si ne bi miloščine, ki jo dobimo učitelji iz državnega proračuna, vsaj malo popravila? Mož je invalid, moja sinova sta študenta na fakulteti. Prav zaradi zemlje nista dobila nikakrsne štipendije ali druge pomoči. Tudi doklad ali podpor nihče ni prinesel v našo hišo," pravi Vera, ki izkoristi tudi čas, ko stoji za mizico na tržnici, za to, da lušči grah in mimoidočim ponuja zelenjavo z domačega vrta.

J. PAVLIN

VERA PAVLIČ - Kot učiteljici ji še na misel ne pride, da bi stavkala.

preprosto oblečena, z globoko pristriženimi nohti in nemazanimi očmi.

"S prostim časom lahko sama razpolagam, zakaj si ne bi miloščine, ki jo dobimo učitelji iz državnega proračuna, vsaj malo popravila? Mož je invalid, moja sinova sta študenta na fakulteti. Prav zaradi zemlje nista dobila nikakrsne štipendije ali druge pomoči. Tudi doklad ali podpor nihče ni prinesel v našo hišo," pravi Vera, ki izkoristi tudi čas, ko stoji za mizico na tržnici, za to, da lušči grah in mimoidočim ponuja zelenjavo z domačega vrta.

J. PAVLIN

VERA PAVLIČ - Kot učiteljici ji še na misel ne pride, da bi stavkala.

preprosto oblečena, z globoko pristriženimi nohti in nemazanimi očmi.

"S prostim časom lahko sama razpolagam, zakaj si ne bi miloščine, ki jo dobimo učitelji iz državnega proračuna, vsaj malo popravila? Mož je invalid, moja sinova sta študenta na fakulteti. Prav zaradi zemlje nista dobila nikakrsne štipendije ali druge pomoči. Tudi doklad ali podpor nihče ni prinesel v našo hišo," pravi Vera, ki izkoristi tudi čas, ko stoji za mizico na tržnici, za to, da lušči grah in mimoidočim ponuja zelenjavo z domačega vrta.

Odgovori in popravki po § 9...

Sporočilo bralcem

V zakonu o javnih glasilih, ki velja od 23. aprila 1994, so v členih od 9 do 23 natančno določena pravila za (ne)objavo odgovora in popravka objavljene informacije, s katero sta prizadeta posameznikova pravica ali interes. Tovrstne prispevke bomo poslej objavljali pod skupnim naslovom "Odgovori in popravki po § 9...", vsi pa bodo opremljeni z naslovom prispevka, na katerega se nanašajo. Ker po zakonu odgovor in popravke ne sme biti spremenjen ali dopolnjen, ne bomo objavili prispevka, ki bo napisan žaljivo in z namenom zaničevanja, ali če bo neskorazmerno daljši od informacije, na katero se nanaša (13. člen).

Votli praznik?

Dol. list št. 26, 29. junija

Izobesjanje zastav ob državnih praznikih kaže na simbolični ravni odnos državljanov in institucij do praznika. Ob pravkar minulem dnevu državnosti 25. juniju je v novomeškem središču viselo manj zastav, kot bi bilo pričakovati z ozirom na pomen dneva državnosti. Zanimivo je, da so zastave visele predvsem na zasebnih hišah, ni pa jih bilo na poslopijih družbenih podjetij v samem središču mesta, tj. na Glavnem trgu (Blagovnica, Novotechna, KZ Krka, Šolski center za gostinstvo, Novoteks, Julija). Vodstva družbenih podjetij očitno delajo razlike med prazniki, saj zastav niso pozabili izobesiti ob npr. dnevu upora (nekdanji dan OF). Nasteto nam poraja vzporedno med navodili vlade oz. ministrstva za zunanje zadeve v zvezi s praznovanjem dneva državnosti, na naših predstavnosti v tujini in obeležjem praznika doma.

Tak odnos, naj bo posledica zavestne odločitve ali malomarnosti, nam nikakor ni ljub in se z njim ne moremo strinjati. Navsezadnje kaže to tudi na omalovaljujoč odnos do vseh padlih v desetdnevni vojni za samostojno Slovenijo. 25. junij pomeni, vsaj nam, pomemben mejnik pri oblikovanju resnično samostojne slovenske države, ki je bila sen našega naroda dolga stoletja, do 25. junija 1991.

MILOŠ DULAR
predsednik OO SDSS Novo mesto

Mirna skozi čas z napakami

Dol. list št. 25, 22. junija

Hvalevredna je pozornost, ki jo gospod Stane Peček namenja v javnih občilih mirnski osnovni šoli. Malce čudno je le, da zna "uspešno" obiti pozitivno stran šolskega dela in doseže naše šole, ki jih ni tako malo. Omenim naj le, da je zgodovinski krožek (mentorica je še vedno ista) dobil zlato priznanje Zveze prijateljev mladine Komisije za delo zgodovinskih krožkov za projektno nalogo "Iz družinskega arhiva".

Zakaj dela tako, bo vedel najbolje sam.

Gospod Stanetu Pečku sem hvaležen za pozorno branje biltena "Mirna skozi čas", ki ga so pripravili člani krožka "Mladi zgodovinarji in geografi" v mentorico, in za pricombe, kajti tudi učitelji (in tudi učenci) se lahko marsikaj naučimo na napakah. Še bolj bi mi bil hvaležen, če bi ugotovitve sporočil kar na šolo. Lahko bi prišel med učence, člane zgodovinskega krožka, jim razložil svoje poglede in pricombe - tudi v tem primeru bi dosegel svoj namen, morda celo kaj več (g. Stane Peček je pogost obiskovalce naše šole in mu zato ni tuja, istočasno je tudi oče enega izmed naših učencev). Bil bi celo zelo dobrodošel.

Toda iz tona njegovega pisanja je cutiti še kaj drugače kot skrb za resničnost.

PETER PODOBNIK
ravnatelj OŠ Mirna

Ena gospa

Dol. list št. 25, 22. junija

Spoštovani ustvarjalci Dolenjskega lista!

Cečlovek čuti vsaj malo pripadnosti podjetju, v katerem dela, in njegovo dobro ali slabo ime v določeni meri prevzame tudi nase, kajti v življenju je dosti priložnosti, ko poveš, kje si zaposen, in če kaže pripadnost pokrajini, kjer živi, tudi s tem, da bere Dolenjski list, bi kar sklonil glavo in pogledal v tla, ker

bi ga menda moralno biti sram, da dela v Revozu in ne npr. v Krki.

Tako nekako sugerirate v vašem tedniku, če vzamem samo obdobje zadnjega leta. Po načelu: kar je slab, napihni, neutralno omeniti, dobro ignorirati. Vztrajno in sistematično. Samo zadnji primer: 17. junija se je dneva odprtih vrat v Revozu udeležilo več kot 7.000 ljudi iz cele Slovenije in nekaj celo iz Hrvaške, ki so preživeli zanimiv in prijeten dan ravnato, ker se je prireditelj zanje zelo potrudil. Dolenjski list je to gladko spregledal, seveda pa objavil, da je Ena gospa rekla nekaj o polnih peplenkilih v Revozovih sejnih sobah.

Če so polni peplenki področje zanimanja Vaših novinarjev, je res treba reči, da so bili na dnevu odprtih vrat Revoza neprimereno bolj polni. Meni se to zdi žalostno, ne-profesionalno in škodljivo. Kajti vsaka medalja ima dve plati. Tudi Revozova, Krkina, Novoteksova, Pionirjeva... Tisti, ki vas tako podrobno informira o eni (slabi) plati Revozove (stavim, da prejema plačo v Revozu), bi Vam kdaj pa kdaj lahko pokazal tudi drugo ali pa jo skušajte odkriti sami, saj tudi to sodi k novinarstvu, mar ne? Menda ne verjamete samo v črno-belo?

Končno pa sem prepričana, da so se tudi delavci Revoza že naveličali večnega kazanja s prstom samo na njihove slabosti in na slabosti podjetja, v katerem delajo, ne da bi jim kdo povedal, kam naj gredo, da bodo našli delavskih raj.

TANJA KONDA-ŠKOF

Odločno proti ukinitvi šole

Dol. list št. 26, 29. junija

V 26. številki Dolenjskega lista smo pisali o revolti, ki so ga sprožili nekateri predlogi občinskega sveta v krajevni skupnosti Draga. Izredno kritično se je odzval svet KS Draga proti predlogu, da se ukine osnova šola v Podpreski.

Zaradi nezadovoljstva je bil 22. junija sklican zbor občanov, ki je bil izredno dobro obiskan. Zbora so se udeležili tudi predsednik sveta občine dr. Rus, župan inž. Novak in ravnatelj matične šole prof. Janez Mihaelj, prisotni pa so bili tudi svetniki iz KS Draga. Ker je občina tukaj pred sprejetjem proračuna, je bilo prisotnim sporočeno, koliko sredstev lahko pričakuje KS in koliko ga bo po predvidevanjih namenjeno za potrebe šole. Kljub obširni razlagi župana in ostalih predstavnikov so bili krajani mnenja, da se z ukinitvijo šole kraju odvzemajo identitetata tudi delovna mesta, ki so za to KS izredno dragocene. Predlagano je bilo, da se za potrebe šole in vrtca preuredi skoraj nova, a prazna zgradnina postaja v Dragi.

V imenu staršev osmošolcev:

MIJA FERLAN
Brestanica

P. S.: Morda niste vedeli, od kod denar za majice valetnikov z napisom: Osmi razred 1994/95! Okrog 60 odst. iz šolske hraničnice, ostalih 40 odst. pa iz žepa ge. razrednicarke!

Bi se lahko o tem že takrat pogovorili. Razredničarka pa je samo tiho sedela za katedrom in le tu in tam dala kakšen predlog, ki smo ga lahko sprejeli ali ne.

Da smo popili 65 litrov vina? Spet pretiravate, draga sokrajanka! Na voleto je bilo pripeljanih 20 l belega in 50 l rdečega vina. Ker sem prisla glede poslovanja Mestne občine Novo mesto ter dela župana in delavcev občinske uprave, zato želim občane seznaniti z delovanjem občinske uprave in njenimi pristojnostmi.

Z uvedbo lokalne samouprave je

s 1.1.1995 prišlo do preoblikovanja občin ter delitve pristojnosti oz. nalog med državo in lokalno samoupravo - občino.

Na državo so prešle vse upravne naloge, ki so povezane z upravnim odločanjem in so vezane na vodenje evidenc in izdajanje potrdil, zlasti na področjih: denacionalizacije, združevanja občanov, javnih shodov in prireditev, pobiranja prostovoljnih prispevkov, orožja, strelila ter eksplozivnih snovi, državljanstva in drugih osebnih stanj, osebnih izkaznic, potnih listov za prehod čez mejo, gibanja v obmejnem pasu, prebivanja tujcev, matičnih knjig, sklepanja zakonskih zvez, osebnih imen, stalnega in začasnega prebivališča občanov, tujege tiska in drugih sredstev javnega obveščanja, varnosti cestnega prometa, registracije motornih vozil in voznikov motornih vozil, voznih in prometnih dovoljenj, opravljanja voznih izpitov, izdajanje lokacijskih in gradbenih dovoljenj, prodaje taksnih vrednotnik (kolkov) ter obračunavanju dohodnine.

Mestna občina Novo mesto opavlja le naloge lokalnega pomena, ki jih občina ureja samostojno in zadevajo prebivalce naše občine ter imajo osnovni namen zagotoviti normalne živiljenjske pogoje občanom, kot so: sprejemanje občinskega proračuna, načrtova razvoja občine, prostorskih planov, lokacijske dokumentacije, upravljanja z energetskimi in vodovodnimi komunalnimi objekti, javnimi cestami in javnimi potmi, rekreacijskimi ter drugimi javnimi površinami; ureja javni red v občini, način in pogoje upravljanja s premoženjem občine, upravlja z javnimi podjetji, zagotavlja delovanje javnih služb, gradi stanovanja za socialno ogrožene občane, pospešuje kulturno, društveno, vzgojno in knjižnično dejavnost, šport in rekreacija, skrbi za požarno varnost, reševalno pomoč in pomoč za primere elementarnih nesreč.

Razmejitev pristojnosti oz. nalog je resda povzročila zmedo pri občinah, ki so do sedaj vse svoje pravice in obveznosti urejali na enem mestu, to je občini. Da je zmeda še večja, poslujemo občinski in državni organi v istih poslovnih stavbah kot upravnih organi prejšnje občine Novo mesto.

FRANI KONCILIA
župan Mestne občine Novo mesto

Marinka Terček

Zadnji junijski dan smo se delavci Upravne enote Novo mesto poslovili od naše sodelavke in priateljice. Pokopana je bila na pokopališču v Stepanji vasi pri Ljubljani v ožjem krogu sorodnikov, sodelavcev in priateljev.

Marinka Terček - klicali smo jo Marina, ker je tako želela - je bila rojena pred dobrimi 52 leti v Ljubljani. Po končani osnovni šoli in gimnaziji v Ljubljani je študirala na Višji upravni šoli in je postala organizatorica obveščanja, pred 12 leti pa je na Fakulteti za sociologijo, politične vede in novinarstvo končala visokošolski študij na smeri splošni ljudski odpor in družbeni samozučita ter tako postala ena prvih Slovenskih diplomiranih obramboslovk.

Njena živiljenjska pot je bila zelo bogata. Delala je kot personalna referentka na Aerodromu Ljubljana - Puli in v predstavništvu podjetja COSMOS v Ljubljani, bila sekretarka v Avto-moto društvu in Kranju in pomočnica direktorja hotela Alpetour v Kranju.

Po preselitvi v Novo mesto leta 1975 je bila najprej tajnica samoupravnih organov, in kar 6 let sekretarka Izvršnega sveta Skupščine občine Novo mesto. Od 1984. leta je bila zaposlena na Sekretariatu za notranje zadeve kot svetovalka in pomočnica sekretarja (od 1. januarja letos na Oddelku za upravne notranje zadeve) in vodja odseka za osebna stanja, javni red in mir. In tu se je njen živiljenjska pot prehitro končala.

V službi jo je bilo moč srečati vedno, tudi ob nedeljah in praznikih. Rada je imela svoje delo in ljubidi, s katerimi je delala in za katere

Izjava za javnost

O pristojnostih države in občine

V Dolenjskem listu se v zadnjem času pojavljajo člani oz. pritožbe občanov glede poslovanja Mestne občine Novo mesto ter dela župana in delavcev občinske uprave, zato želim občane seznaniti z delovanjem občinske uprave in njenimi pristojnostmi.

Z uvedbo lokalne samouprave je s 1.1.1995 prišlo do preoblikovanja občin ter delitve pristojnosti oz. nalog med državo in lokalno samoupravo - občino.

Na državo so prešle vse upravne naloge, ki so povezane z upravnim odločanjem in so vezane na vodenje evidenc in izdajanje potrdil, zlasti na področjih: denacionalizacije, združevanja občanov, javnih shodov in prireditev, pobiranja prostovoljnih prispevkov, orožja, strelila ter eksplozivnih snovi, državljanstva in drugih osebnih stanj, osebnih izkaznic, potnih listov za prehod čez mejo, gibanja v obmejnem pasu, prebivanja tujcev, matičnih knjig, sklepanja zakonskih zvez, osebnih imen, stalnega in začasnega prebivališča občanov, tujege tiska in drugih sredstev javnega obveščanja, varnosti cestnega prometa, registracije motornih vozil in voznikov motornih vozil, voznih in prometnih dovoljenj, opravljanja voznih izpitov, izdajanje lokacijskih in gradbenih dovoljenj, prodaje taksnih vrednotnik (kolkov) ter obračunavanju dohodnine.

Z uvedbo lokalne samouprave je

dogodki v sliki in besedi

NOVO MESTOIMA DVE NOVI UMETNIKI - Pričinjeno tri tedne se v Novem mestu mudita dva nemška umetnika iz pobratenega mesta Langenhagen in sicer Christoph Rust in Wolf Glosner. Oba je v četrtek dopoldne gostovali v občini Novo mesto, ki je obema podaril Suhjevo monografijo (na sliki jo poklanja Wolfu Glosnerju).

Christoph Rust in Wolf Glosner, občini Novo mesto, ki je obema podaril Suhjevo monografijo (na sliki jo poklanja Wolfu Glosnerju).

Christoph Rust in Wolf Glosner, občini Novo mesto, ki je obema podaril Suhjevo monografijo (na sliki jo poklanja Wolfu Glosnerju).

Christoph Rust in Wolf Glosner, občini Novo mesto, ki je obema podaril Suhjevo monografijo (na sliki jo poklanja Wolfu Glosnerju).

Christoph Rust in Wolf Glosner, občini Novo mesto, ki je obema podaril Suhjevo monografijo (na sliki jo poklanja Wolfu Glosnerju).

Christoph Rust in Wolf Glosner, občini Novo mesto, ki je obema podaril Suhjevo monografijo (na sliki jo poklanja Wolfu Glosnerju).

Christoph Rust in Wolf Glosner, občini Novo mesto, ki je obema podaril Suhjevo monografijo (na sliki jo poklanja Wolfu Glosnerju).

Christoph Rust in Wolf Glosner, občini Novo mesto, ki je obema podaril Suhjevo monografijo (na sliki jo poklanja Wolfu Glosnerju).

Christoph Rust in Wolf Glosner, občini Novo mesto, ki je obema podaril Suhjevo monografijo (na sliki jo poklanja Wolfu Glosnerju).

Christoph Rust in Wolf Glosner, občini Novo mesto, ki je obema podaril Suhjevo monografijo (na sliki jo poklanja Wolfu Glosnerju).

Christoph Rust in Wolf Glosner, občini Novo mesto, ki je obema podaril Suhjevo monografijo (na sliki jo poklanja Wolfu Glosnerju).

Christoph Rust in Wolf Glosner, občini Novo mesto, ki je obema podaril Suhjevo monografijo (na sliki jo poklanja Wolfu Glosnerju).

Christoph Rust in Wolf Glosner, občini Novo mesto, ki je obema podaril Suhjevo monografijo (na sliki jo poklanja Wolfu Glosnerju).

Christoph Rust in Wolf Glosner, občini Novo mesto, ki je obema podaril Suhjevo monografijo (na sliki jo poklanja Wolfu Glosnerju).

Christoph Rust in Wolf Glosner, občini Novo mesto, ki je obema podaril Suhjevo monografijo (na sliki jo poklanja Wolfu Glosnerju).

Christoph Rust in Wolf Glosner, občini Novo mesto, ki je obema podaril Suhjevo monografijo (na sliki jo poklanja Wolfu Glosnerju).

Christoph Rust in Wolf Glosner, občini Novo mesto, ki je obema podaril Suhjevo monografijo (na sliki jo poklanja Wolfu Glosnerju).

Za varnejšo jesen življenja

Dodatna pokojnina bo omilila ali odpravila razliko med plačo in pokojnino iz obveznega zavarovanja - Zavarovanje je možno skleniti najpozneje 5 let pred upokojitvijo

NOVO MESTO - Zavod za pokojninsko in invalidsko zavarovanje Slovenije je začel 1. marca letos uvajati prostovoljno dodatno pokojninsko zavarovanje, ki je v svetu eden od preiskušenih načinov za varnejšo in bogatejšo starost. Tako je ZPIZ ustanovil sklad: če bomo v času zaposlitve vanj plačevali določeno premijo, nam bo le-ta od upokojitve naprej izplačeval dodatno pokojnino, ki bo omilila ali odpravila razliko med plačo in pokojnino iz obveznega zavarovanja.

Pogoj za sklenitev dodatnega zavarovanja je sklenjeno obvezno pokojninsko in invalidsko zavarovanje, možno pa se je odločiti za različna zavarovanja in kombinacije. Tak način zavarovanja je primeren za vsakogar, ki še ni upokojen in ga od upokojitve loči najmanj 5 let. Možno ga je skleniti samo za toliko let, kolikor ima sklenitelj po veljavnem zakonu preostale delovne dobe od sklenitev dodatnega zavarovanja do izpolnitve pogojev za upokojitev. Za mlade prostovoljno pokojninsko zavarovanje v daljšem obdobju zagotavlja visok bonus za sorazmerno majhne premije. Zavarovanje je izrazito dolgoročno naravnano, torej je tem bolj

ugodno, kolikor daljše je. Zavarovanec lahko sklene zavarovanje za dodatno pokojnino z vračanjem ali brez vračanja sredstev; obveznost plačevanja premij, ki so lahko mesecne, letne ali v enkratnem znesku, lahko prevzame tudi delodajalec. Poslovna naravnost Sklada bo sicer profitna, vendar bo popolnoma usmerjena v korist zavarovalcev, ne pa v korist ustanovitelja, saj je le-ta kot javni zavod neprofitna organizacija.

Pa še primer izračuna: če nekdo plačuje 5.000 tolarjev mesečno, bo pri 8-letnem zavarovanju dodatna starnost pokojnina 5.000 tolarjev, pri 20-letnem zavarovanju bo znašala

15.000 tolarjev, pri 40-letnem zavarovanju pa približno 50.000 tolarjev. Zavarovanec prejema dodatno pokojnino, dokler živi. Ob smrti pa plačane premije z donosom (če umre pred upokojitvijo) ali neizplačane dodatne pokojnine, ki bi jih zavarovanec prejemal do 78. leta, (če umre po upokojitvi) dobijo dediči, če je sklenitelj plačeval premijo za način, ki vključuje vračilo ali izplačilo. Podrobnejša pojasnila o zavarovanju dobite pri območni enti Zavoda, pri kateri ste prijavljeni v obvezno zavarovanje.

T. G.

(NE)KULTURA NA ZAHODU

KOČEVJE, RIBNICA, NOVO MESTO - Iz dvojne letošnje številke "Rast", revije za literaturo, kulturo in družbeni vprašanja, se da razbrati, da kulturnih dogajanj v občinah Kočevje in Ribnica skoraj ni. Tako je za tri mesece (december-februar) omenjena za Novo mesto poplava podatkov o kulturnih prireditvah, celo za Šentjernej so navedena tri, za Kočevje pa le dve (toliko tudi za Otočec, Loški potok, Dolenjske Toplice in Slovensko vas pri Mokronogu), za Ribnico pa le ena (kot za Dragatuš, Družinsko vas, Gabrie, Kronovo, Žužemberk, Mirno Peč itd.). Znano pa je, da je bilo v tem obdobju v Kočevju in Ribnici veliko kulturnih prireditv. Torej ne gre toliko za nekulturno v zahodnji Dolenjski kot za zapostavljanje tega območja v reviji Rast.

P.-c

Občina je brez telefona

V Loškem potoku ni proste telefonske linije niti za župana

LOŠKI POTOK - V Loškem potoku imajo 10 let staro, a popolnoma zasedeno telefonsko centralo. Da je to res, dokazuje, da ni proste linije niti za novo občinsko upravo in ne za županovo pisarno.

Centrala v Loškem potoku zmore 200 priključkov, kar je za približno 700 gospodinjstev, kolikor jih imajo, veliko premalo. To je izredno malo celo za slovenske razmere, kjer je povprečna razširjenost telefonov v omrežni skupini 061 37 telefonov na 100 prebivalcev. Da je takšno pomanjkanje telefonov, pa občani Loškega potoka niso sami krivi. Tri leta so namreč plačevali krajevni samoprispevki za izgradnjo nove telefonske centrale. Samo-

prispevki je bil razpisani na podlagi sporazuma, sklenjenega leta 1988 med občino Ribnica in takratnim PTT o gradnji celovitega telefonskega omrežja. Medtem ko je bil večji del sporazuma uresničen in so Ribnica, Sodražica in Dolenja vas dobili nove centrale, pa so zaradi vseh sprememb, ki so se zgodile v zadnjih nekaj letih, Potočani ostali pri starem.

Pri Telekomu, ki je naslednik tistega dela PTT, ki je bil podpisnik sporazuma iz leta 1988, zagotavlja, da bodo poravnali svoje obveznosti do Loškega potoka. To se ne bo zgodilo še letos, možno pa je, da že prihodnje leto. Ker pa bo postavitev nove centrale predvidoma stala okoli 170 milijonov tolarjev, se zastavlja vprašanje, kako in kdo bo plačal. Ker bo celoten potoški občinski proračun po sedanji podatkih znašal le okoli 62 milijonov tolarjev, z katereh bodo lahko dejansko razpolagali le z največ 10 milijoni, Potočanom ne bi nič pomagalo, četudi bi lahko polovico potrebnega denarja za izgradnjo centrale dobili od države. Rešitev vidijo v tem, da bi polovico denarja zagotovilo ministrstvo za ekonomike odnose in razvoj, 20 odst. bi zbrali sami s prispevki občanov, preostalo pa naj bi prispeval Telekom.

M. L.-S.

VOLITVE IN IMENOVANJA

KOČEVJE - Občinski svet je na zadnjem seji imenoval za člena posvetne načelnice Upravne enote Kočevje župana Janka Vebrja in predsednika občinskega sveta Alojza Koširja (že prej je občinski svet imenoval za člena tega posvetu svojega predsednika sveta Jožeta Štimca). Za člana odbora krajevnih skupnosti so imenovali Martina Marinča. Dalni so tudi soglasje k imenovanju Mateje Junc za ravnateljico Glasbeno šole Kočevje.

M. L.-S.

Računajo na demografski tolar

V krajevni skupnosti Boštanji krajani celo potrojijo denar, pridobljen za ceste in druge komunalne zadeve - Lani ga je bilo 23,6 milijona - Jablanica še brez asfalta

BOŠTANJ, JABLJANICA - Krajevna skupnost Boštanj je po površini največja KS sevnški občini, po dolžini cest (81,3 km) pa se uvršča tik za KS Sevnica. V 940 gospodinjstvih živi 2.790 prebivalcev. Krajani, kot sta povedala na nedavni novinarski konferenci predsednik KS Jure Šlogar in tajnik KS Peter Simončič, običajno pri gradnji komunalne infrastrukture in posodabljanju cest tudi do 70 odst. od skupne vrednosti objektov oz. načrtev prispevajo sami, bodisi z denarjem iz svojega žepa, z raznim materialom ali s prostovoljnimi delom.

Akcije usklajujejo vaški odbori,

Čakalna doba na zaposlitev je večja

NOVO MESTO - V aprilu se je število brezposelnih, ki so registrirani pri Republiškem zavodu za zaposlovanje, območni enoti Novo mesto, povečalo v primerjavi z marcem za 15 oseb in je znašalo 5.085 oseb. V primerjavi z decembrom lani je bila brezposelnost večja za 0,1 odst., glede na isti mesec preteklega leta pa je za 2,7 odst. manjša. Tako kot v marcu se je tudi v aprilu brezposelnost povečala v primerjavi z istim mesecem preteklega leta v upravni enoti Novo mesto, kjer je večja za 1,8 odst., v ostalih upravnih enotah pa je bila manjša: v Črnomlju za 13,6 odst., Metliki za 10,4 odst. in v Trebnjem za 1,7 odst.

Med zaposlenimi je bilo skoraj 44 odst. žensk, na prvo zaposlitev je čakala petina brezposelnih, tretjina je bila mlajših od 26 let, skoraj četrtina pa je bila brezposelnih zaradi stečajev. Oseb, ki iščejo zaposlitev več kot eno leto, pa je bilo skoraj dve tretjini. Povprečna čakalna doba na zaposlitev se je v primerjavi s preteklim letom zvišala in znaša eno leto, 11. mesecev in 7 dni, za okoli en mesec pa je daljša čakalna doba žensk.

vodijo pa pretežno gradbeni odbori. H koncu gre že tretji krajevni samoprispevki, s katerim bodo zbrali predvidoma okrog 45,6 milijona tolarjev. V večini vaških odborov so s krajevnim samoprispevkom začasne akcije marljivi gradbeni odbori že uspešno zaključili, kajti govorijo o 86-odstotni realizaciji samoprispevka! Iz občinske malhe so Boštančani dobili bore male.

V zadnjih letih so že asfaltirali oz. prizvrali za posodobitev okrog 21 km cest, sodelovali so pri izgradnji brvi čez Savo. Boštančani so ponosni na tekmovale dosežke svojih gasilcev, tudi na doseženo pri izgradnji oz. obnovi vodovodnega omrežja. Na Šmarjeni in Kompoljah so zgradili večnamenska domova, na Logu pa športno igrišče. Obetavni mladi rod boštančnih atletov si veliko obeta od atletskega stadiona pri gramoznici, za katerega imajo že prizvraljene nekatere listine.

Največje krije in težave imajo s slabimi cestami v vaških odborih Jablanica in Križ. Bolj redko posejeno hrivboje se bo zavoljo zaposljenosti v preteklosti še bolj izpraznilo, nekaj močnih kmetov in mladih družin pa ne zmore ogromnega bremena. "Zavedamo se, da sami do asfalta ne moremo, saj imamo vseh 24,7 km cest še makadamskih. Na domačijah je veliko starejših, mladih pa ostane bolj malo. Za posodobitev 4,4 km cest bi po-

trebovali okrog 85 milijonov tolarjev. Doslej smo že zbirali po gospodinjstvih, in sicer po 1.000 do 1.700 mark, potrebna pa bo še nadaljnja akcija. Predvsem pa upamo, da bomo z našo cesto uspeli na natečaju za pridobitev sredstev iz naslova demografsko ogroženih območij," pravi predsednik vaškega odbora Jablanica Drago Šteblaj.

P. PERC

Do obrti nič več "čez noč"

Novi obrtni zakon prinaša prehitre spremembe - Več birokracije, zaradi katere trpi delo

RIBNICA - Na ribniški obrtni zbornici, ki bo po novem statutu območna, ker pokriva občini Ribnica in Loški potok, menijo, da so spremembe, ki jih prinaša novi obrtni zakon, prehitre. Zaradi novih dolžnosti bodo morali precejšen obseg dosedanjega dela zmanjšati, nekatere dela pa celo ustaviti.

Novi obrtni zakon bo po mnenju ribniške obrtne zbornice v doglednem času prinesel željene učinke, kratkoročno pa pomeni povečanje birokratskega dela. Iz enega papirja, potrebnega za pričetek opravljanja neke dejavnosti, so sedaj nameščeni postali trije, za overitev vsakega pa se morajo prosilci napotiti še k notarju v Kočevje.

Po uradni dolžnosti so v Ribnici že izdali 358 obrtnih dovoljenj in reprezentativnih obrtnih dovoljenj. Zaradi novega zakona so tako pridobili nekaj članov, okoli 40 pa so jih izgubili, in sicer pretežno takih, ki so se ukvarjali z intelektualnimi dejavnostmi, ter nekaj trgovcev.

Kdor bo na novo hotel pridobiti

PISATELJ MIHA MATE MED OSILNIČANI - Pisatelj Miha Mate je minuto soboto razveselil Osilničane z literarnim večerom, prežeten z ribniškim humorjem, in dirlom knjig tamkajšnji šolski knjižnici. Na fotografiji: z literarnega večera M. Mateta minuto soboto. (Foto: J. Primc)

Pisatelj Mate med Osilničani

Literarni večer Mihe Mateta v najmanjši slovenski občini - Darilo osilniški šoli

Na vprašanje, zakaj je obiskal prav občino Osilnica, je najprej dejal, da so ga povabili nekdanji šolci, s katerimi je skupaj obiskoval gimnazijo v Kočevju, nato pa je v značilnem ribniškem humorju dodal: "Obisku najmanjše slovenske občine se pa že ne smem odpovedati, če sem bil že v vseh večjih občinah." Na vprašanje o svoji največji želji pa je odgovoril: "Povem naj vam tisto o Dolencu, ki je ujet zlatibico, ta pa me je dejala, da mu bo izpolnila tri želje, če jo izpušti. Prva želja Dolenca je bila, naj bi se Gorjanci spremeniли v šunko, druga pa, naj bi se Krka spremeniла v cviček. Obe želji je zlata ribica izpolnila, nato pa pobarala Dolenca po tretji želji. Dolenec je tuhjal in tuhjal, a se ni mogel spomniti še kakšne želje, potem jo je pa le pogrunjal in dejal: "Klin, pa daj še en liter cvička!"

J. PRIMC

Z LONCEM PO GLAVI

KOČEVJE - Kočevski policisti so bili 19. junija ob 21.30 obveščeni, da je prišlo v romskom naselju v Željnah do pretepa. Policisti so nato ugotovili, da je tisti večer okajen prisel domov Niko Š. in zahteval od žene večerjo. S hranou pa ni bil zadovoljen, zato je ženo zmerjal in jo brcal, ker pa večerja zato ni bila nič boljša, jo je za nameček kresnil s praznim loncem po glavi. Zadel jo je v teme, da je izgubila zavest. Nezavestno so prepeljali v kočevski zdravstveni dom, nato pa v UB KC v Ljubljano. Jezi mož je še pred prihodom policistov sedel v avto in se odpeljal v gozd, zaradi razburjenja in pijače pa je zapeljal s ceste in se prevrnul. To mu je možgane nekaj zbristilo in se je pev vrnil domov, kjer so ga policisti prijeti in pridržali do iztreznitve. Policijski in sodni ukrepi bodo odvisni od ugotovljenih poškodb žene in morda tudi avta.

P. PERC

EDINI POSAVČAN - V Ingolstadtu v Nemčiji je od 22. maja do 2. junija potekalo izobraževanje avtoelektričarjev za bodoče multiplikatorje - prenosnike znanja, ki ga je organiziral bavarska obrtna zbornica. Obrtna zbornica Slovenija je za usposabljanje izbrala 11 obrtnikov in 5 učiteljev iz vse Slovenije, med obrtniki pa je bil edini predstavnik Posavja avtoelektričar Roman Marušič z Loga, ki že 10 let uspešno vodi privatno delavnico za popravilo avtoelektričarjev, gradbene mehanizacije in kmetijskih strojev. Slušatelje so nemški strokovnjaki seznanili z novostmi na področju avtoelektrike, sledil pa je ogled mesta z okolico in ogled tovarne Audi. (D. Krošelj)

DOLENJSKI LIST 17

NARAVA KOT SMETIŠČE - Klub rednemu odvozu odpadkov iz občin Novo mesto, Šentjernej in Škocjan in klub temu da Komunala vsaj dvakrat na leto organizira se odvoz večjih kosovnih odpadkov, še vedno nekateri ljudi razno herabno kramo radi skrivaj odvražje v naravo. Tako je v gozdovih, na obronkih ob cesti nad Hrušico. (Foto: A. B.)

St. 27 (2395), 6. julija 1995

TELEVIZIJSKI SPORED

Televizija si pridružuje pravico do morebitnih sprememb sporedov!

ČETRTEK, 6. VII.

SLOVENIJA 1

- 10.15 - 0.20 TELETEKST
- 10.30 VIDEO STRANI
- 11.05 TEDENSKI IZBOR PUNČKA
- 11.20 POPOTOVANJE NA OLOGRUND
- 11.30 ODKRIVANJE ZEMLJE, amer. izobr. serija, 8/26
- 12.00 PO DOMAČE
- 13.00 Poročila
- 13.05 OČI KRIKITE, ponov.
- 15.40 TEDENSKI IZBOR VOJNA IN POGAJANJA, 2. del. dok. od-daje
- 16.40 LJUBEZEN NA PREIZKUŠNJI, švedska drama, 1/3
- 17.25 SLOVENSKI UTRINKI, oddaja madžarske TV
- 18.00 DNEVNIK 1
- 18.05 OTROŠKI PROGRAM ŽIV ZAV
- 18.40 FALLERJEVI, 10. del nemške serije
- 19.13 RISANKA
- 19.30 DNEVNIK 2, VREME, ŠPORT
- 20.05 HELENINE OČI, 1. del franc. nadalj.
- 21.00 TEDNIK
- 22.00 DNEVNIK 3, VREME, ŠPORT
- 22.15 ŽARIŠCE
- 22.35 POSLOVNA BORZA
- 22.50 SOVA VEČEN SANJAČ, amer. naniz, 26/28
- GANGSTER, amer. naniz, 4/22

SLOVENIJA 2

- 12.50 Video strani - 13.00 Euronews - 14.10 V vrtincu, ponov. - 14.55 Wimbledon: tenis (2) - 16.40 Sova (ponov.): Prince iz Bel-Aira (amer. naniz, 13/24); Gangter (3/22) - 18.00 Dnevnik - 18.05 Regionalni studio Maribor - 18.45 Že veste - 19.15 Korzinski skof (svet. nadalj., 1/4) - 20.05 Večerni gost - 21.10 Umetski večer - 22.10 Stalker (ruski film) - 0.45 Tenis (posnetek)

KANAL A

- 7.00 Video strani - 10.05 TV prodaja - 10.15 Luč svetlobe (ponov. 461. dela amer. nadalj.) - 11.05 Sedem veličastnih (ponov. glasb. oddaje) - 11.35 TV prodaja - 16.25 TV prodaja - 16.35 Dance session (ponov.) - 17.10 Upnato (ponov.) - 18.15 Risanka - 19.00 Vreme - 19.10 Luč svetlobe (462. del. amer. nadalj.) - 20.00 Magnetoskop (kont. glasb. oddaja) - 20.30 Pred poroto (51. dela amer. nadalj.) - 20.55 Vreme - 21.00 Megla (amer. film) - 22.30 Paris (ponov. 10. dela) - 23.20 Kino, kino, kino (ponov. oddajc na filmu)

HTV 1

- 7.40 TV spored - 7.55 Poročila - 8.00 Dobro jutro - 10.00 Poročila - 10.05 Šolski program - 11.35 Otoška oddaja - 12.00 Poročila - 12.15 Ljubezen (serija) - 12.45 Polna hiša (amer. hum. serija, 4/10) - 13.10 Severna obzorja (amer. naniz, 4/55) - 14.00 Največji zločini in sojenja v 20. stoletju (dok. serija, 4/26) - 14.25 Filmska čarownica (dok. oddaja) - 14.50 Človek, ki je preveč vedel (amer. film) - 16.30 Hrvatska danes - 17.00 Z Jadri okoli sveta, 11/12 - 17.30 Santa Barbara (serijski film) - 18.15 Kolosreč - 18.50 Hrvatska knjiga - 19.30 Dnevnik, šport, vreme - 20.15 Pesnički Karneval festa '95 - 20.50 1000 let ribarjenja na Hrvaskem - 21.25 Kulturna krajina - 22.35 Moč denarja - 22.45 Dnevnik - 23.05 S slike na sliko - 23.35 Sanje brez meja

HTV 2

- 16.25 Video strani - 16.50 S slike na sliko - 17.35 Triler (glas. oddaja) - 18.25 Serijski film - 19.30 Dnevnik, vreme, šport - 20.15 Božanska Garbo (amer. dok. film) - 21.15 Splitski festival - 23.15 Cro pop rock

KANAL A

- 7.00 Video strani - 10.05 TV prodaja - 10.15 Luč svetlobe (ponov. 462. dela amer. nadalj.) - 11.05 Magnetoskop (ponov.) - 11.35 TV prodaja - 17.15 Megla (ponov. film) - 18.45 TV prodaja - 19.00 Vreme - 19.10 Luč svetlobe (463. del. amer. nadalj.) - 20.00 Pozitiv + (glasb. oddaja) - 20.30 Obalna straža (14. del amer. naniz.) - 21.20 Vreme - 21.25 Teden na borzi - 21.35 Smrtni sovražniki (amer. film) - 23.10 Vodnik za zaljubljene (6. del amer. naniz.) - 23.35 Učna leta (19. del amer. nadalj.) - 0.05 Pred poroto (ponov. 51. dela amer. nadalj.) - 0.30 In memoriam (ponov.) dok. oddaja)

HTV 1

- 7.40 TV spored - 7.55 Poročila - 8.00 Dobro jutro - 10.00 Poročila - 10.05 Šolski program - 11.30 Program za otroke in mladino - 12.00 Poročila - 12.15 Ljubezen (serija) - 12.45 Polna hiša (amer. hum. serija 4/10) - 13.10 Življenje na severu - 14.00 Največji zločini 20. stol. (dok. serija) - 14.25 Filmska čarownica - 14.50 Sabotaga - 16.30 Hrvatska danes - 17.00 Utisni se o Hrvatski - 17.30 Santa Barbara (serijski film) - 18.15 Kolo srce - 18.50 Morje - 19.30 Dnevnik, vreme, šport - 20.15 Sremška usoda - 21.05 Atomska zaklonišče - 22.10 Lepa naša (del. oddaja) - 22.40 Poročila - 23.00 S slike na sliko - 23.30 Final Assignment (amer. film)

HTV 2

- 16.40 TV koledar - 16.50 S slike na sliko - 17.35 Triler (glas. oddaja) - 18.25 Serijski film - 19.30 Dnevnik, vreme, šport - 20.15 Božanska Garbo (amer. dok. film) - 21.15 Splitski festival - 23.15 Cro pop rock

SOBOTA, 8. VII.

SLOVENIJA 1

- 9.45 - 1.45 TELETEKST
- 10.00 VIDEO STRANI
- 10.25 TEDENSKI IZBOR: RADOVENDNI TAČEK
- 10.40 PRGIŠČE PRILJUBLJENIH PRAVLJIC, lutkovna igrica 7/13
- 10.55 UCIMO SE ROČNIH USTVARJALNOSTI
- 11.10 PRAVLJIČAR, amer. naniz, 8/9
- 11.35 MLADA EVROPA POJE
- 11.40 KORZISKI ŠKOF, šved. nadalj., 1/4
- 12.25 ZGODBE IZ ŠKOLKE
- 13.00 Poročila
- 13.05 TEDENSKI IZBOR VEČERNI GOST
- 14.10 MALO ANGLEŠČINE, PROSIM
- 14.35 TEDNIK, ponov.
- 15.20 NESREČA, angl. film
- 17.00 OSTRŽKOVE PRIGODE, italij. nadalj., 2/6
- 18.00 DNEVNIK 1
- 18.05 OTROŠKI PROGRAM
- 18.40 FALLERJEVI, 12. del nemške serije
- 19.13 RISANKA
- 19.30 DNEVNIK 2, VREME, ŠPORT
- 19.50 UTRIP
- 20.10 HELENINE OČI, 2. del franc. nadalj.
- 21.05 ZA TV KAMERO
- 21.20 OGNIENA MOČ, amer. dok. serija, 2/10
- 21.50 OZARE
- 22.00 DNEVNIK, VREME, ŠPORT
- 22.30 SOVA GANGSTER, amer. naniz, 6/22
- 23.20 MOŽ, KI JE PADEL NA ZEMLJO, amer. film

SLOVENIJA 2

- 12.50 Video strani - 8.00 Euronews - 10.00 Mladi virtuozi - 10.30 Tedenski izbor: Helenine oči (ponov.) - 11.20 Turistična oddaja - 11.35 Sova (ponov.): Brooklynski most (amer. naniz, 14/22); 12.05 Gangster (amer. naniz, 5/22) - 14.00 Sportna sobota (gimnastička, tenis, odbojka, atletski miting) - 18.30 Slovenski magazin - 19.05 Karaoke - 20.10 Štirje mušketirji - 21.55 Sobotna noč

KANAL A

- 7.00 Video strani - 10.05 TV prodaja - 10.15 Luč svetlobe (ponov. 463. dela) - 11.05 Žametne vrnice (ponov.) - 11.45 Pozitiv + (ponov. glasbene oddaje) - 12.30 Video strani - 17.35 Adidas streetball (ponov.) - 17.55 Klasična video glava (ponov.) - 19.00 Vreme - 19.10 Luč svetlobe (464. del. amer. nadalj.) - 20.00 Alica v čudežni deželi (glas. oddaja) - 20.30 Dežurna lekarna (34. del. španske humor. nadalj.) - 21.00 Vreme - 21.05 War Birds (amer. film) - 22.35 Obalna straža (ponov. 14. dela) - 23.25 Adidas Streetball (ponov.)

HTV 1

- 7.40 Video strani - 7.55 Poročila - 8.00 Dobro jutro - 10.00 Poročila - 10.05 Šolski program - 11.35 Otoška oddaja - 12.00 Poročila - 12.15 Ljubezen (serija) - 12.45 Polna hiša (amer. hum. serija, 4/10) - 13.10 Severna obzorja (amer. naniz, 4/55) - 14.00 Največji zločini in sojenja v 20. stoletju (dok. serija, 4/26) - 14.25 Filmska čarownica (dok. oddaja) - 14.50 Človek, ki je preveč vedel (amer. film) - 16.30 Hrvatska danes - 17.00 Z Jadri okoli sveta, 11/12 - 17.30 Santa Barbara (serijski film) - 18.15 Kolosreč - 18.50 Hrvatska knjiga - 19.30 Dnevnik, šport, vreme - 20.15 Pesnički Karneval festa '95 - 20.50 1000 let ribarjenja na Hrvaskem - 21.25 Kulturna krajina - 22.35 Moč denarja - 22.45 Dnevnik - 23.05 S slike na sliko - 23.35 Sanje brez meja

HTV 2

- 16.25 Video strani - 16.50 S slike na sliko - 17.35 Železnice (dok. oddaja) - 18.25 Pice trnovke (serija 3/10) - 19.15 Risanka - 20.15 FBI (dok. oddaja) - 21.10 Brooklynski most (hum. serija, 9/22) - 21.40 Pice trnovke (serija, 4/10) - 22.30 Rešitev 911 (dok. oddaja) - 23.10 Melodije hrvatskega Jadranja (posnetek)

PETEK, 7. VII.

SLOVENIJA 1

- 9.15 - 1.30 TELETEKST
- 9.30 VIDEO STRANI
- 10.00 TEDENSKI IZBOR: PET OTROK IN ŠKRAT, angl. naniz, 4/6
- 10.25 MOJA ENCIKLOPEDIJA ŽIVALI: VEVERICA
- 11.35 MTV UNPLUGGED: NEIL YOUNG
- 11.45 MORSKI PSI, amer. dok. serija, 3/3
- 12.30 ŽI VESTE
- 13.00 Poročila
- 16.05 LOTUSOVA DEŽELA, ponov. kan. filma
- 18.00 DNEVNIK 1
- 18.05 OTROŠKI PROGRAM
- 18.40 FALLERJEVI, 11. del nemške serije
- 19.13 RISANKA
- 19.30 DNEVNIK 2, VREME, ŠPORT
- 20.05 NESREČA, angl. film
- 21.50 TURISTIČNA ODDAJA
- 22.10 DNEVNIK 3, VREME, ŠPORT
- 22.25 ŽARIŠCE
- 22.50 SOVA BROOKLYNSKI MOST, amer. naniz, 14/22
- 23.15 GANGSTER, amer. naniz, 5/22
- 0.05 IZZA ODRA, ponov.

SLOVENIJA 2

- 8.30 Video strani - 9.00 Tedenski izbor: Forum; Komisar Rex, 15/15; 10.05 Omizje; 12.05 Osmi dan; 12.55 Sova (ponov.): Gangster (4/22) - 13.55 Wimbledon: tenis (m) - 17.30 Sova: Večen sanjač (26/28) - 18.00 TV dnevnik - 18.05 Regionalni studio Koper - 18.45 Znanje za znanje - 19.15 Šola življenja (ponov.) - 20.10 Malibujska cesta 2000 (amer. nadalj., 4/6) - 21.00 Otvoritev 43. poletnega festivala - 22.00 Poglej in zadeni - 0.30 Tenis (posnetek)

NEDELJA, 9. VII.

SLOVENIJA 1

- 7.45 - 0.35 TELETEKST
- 8.00 VIDEO STRANI
- 8.25 OTROŠKI PROGRAM KONČNA PRIREDITEV
- 9.10 ZIV ŽAV, ponov.
- 9.45 ARABELA SE VRAČA, češka nadalj., 12/26
- 10.15 OCIVIDEK, angl. dok. serija, 14/14
- 11.00 15. SREČANJE TAMBURAŠKIH SKUPIN ORKESTORV SLOVENIJE
- 11.30 SVET DIVIJH ŽALJ, angl. poljudnoznan. serija, 1/16
- 12.00 OBZORJA DUHA
- 12.30 LJUDJE IN ZEMLJA
- 13.00 Poročila
- 13.05 TEDENSKI IZBOR: SREČANJE TAMBURAŠKIH SKUPIN ORKESTORV SLOVENIJE
- 14.00 DNEVNIK 2, VREME, ŠPORT
- 14.30 ARABELA SE VRAČA, češka nadalj., 13/26
- 14.40 FALLERJEVI, 14. del nemške serije
- 19.13 RISANKA
- 19.30 DNEVNIK 2, VREME, ŠPORT
- 20.05 HELENINE OČI, 3. del franc. nadalj.
- 21.00 OSMI DAN
- 22.00 DNEVNIK 3, VREME, ŠPORT
- 22.15 ŽARIŠCE
- 22.35 POSLOVNA BORZA
- 22.50 SOVA SKRAJNOSTI, angl. nadalj., 1/7
- GANGSTER, amer. naniz, 8/22

SLOVENIJA 2

- 12.50 Video strani - 13.00 Euronews - 14.25 Tedenski izbor: Malo angleščine, prosim; 15.50 National geographic (amer. dok. serija); 15.40 Karaoke - 16.40 Sova (ponov.): Seinfeld (amer. naniz, 2/18); 17.10 Gangster (amer. naniz, 7/22) - 18.00 Dnevnik - 18.05 Regionalni studio Koper - 18.45 Znanje za znanje - 19.15 Šola življenja (ponov.) - 20.15 Videošpon - 20.05 Po sledih napredka - 20.55 "MTV unplugged" - 21.45 Ljubecen na preizkušnji (2. del šved. drame)

22.35 DNEVNIK 3, VREME, ŠPORT

- 22.55 SOVA: OSTANI ČEZ NOČ, amer. nadalj., 2/2

SLOVENIJA 2

- Opomba: EP v ŠRG 13.00 do 14.00 (posnetek iz Pragi); Le Mans: motociklizem 14.00 do 14.55 (posnetek iz Francije); Wimbledone: tenis 14.55 do 18.00 (prenos); Mednarodna veslaška regata 18.00 do 19.15 (posnetek iz Luzerna)

22.55 DNEVNIK 3, VREME, ŠPORT

- 22.55 SOVA: 12.20 Svet poroča - 23.20 Kolesarska dirka (posnetek)

SLOVENIJA 2

- Opomba: EP v ŠRG 13.00 do 14.00 (posnetek iz Pragi); Le Mans: motociklizem 14.00 do 14.55 (posnetek iz Francije

SREDNJA ŠOLA KRŠKO
Hočevanjev trg 1
KRŠKO

R A Z P I S U J E

- 1. Učitelja slovenskega in angleškega jezika, za nedoločen čas, s polnim delovnim časom
- 2. Učitelja fizike, za nedoločen čas, s polnim delovnim časom
- 3. Dipl. ing. elektrotehnike-elektronik, za nedoločen čas, s polnim delovnim časom
- 4. Dipl. ing. strojništva-energetika in procesno strojništvo, za nedoločen čas, s polnim delovnim časom
- 5. Učitelja športne vzoje, za določen čas, s polovičnim delovnim časom
- 6. Vzgojitelja v dijaškem domu, za določen čas, s polnim delovnim časom
- 7. Vodjo organizacijske enote doma učencev

Kandidat mora izpolnjevati naslednje pogoje:

- splošne, z zakonom določene pogoje,
- pogoje za učitelja z visoko izobrazbo,
- opravljen strokovni izpit,
- najmanj 5 let delovnih izkušenj v vzgojnoizobraževalni dejavnosti,
- imeti mora organizacijske, poslovne in strokovne sposobnosti.

Delovno mesto razpisujemo za dobo štirih let.

Začetek dela 1.9.1995

Prijave z dokazili o izpolnjevanju z zakonom določenih pogojev pošljite v osmih dneh po objavi razpisa. Obvestilo o izidu razpisa vam bomo poslali v petnajstih dneh po izbiri kandidatov.

SREDNJA EKONOMSKA ŠOLA

Ulica talcev 3/a

68000 NOVO MESTO

razpisuje prosta delovna mesta:

- 2 učitelja slovenskega jezika (od tega eden s polovično učno obveznostjo)
- 1 učitelja umetnostne vzoje (16 ur tedenska učna obveznost)
- 1 učitelja angleškega jezika
- 1 učitelja zgodovine (polovični delovni čas)
- 1 učitelja matematike (polovični delovni čas)
- 1 tajnice

Prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev sprejemamo 15 dni po objavi razpisa. Kandidate bomo obvestili v 15 dneh po končanem izbirnem postopku.

**pika na i vašega doma
- vhodna vrata
JELOVICA**

• MASIVNA VHODNA VRATA

- različni tipi vrat
- varnostna zapora
- različna izolacijska ornamentna stekla
- možnost dopolnitve s stransko svetlobo in nadsvetlobo
- izvedba v hrastu ali smreki

• LETVIČASTA VHODNA VRATA

- različni tipi vrat
- izolacijsko ornamentno steklo
- odkapna pločevina
- možnost dopolnitve s stransko svetlobo in nadsvetlobo

za vse izdelke ponujamo
UGODNE CENE, OBROČNO ODPLAČEVANJE,
PREVOZ, MONTAŽO, GARANCIJO in SERVIS

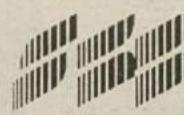
JELOVICA

lesna industrija, Kidričeva 58, 64220 ŠKOFJA LOKA

tel.: (064) 61-30, faks: 634-261

Informacije in strokovni nasveti
na prodajnih mestih:

NOVO MESTO, Ulica talcev 2, tel./fax: 068/323-444
METLIKA, Cesta XV. brigade, tel.: 068/58-716
KRŠKO, CKŽ 21, tel.: 0608/21-236
BAVEX Trebnje, KERA TRADE Zagorje ob Savi,
MK TRGOIMPEX Kočevje

SKB BANKA D.D.

**Kreditna ponudba za
OBCANE in OBRTNIKE (s.p.)**

V SKB banki,d.d., nudimo kratkoročna in dolgoročna posojila;

● OBČANOM:

- potrošniško posojilo do 1 leta
- negativni saldo na tekočem računu
- lombardna posojila
- dolgoročna potrošniška posojila do 4 let
- dolgoročna stanovanjska posojila na osnovi vezave sredstev do 15 let
- posojila za notranji odkup podjetij na osnovi vezave sredstev

● OBRTNIKOM IN SAMOSTOJNIM PODJETNIKOM (s.p.):

- kratkoročna posojila do 1 leta
- dolgoročna posojila za nakup opreme do 5 let
- dolgoročna posojila za nakup ali gradnjo poslovnih prostorov do 10 let
- dolgoročna posojila, odobrena na osnovi subvencije Sklada RS za razvoj malega gospodarstva

Obrestne mere že od 10% letno, odvisno od namena in ročnosti. Za ohranjanje realne vrednosti banka uporablja revalorizacijsko stopnjo Združevanja bank Slovenije (povprečna stopnja rasti cen na drobno v zadnjih 3 mesecih Rzb).

Vsa v času dopustov priporočamo najem sefov v PE Kočevje ali PE Novo mesto, v katerih boste varno shranili dragocenosti, vrednostne papirje ali gotovino. Podrobnejše informacije dobite v enoti PE Kočevje, telefon 061/855-222, ali enotah PE Novo mesto, telefon 068/323-895.

Srečanje invalidov

V Ribnici se je zbralok okoli 300 dolenjskih invalidov

RIBNICA - V soboto, 1. julija, je v Ribnici potekalo 8. srečanje Društva invalidov dolenjske regije. Udeležilo se ga je okoli 300 invalidov iz Kočevja, Novega mesta, Metlike, Črnomla, Trebnjega in Ribnice, med njimi pa so bili v veliki večini predvsem delovni invalidi.

Po sprejemu pred TVD Partizanom sta invalide v prostorih Rika med drugimi pozdravila tudi ribniški župan Jože Tanko in župan Loškega potoka Janez Novak, ki sta gostoma na kratko predstavila obe občini. Nagovoril jih je tudi predsednik Zveze društva invalidov Slovenije Anton Vidmar, ki je povedal, da je v Sloveniji 52 tisoč invalidov, med katerimi je kar 40 tisoč delovnih invalidov. Dejal je, da država zanje sicer skrbi, da pa še vedno ne dovolj.

V tem prvem, svečanem delu srečanja so v kulturnem programu nastopili učenci ribniške osnovne in glasbene šole, podelili pa so tudi priznanja posameznim društvenim invalidom. V drugem delu enodnevnega srečanja so invalidi obiskali Novo Štifo in si ogledali ribniški grad, letosnje srečanje v Ribnici pa so zaključili s kosiom in družabnim razgovorom.

M. L.-S.

**PRAVEGA POLETJA NI
BREZ REVIE E-SPORT.
DVOJNA POLETNA
ŠTEVILKA JE ŽE
V PRODAJI.**

Iz vsebine:

- Intervju s Teomanom Alibegovićem: »Bolj se staram, bolje igram.«
- Robert Englar: »V nogometni reprezentanci bi potrebovali več samozavesti.«
- Strogi pogoji za igranje v slovenski nogometni ligi de-setih.
- Oče in sin Kocuvan: prijatelji, sodelavca in temeča.
- Iztok Čop: »Dovolj mi je bronjal.«
- Joe Luis v rubriki Velikani športa.
- Boris Becker izgublja ugled velikega športnika.
- Orlando Magic je ekipa prihodnosti.
- Svetovno atletsko prvenstvo v Göteborgu bo »mega« prireditve.
- Ajax — nogometni klub brez konkurenca.
- David Coulthard — tretji Škot v vrhu formule 1.
- Poslovnež Vladimir Potokar, tisti direktor AC Interbra, ki športnikom podarja Mercedes.
- Hitova nagradna igra in še marsikaj.

Energijski stol megatron

Dobitnik zlate medalje na svetovnem sejmu inovacij v Ameriki - Energija postala del filozofije oblikovanja

Pred kratkim se je končal eden največjih svetovnih sejmov inovacij Inpex v Pittsburghu v Ameriki. Slovenija se ga je udeležila prvič, in to zelo uspešno, saj je dobila kar štiri medalje, zlato pa je dobil energijski stol megatron, ki je dosežek dela inovatorske skupine Design Savnik in Vitalis iz Novega mesta. Stol ima vgrajene naprave za dovajanje čiste kozmične energije na vse pomembne energijske centre v telesu.

Na energijski vidik industrijskega in grafičnega oblikovanja je že leta 1990 opozoril znani slovenski industrijski oblikovalec Davorin Savnik na srednjeevropski konferenci za design na Dunaju. V inovatorski skupini Design Savnik so se zato odločili, da štirim področjem oblikovanja (estetika, ergonomija, ekologija in ekonomičnost) dodajo še energijo. Nastal je energijski stol, katerega oblika in vgradni elementi so zasnovani na raziskavah vpliva kozmičnega ultra sevanja na telo.

Vgrajeni elementi spodbujajo delovanje posameznih organov in žlez z notranjim izločanjem. Megaton je prvi stol, ki daje vitalno ener-

NASTOPILI BODO ANSAMBLI

SEVNICA - Zveza kulturnih organizacij Sevnica organizira v soboto, 8. julija, ob 20. uri v sevnškem grajskem parku srečanje narodnozabavnih ansamblov občine Sevnica. Na prireditvi, ki sodi med dogodek sevnškega Grajskega poletja, se bodo predstavili ansambel Živic, Melanie, Lectovo srce, Meteor, Magic in ansambel Franca Ocvirk. Glasbenikom bodo podelili nagrado občinstva in nagrado strokovne žirije.

NA KONCERT ROLLING STONESOV

NOVO MESTO - Na svoji evropski turneji bo slovenska rockovska skupina Rolling Stones, legenda zabavne glasbe, gostovala tudi v Zeltwegu v Avstriji. Koncert bo 1. avgusta. Nastop rollingov si lahko ogledate v organizaciji glasbene trgovine F plus iz Novega mesta, ki v sodelovanju z agencijo Ideal turist pripravlja enodnevni izlet v Zeltweg. V ceno izleta je vključen avtobusni prevoz, vstopnina za koncert in vodenje. Prijave na tel. 323-820.

DOLENJSKI LIST

marketing
tel. (068) 323-610
fax: (068) 322-898

GOSTILNA "OGULIN", CEROVEC pri SEMIČU tel. (068) 58-285

Objava izžrebanih srečk blagovne loterije

Dobitek	Št. srečke	Dobitek	Št. srečke
Osebni avtomobil ŠKODA FELICIA LXi	001213	Cev za vodo, 15 m	001513
Motorna žaga Husqvarna	001814	Cev za vodo, 15 m	001701
Barni TV Kamacrown	001547	Vinogradniške škarje	001900
Rotacijska kosilnica Husqvarna	001869	Vinogradniške škarje	00215
Kosilnica na laks Partner	003465	Krtača za pranje (komplet)	002422
Kolo z 10 prestavami	005409	Krtača za pranje (komplet)	000341
Cisterna za vino iz nerjaveče pločevine, 320 l	001692	PVC kasete za orodje	000600
Cisterna za vino iz nerjaveče pločevine, 250 l	000360	3/l olje Castrol GTX3	001743
Cisterna za vino iz nerjaveče pločevine, 200 l	001528	3/l olje Castrol GTX3	001570
Male gorsko kolo	001896	3/l olje Castrol GTX3	001991
Ziv odobjek za na roštilj	002417	Električni kompresor, 12 V	004980
Radio-kasetofon Philips	003087	Električni kompresor, 12 V	001115
Dvojni radiokasetofon	000178	Hidravlična dvigalka, 2 t	000135
Vikend paket za 2 osebi v planin. domu na Mirni gori	000192	Hidravlična dvigalka, 3 t	000354
Vikend paket za 2 osebi v planin. domu na Mirni gori	003264	Olje Valvoline, 4 l	002241
PVC čoln	001854	Olje Valvoline, 4 l	002005
PVC čoln	003200	Olje Valvoline, 4 l	001625
Fotoaparat	001744	Olje Valvoline, 4 l	001853
1/2 m ² smrekovih desk	004982	Olje Valvoline, 4 l	002436
Cisterna za vino, 170 l	000679	10 kg kruha (dom. pekarna)	000272
Cisterna za vino, 140 l	003819	10 kg kruha (dom. pekarna)	003098
Cisterna za vino, 100 l	005375	10 kg kruha (dom. pekarna)	000201
Cisterna za vino, 75 l	003470	10 kg kruha (dom. pekarna)	000530
Otroško kolo	001653	10 kg kruha (dom. pekarna)	000160
Plastična škropilnica, 20 l	002213	10 kg kruha (dom. pekarna)	001279
Plastična škropilnica, 20 l	000396	10 kg kruha (dom. pekarna)	001622
Enojni radiokasetofon	001207	10 kg kruha (dom. pekarna)	000165
Vrtna sedežna garnitura	005359	10 kg kruha (dom. pekarna)	001338
Baterijska svetilka	005380	10 kg kruha (dom. pekarna)	002403
Baterijska svetilka	000303	Predpraznik	000119
Baterijska svetilka	002210	Gum. plăscă za samokolnico	001241
Kosilo za 2 osebi (Müller)</td			

NACIONALNA FINANČNA DRUŽBA

Pooblaščena družba za upravljanje investicijskih skladov

Vabilo

k javnemu vpisu delnic druge izdaje

Dolenjski investicijski sklad pooblaščena investicijska družba d.d., Novo mesto

1. Pooblaščena družba za upravljanje
Nacionalna finančna družba za upravljanje investicijskih skladov d.o.o., Ljubljana, Trdinova 4 (v nadaljevanju NFD).

2. Izdajatelj - Pooblaščena investicijska družba

Dolenjski investicijski sklad - Pooblaščena investicijska družba d.d., Novo mesto, Trdinova 2 (v nadaljevanju Sklad).

3. Vrsta delnice

Nadzorna delnica druge izdaje, ki glasi na ime.

4. Pravice iz delnice

Vse izdane delnice so delnice istega razreda in nosijo enake pravice in sicer:

- en glas pri glasovanju na skupščini, izplačilo dividende v skladu s politiko dividend.

sorazmeren del premoženja v primeru likvidacije Sklada.

5. Nominalna vrednost delnice: 1.000,00 SIT.

6. Prodajna vrednost delnice: 1.050,00 SIT.

7. Letna provizija pooblaščene družbe za upravljanje

Letna provizija NFD znaša 3% povprečne letne čiste vrednosti sredstev Sklada. V prvih petih letih se 2% provizije plača v gotovini, 1% pa se plača z dodatno izdajo delnic Sklada. Ta se izračunava v višini 1% od nominalne vrednosti osnovnega kapitala Sklada. Po preteku tega obdobja se obračunava 3% letna provizija ter v gotovini.

8. Politika dividend

Sklad bo izplačeval dividende v višini 90 % ustvarjenega dobička. Ta odstotek se lahko spremeni, če tako sklene skupščina delničarjev Sklada.

9. Investicijska politika

Sklad bo vodil politiko varnega investiranja, ter

politiko regionalne, sektorske in panožne razširjenosti naložb v delnicu podjetij, ki so predmet lastninske preobrazbe, druge lastninske in obligacijske vrednostne papirje ter nepremičnine. Pri tem bo tako aktivno kot pasivno upravljaj naložbe in podjetja, v katerih bo imel lastninski delež.

10. Investicijska usmerjenost

Sklad bo investiral v perspektivna podjetja ne glede na regijo, sektor ali panogo, ter velikost podjetja - izdajatelja delnic. Pri tem se bo posebej specializiral za naložbe v farmacevtsko-kemijsko, tekstilno in trgovsko dejavnost ter v naložbe na širšem področju Dolenjske.

11. Ocena tveganja glede na naložbeno politiko

Opredeljena naložbena politika zagotavlja nizko stopnjo tveganja naložb Sklada.

12. Način vplačila

Delnice Sklada je mogoče vplačati s sredstvi iz naslova državljanskega ali denacionalizacijskega

upravičenja z lastninsko nakaznico ali z gotovino.

13. Začetek in konec vpisovanja in vplačevanja delnic

Začetek vpisovanja in vplačevanja bo 10.7.1995. Konec vpisovanja in vplačevanja bo najkasnejše 31.12.1995 oziroma takoj, ko bodo vpisane in vplačane vse delnice druge izdaje.

14. Vpisna mesta

Delnice sklada je možno vpisati v ekspozitorah in agencijah naslednjih bank in zavarovalnic: Dolenjska banka d.d., Novo mesto, Abanka d.d., Ljubljana, Gorenjska banka d.d., Kranj, Banka Celje d.d., Celje, Adriatic Zavarovalna družba d.d., Koper.

15. Pravne osebe, ki organizirajo, pripravljajo in izvajajo prodajo novo izdanju vrednostnih papirjev

Nacionalna finančna družba za upravljanje investicijskih skladov d.o.o., Ljubljana, Trdinova 4 Dolenjska banka d.d., Novo mesto, Seidelova 3 Abanka d.d., Ljubljana, Slovenska 58

Adriatic Zavarovalna družba d.d., Koper, Ljubljanska 3a

Gorenjska banka d.d., Kranj, Bleiweisova 1

Banka Celje d.d., Celje, Vodnikova 2

16. Borzni posrednik, preko katerega družba za upravljanje izvaja več kot 15% vseh transakcij z vrednostnimi papirji

Dolenjska borzna posredniška družba d.o.o. Novo mesto, Novi trg.

17. Letno poročilo NFD in letno poročilo sklada bo revidiralo podjetje Coopers & Lybrand d.d., Ljubljana, Dunajska 107.

Revidirana letna poročila bodo na vpogled na sedežu NFD in na sedežu Sklada bo revizije poročil opravljene, najkasneje pa v roku 8 mesecov od sprejemov letnih poročil na skupščini NFD oz. na skupščini sklada.

18. Prospekt za drugo izdajo delnic Sklada je na voljo vsem kupcem delnic na vpisnih mestih. Drugi dokumenti so na vpogled na sedežu Sklada in NFD.

To je dobra novica za vse tiste, ki ste žeeli zaupati svoj certifikat Dolenjskemu investicijskemu skladu!

Pa ste bili iz kakršnikoli razlogov v prvem razpisu javne ponudbe prepozni. Sedaj lahko zamudo nadoknadite. Dobili smo dodatno dovoljenje za razpis javne ponudbe druge izdaje delnic naših skladov in svoj certifikat lahko prinesete na zgornj navedena vpisna mesta ali na sedež družbe. Ne odlašajte, ker so možnosti vpisa omejene. Pridružite se 111.796 državljanim Slovenije, ki so svoj certifikat že zaupali našim skladom! Če menite, da smo pravi, Vam ni potrebno nikam hoditi, saj lahko vpisete svoj certifikat tudi na sledeč enostaven način:

1. Natančno preberite pooblastilo in ga izpolnite.

2. Izrežite pooblastilo iz izjave in ga pošljite na naš naslov: Nacionalna finančna družba, Trdinova 4, 61000 Ljubljana.

Kot potrdilo o vpisu Vam bomo poslali izpolnjen izvod lastninske nakaznice in vpisnice. Če potrebujete več pooblastil, upoštevamo tudi izpolnjene fotokopije obrazca.

Dodatne informacije: 061 131 03 49 ali 061 131 11 15

Izjava
Pooblaščam Nacionalno finančno družbo d.o.o. Ljubljana, Trdinova 4 za vpis in vplačilo delnic v Dolenjski investicijski sklad d.o.o. Novo Mesto, Trdinova 2 do vrednosti, ki jo navajam v ustreznih rubrik pooblastila. Istočasno pooblaščam Nacionalno finančno družbo d.o.o. Ljubljana za ureščevanje glasovalne pravice iz vplačanih delnic v mojem imenu in za moj račun v skupščini Dolenjskega investicijskega sklada d.o.o. Novo Mesto.

Izpolnjevanje pooblastila za mladoletnega otroka
Pri pooblastili za vpis certifikata mladoletnega otroka so podatki o imeniku otrokov, podpis pa se eden od staršev, ki naj nad svoj podpis izpiše tudi svoje ime in priimek z tiskanimi črkami.

POOBLASTILO
IMETNIK CERTIFIKATA (priimek in ime s tiskanimi črkami)
NASLOV IMETNIKA
EMŠO (glej hrbtno stran osebne izkaznice)
Na podlagi lastninskega certifikata vpisujem: **SIT**
DAN MESEC LETO
KRAJ
PODPIŠI IMETNIKA CERTIFIKATA ALI ENEGA OD STARŠEV ZA MLADOLETNEGA OTROKA

Mercator Kmetijsko gospodarstvo Kočevje, d.o.o. Kolodvorska 23

proda na javni dražbi 14.7.1995

1. Kamion ZASTAVA 80,10, letnik 1987, z nadrg. za prevoz živine, vozen, neregistriran	500.000,00 SIT
2. Kamion ZASTAVA 80,10 D, letnik 1985, s hladilno komoro, brez agregata, registriran, vozen	900.000,00 SIT
3. Hladilna komora POLIMER IZOLA, 27 m ³ , z agregatom za kamion MERCEDES 1213	400.000,00 SIT
4. Diesel agregat za varjenje ULJANIK, 2 kom. po	480.000,00 SIT
5. Mikrokuter STEPAN MCH 060	500.000,00 SIT
6. Kuter Seydelman 120 l z elektr. omarico	800.000,00 SIT
7. Mesoreznica Wolf - Seydelman 120 mm	150.000,00 SIT
8. Diesel agregat za namakanje AGROSTROJ, prevozni	240.000,00 SIT
9. Cisterna za razsute tovore, tračni transporter, hladilna omara LTH, elektromotor za kuter, hladilna vitrina, gostinski pult, gard. omarice	

Prometni davek ni vračunan v izklicni ceni. Pravico do sodelovanja na licitaciji imajo pravne in fizične osebe. Udeleženci morajo pred licitacijo položiti kavčijo v višini 10% od izklicne cene osnovnega sredstva.

Licitacija bo v petek, 14.7.1995, ob 11. uri na poslovni enoti Mešalnica, Roška cesta 23 a, Kočevje. Ogled je mogoč eno uro pred licitacijo.

KRKA, tovarna zdravil, p.o., NOVO MESTO

Potrebujemo

1.

INŽENIRJA STROJNIŠTVA v službi za investicije

za delo pri vodenju in nadzoru strojnih inštalacij pri investicijski izgradnji, po potrebi tudi projektiranje.

Od kandidatov pričakujemo, da imajo:

- VI. stopnjo izobrazbe strojne smeri,
- nekajletne izkušnje iz razpisane področja dela,
- zaželen je strokovni izpit.

2. V SEKTORU ZA UPRAVLJANJE KAKOVOSTI

za delo na področju zagotavljanja kakovosti po mednarodnih standardih za proizvodnjo zdravil.

Kandidati morajo izpolnjevati naslednje pogoje:

- diploma VII. stopnje: farmacija, kemija ali kemijska tehnologija
- znanje angleškega jezika
- vsaj tri leta delovnih izkušenj.

Kandidate, ki izpolnjujejo zahtevane pogoje in so zainteresirani za opravljanje navedenih del, vabimo, da pisne prijave z dokažili pošljete v kadrovsko službo KRKE, tovarne zdravil, Šmarješka cesta 6, Novo mesto. Na istem naslovu lahko dobijo tudi vse informacije.

OSNOVNA ŠOLA SAVO KLADNIK SEVNICA Trg svobode 42 68290 SEVNICA

RAZPISUJE

prosta delovna mesta:

- **2 UČITELJEV RAZREDNEGA POUKA**, URP ali P, za določen čas, s polno delovno obveznostjo od 1.9.1995 do 31.7.1996.
- **KNJIŽNIČARJA** za nedoločen čas, s polno delovno obveznostjo.

Nastop dela 1.9.1995.

Pogoji: višji knjižničar ali knjižničar z opravljenim strokovnim izpitom iz knjižničarstva in najmanj 5-letnimi delovnimi izkušnjami v šolski knjižnici.

Dodatni pogoji: usposobljenost za računalniško vodenje knjižnice.

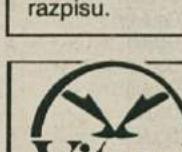
Za enoto Glasbene šole:

- **UČITELJA KITARE** na dislociranem oddelku Krmelj, s polno delovno obveznostjo za določen čas od 1.9.1995 do 31.8.1996; učitelj bo dopolnjeval delovno obveznost s poučevanjem nauka o glasbi.

Pogoji: učitelj kitare.

Prijave z dokazili o izobrazbi pošljite na naslov šole v osmih dneh po objavi razpisa.

Kandidate bomo obvestili o izbiri v 30 dneh po končanem razpisu.

LASTNIKI GOZDOV, KMETJE!

Odkupujemo celulozni les smreke/jelke, bukve, topole debeline od 8 cm naprej, žamanje brez lubja ter bukova drva!

Vse informacije na tel. (0608) 22-840.

VZGLAVNIK ZA VAŠE ZDRAVJE

Izdelek je medicinsko preizkušen in testiran.

Preprečuje prepnetost vrata in hrbtenice ter sprosti mišice in živce.

Informacije in naročila: HEROE d.o.o., Smetanova 43, Maribor, tel.: 062/222-329.

Pooblaščeni prodajalec in servis

Najugodnejši kredit

**POGREGNE IN
POKOPALIŠKE
STORITVE**

Leopold Oklešen
K Roku 26, Novo mesto
Tel. 068/323-193
Mobitel: 0609/615-239
0609/625-585
Delovni čas: NON STOP

- Prevoz pokojnikov, tudi iz tujine
- prodaja pogrebnega materiala
- ureditev pokojnikov, tudi na domu
- urejanje dokumentov v zvezi s pokojniki
- kompletne storitve pri pogrebih
- storitve v zvezi z upeljivijo
- posredovanje vencev in cvetja
- dekoracija poslovilnega prostora
- izredno konkurenčne cene

V dogovoru z Zavodom za zdravstveno zavarovanje vam nudimo naše pogregne storitve brezplačno, pri kompletnih storitvah z minimalnim doplačilom.

ZAHVALA
V 82. letu starosti nas je zapustila draga mama, stara mama, teta, sestra in prababica

**AMALIJA
FRICE**
roj. Junko
z Dobličke gore 5/a, Črnomelj

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, znancem, prijateljem, ki ste nam izrazili sožalje, pokojni darovali cvetje in sveče in jo pospremili na zadnji poti. Se posebno se zahvaljujemo osebju Doma starejših občanov Črnomelj ter Splošni bolnišnici Novo mesto. Hvala tudi župniku in kaplangu za lepo opravljen obred ter pevcem za zapete žalostinke.

Žalujoči: vsi njeni

V SPOMIN

Solza, žalost, bolečina
te zbudila ni,
ostala je praznina,
ki tako zelo boli.

4. julija je minilo leto dni, od kar nas je nenadoma zapustil naš dragi mož, ati, sin, brat in stric

**MARJAN
BAJC**

iz Ardrega 10 pri Raki

Hvala vsem, ki se ga spominjate, obiskujete njegov prerni grob, mu prižigate sveče in prinašate cvetje.

Vsi njegovi

ZAHVALA

Ni več bolečin,
ni več trpljenja,
vse to je vzela zemlja.
A v domu ostala je praznina,
v naših sрcih velika bolečina.

V 77. letu starosti nas je zapustila naša draga mama, stara mama, tašča in teta

**ANTONIJA
ŠIMC**

Ratež 30

Z bolečino v srcu se zahvaljujemo vsem, ki ste nam v teh težkih trenutkih stali ob strani, nam izrekli sožalje, pokojni darovali vence, sveče in maše ter jo tako številno pospremili na njeni zadnji poti. Posebna hvala kolektivom Revoz, Mercator - Preskrba Krško, vsemu osebju Visceralnega oddelka Splošne bolnice in g. župniku za opravljen obred. Hvala tudi Tončki Šinkovec za pomoc v času bolezni.

Žalujoči: vsi, ki smo jo imeli radi

Ni smrt tisto, kar nas loči,
in življenje ni, kar druži nas.
So vezi močnejše. Brez pomena
zanje so razdalja, kraj in čas.
(Mila Kačič)

ZAHVALA

Ob boleči izgubi našega dragega sina, očeta, brata, dedija in strica

JOŽETA ŠUKLJETA

iz Trnovca pri Metliki

Se iskreno zahvaljujemo sorodnikom, sovačanom, prijateljem in znancem, ki ste nam v težkih trenutkih stali ob strani, nam izrekli sožalje, pokojniku darovali cvetje ali darovali v dobrodeleno namene, g. župniku za opravljen obred, govornikom g. Antonu Plutu, g. Jožetu Firiu in g. Ivanu Kuretu za poslovilne besede, pevčem moškega cerkvenega zbora, pogrebcem ter GD Lokvica. Hvala tudi osebju ZD Metlika, delavcem in članom KZ Metlika, osebju Doma počitka Metlika in VVO Črnomelj. Še enkrat hvala vsem, ki ste nam kakorkoli pomagali v najtežjih trenutkih in našega dedija pospremili na njegovi zadnji poti od ljubega doma do prernega groba.

Žalujoči: mama, sin Jože, hčerki Mojca in Silva z družinami ter brat Tone z družino

V SPOMIN

8. julija 1995 bo minilo 10 let, odkar nas je tragično zapustil naš dragi sin in brat

**MARJAN
PRESKAR**

iz Dolenje vasi pri Artičah

Hvala vsem, ki se ga še spominjate in mu prižigate sveče na prenem grobu.

Žalujoči: njegovi

V SPOMIN

7. julija bo minilo 10 let, odkar nas je zapustil skrbni mož, oče in stari ata

**JANEZ
STANIŠA**

iz Vinje vasi

Hvala vsem, ki obiskujete njegov grob in mu prižigate sveče.

Vsi njegovi

V SPOMIN

6. julija bo minilo 10 let, odkar nas je zapustila naša nepozabna mama

MARIJA REBOLJ
iz Metlike

Njena dobrota in ljubezen sta ostali v naših srčih. Hvala vsem, ki se je spominjate.

Vsi njeni

...

121 ČLANOV

KOČEVJE - V občini Združenje slovenskih častnikov Kočevje, ki vključuje tudi podčastnike, se je doslej prijavilo 121 članov. Gre za strokovno stanovske in nepolitično organizacijo. Člani bodo v kratkem dobili izkaznice.

Pogrebne in pokopališke storitve
SONJA NOVAK, S. P.
PE Novo mesto - Alkalna 7
(Telefonska številka 068/341-134)
Dežurna služba 0. — 24. ure.
Tel.: 068/341-134
Mob.: 0609/623-211

ZAHVALA

Življenje teče kakor tiha reka,
le spomini zvesto spremljajo človeka.

V 92. letu starosti nas je zapustila naša mama, stara mama in prababica

**MARIJA
ŽELJKO**
s Suhorja pri Metliki

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, znancem in sosedom za izraženo sožalje in cvetje ter sveče. Posebna zahvala Internemu oddelku bolnice Novo mesto, govornici ter župniku za lepo opravljen obred. Vsem še enkrat iskrena hvala!

Žalujoči: sin Stane, hčerka Lojzka, Slavko in Tone iz Kanade z družinami ter ostalo sorodstvo

ZAHVALA

Z neizmerno voljo in upanjem si več let premagoval zahrbtno bolezen. Polnega načrtov te je v 47. letu položila v prerni grob, dragi mož, ati, dedi, sin, brat in stric

**JANEZ
DOLJAK**
steklar iz Trebnjega

V globoki žalosti bi se radi zahvalili vsem, ki ste nam pomagali v najtežjih trenutkih, vsem, ki ste se z besedo, sočustvovanjem, cvetjem in svečami poslovili od njega.

Žena Marija, hčerki Barbara in Špela z družinama, mami, ati, sestri Mojca in Alenka z družinama, brat Roman in ostalo sorodstvo

ZAHVALA

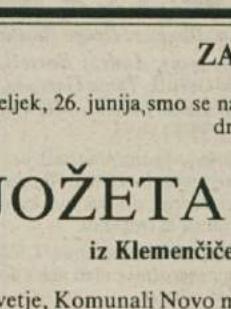
V 79. letu starosti nas je nenadoma za vedno zapustila naša draga mama, babica, prababica, sestra in teta

**OLGA
ŠTALCER**
iz Vrčic pri Semiču

Iskreno se zahvaljujemo sorodnikom, sosedom, znancem in prijateljem za nesobično pomoč, izreceno sožalje, podarjeno cvetje, sveče in sv. maše. Posebno se zahvaljujemo g. kaplanu za lepo opravljen obred, pevkam, Mileni Žunič za poslovilne besede in vsem, ki ste nam kakorkoli pomagali v teh težkih trenutkih in našo mamo množično pospremili na njeni prerni zadnji poti.

Žalujoči: vsi njeni

Semič, Chicago, Novo mesto, Ručetna vas

ZAHVALA

V ponedeljek, 26. junija smo se na pokopališču v Ločni poslovili od našega dragega ata

JOŽETA MEHLETA
iz Klemenčičeve ul. 6, Novo mesto

Hvala vsem, ki ste mu darovali cvetje, Komunalni Novo mesto za človeško toplino pri pogrebnih storitvah in vsem tistim, ki ste nam izrekli sožalje in ga pospremili v tih dom. Zahvaljujemo se dr. Kranju in zdravstvenemu osebju Internega oddelka bolnice Novo mesto ter patronačni sestri Tanji. Posebna hvala g. proštu Lapu, patru Luki, dragemu Stanku in vsem, ki ste pokojnemu nudili duhovno hrano na domu in v bolnici. Prisrčna hvala g. proštu za občutene besede in vsem duhovnikom, ki so darovali pogrebno mašo. Hvala pevskemu zboru kapiteljskega in frančiškanskega kora za občuteno petje ob slovesu.

Žena Lojzka v imenu vseh njegovih

Novo mesto, 27.6.1995

TA TESEN VAS ZANIMA

tedenski koledar

Cetrtek, 6. julija - Bogomila Petek, 7. julija - Ciril, Metod Soba, 8. julija - Špela Nedelja, 9. julija - Veronika Ponedeljek, 10. julija - Ljubica Torek, 11. julija - Olga Sreda, 12. julija - Mohor

LUNINE MENE
12. julija ob 12.49 - ščip

kino

BREŽICE: 6.7. (ob 20.30) in od 7. do 9.7. (ob 18.30) avanturistični film Knjiga o džungli. Od 7. do 10.7. (ob 20.30) srljivi film Deklica in smrt. 12. in 13.7. (ob 20.30) srljivi film Barcelona.

ČRNOMELJ: 7. in 8.7. (ob 21. uri)

film

• DEKLICA IN SMRT, psihološka drama (Death and the Maiden, ZDA, 83 minut, režija: Roman Polanski)

Ta film bi za svoje vsakodnevne potrebe lahko odkupila kar država Slovenija, saj govorji o spravi.

Vedno kontroverzni režiser Polanski, ki sta ga Amerika in Hollywood zavrgla zaradi seksa z najstnico, je posnel zgodbo o travmi, ki že vrsto let prežema polovico Evrope in Amerike: kaj se zgodi, ko žrtve po mnogih letih sreča svojega krvnika. Naj bo do njega takšna kot je bil on? Naj mu novim nasirom vrne nepopravljivo krivico in tvega ponovno represijo, tokat v obrnjeni vlogah? Ali pa naj mu oprosti in se žrtvuje za mir, za spravo? V tem primeru pričakuje vsaj priznanje in opravičilo. Kaj, če krvnik na to ni pripravljen?

Sigourney Weaver igra bivšo politično zapornico kdove katere vojaške hunte v kdove kateri latin-skomoški državi, ki zdaj, ko je menda v deželi demokracija, neko soporno nevihtno noč v prijaznem Benu Kingsleyu prepozna svojega sadističnega mučitelja, doktorja, ki jo je med posiljevanjem "filat" z elektrošoki in ji vrtel Schubertovo

ameriška akcijska komedija Ulični bojevnik. 9.7. (ob 19. in 21. uri) ameriška komedija Mali milijonar.

KOSTANJEVICA: 8.7. (ob 21. uri) ameriška komedija Mali milijonar. 9.7. (ob 21. uri) drama Nekoč so bili bojevni.

KRŠKO: 9.7. (ob 18. uri) ameriški znanstvenofantastični film Lahko se zgoditi tudi vam.

METLIKA: 7.7. (ob 21. uri) ameriška komedija Mali milijonar. 9.7. (ob 19. in 21. uri) ameriška akcijska komedija Ulični bojevnik.

NOVO MESTO: Od 6. do 11.7. (ob 19. uri) srljivi film Barcelona. Od 6. do 11.7. (ob 21. uri) drama Kaznilnična odršitev.

ŠENTJERNEJ: 7.7. (ob 20. in 22. uri) drama Nella.

VINICA: 8.7. (ob 19. in 21. uri) ameriška komedija Mali milijonar.

TEDENSKI KOLEDAR — KINO — KMETIJSKI STROJI — KUPIM — MOTORNA VOZILA — OBVESTILA — POEST — PRODAM — RAZNO — SLUŽBO DOBI — SLUŽBO IŠČE — STANOVANJA — PREKLICI — ČESTITKE — ŽENITNE PONUDBE — ZAHVALE

MOTORNO KOLO Yamaha SR 125 prodam. (0608)21-616. 5905

POŠKODOVAN suzuki maruti, letnik 1994, prodam. (043-892. 5906

R 4 star 4 leta, registriran do avgusta, prodam. (083-472. 5907

JUGO KORAL 55, 53.000 km, registriran do 10/89, prodam. (065-513. 5908

GOLF D, letnik 1986, bel, prodam. (068)65-725. 5917

R 5 CAMPUS, letnik 1988, registriran do celo leto, rdeč, prodam za 7200 DEM. (068)26-193. 5921

OPEL KADETT, letnik 1976, prodam. (068)-393. 5922

IMV KOMBI, letnik 1984, nove gume in zavore, solidno ohranjen, prodam. (068)42-524. 5923

AX 1.1 i caban, letnik 1993, prvi lastnik, rdeč, prodam. (068)22-285. 5924

SAMARO, letnik 9/92, prevoženih 30.000 km, posredovan, kot novo, prodam. (044-878. 5925

CITROËN AX 1.1, letnik 5/90, rdeč, 5 V, prodam. (0608)75-367. 5929

GOLF JX, letnik 1986, prodam. (07)-73-731. 5931

126 P, letnik 1987, prodam. (04-787. 5934

126 PGL, letnik 11/89, 45.000 km, prodam. (044-441. 5936

Z 128 1.1 GX, letnik 1987, prodam. (021-175. 5937

R 5 FIVE, letnik 20.12.1994 prodam. (068)26-193. 5939

Tomaž Mehle, Klemenčičeva 10, od 18. ur dalje, ali (031-196, dopoldan. 5940

Z 750, letnik 1984 za 500 DEM, audi 60, letnik 1972, vozen, prodam celega ali po delih. Mihail Preskar, Bokšek 67, Brežice. 5945

R 19 RT 1.4, letnik 10/93, prodam ali menjam za cenejšo vozilo. (088)28-007. 5951

R 5 CAMPUS, letnik 1989, 3V, rdeč, prodam. (045-377. 5952

GOLF X, letnik 1986 prodam. Jurka vas 24, Počervina. 5954

JUGO 45, letnik 1987, prevoženih 75.000 km, registriran do 5/96, prodam. (083-683. 5958

R 4 GTL, letnik 1987, registriran še 6 mesecov, samo 64.000 km, odlično ohranjen, nikoli kambolirani, prodam. Anica Bratčič, Milana Majanca 11, Novo mesto. 5959

FIAT UNO 1.0 i.e.s., letnii 1993, dobro ohranjen, registriran do 3/96, prodam. (068)24-093. 5962

KOMBI IMV 1600, letnik 1983, neregistriran, vozen, prodam. (068)324-488. 5967

JUGO 45 A, letnik 1986, dobro ohranjen, prodam. (076-571. 5968

JUGO KORAL 55, letnik 3/89, prevoženih 51.000 km, prodam. (068)25-017. 5969

Z 101, letnik 1989 ter jugo 55, letnik 1989, prodam. (0609)621-512. 5970

Z 101, letnik 1987, registriran do 7/96, za 2200 DEM ter R 4, letnik 1987, registriran do 3/96, prodam. (068)43-564. 5972

GOLF, letnik 1991, kovinsko temno sive barve, prodam. (0609)629-792 ali (0608)57-024. 5974

CADDY, letnik 1984, prodam. (040-603. 5978

VESPO PIAGGIO 50, 4 brzine, staro 1 leto, prodam. (068)44-313. 5985

ALFA ROMEO 164 3.0 V6, ABS zavoro, klima naprava, letnik 1990, ugodno prodam. (068)26-284. 5990

R 4 GTL, letnik 1986, prodam. (042-593. 5993

R 5 CAMPUS, siva kovinske barve, letnik 12/93, 19.000 km, prvi lastnik, nekambolirani, prodam po 10.900 DEM. (068)22-144, od 20. do 21. ure. 5994

RE CLIO 1.2 RN, letnik 7/93, dodatno oprenjen, prodam. (0608)21-900. 5996

126 PHGL, letnik 1988, prodam. (025-589. 6004

CLIO 1.2 RN, letnik 93, 5V, rdeč, 25.000 km, registriran do 6/96, prodam. (068)27-120. 6006

GOLF D, letnik 12/86, registriran do 15.1.1996, rdeč, dobro ohranjen, prodam. Zorko, Vrh pri Pahi 14, Otočec. 6007

126 P, letnik 1986, ter okrogle zelenčne stopnice fi 140 prodam. (0608)69-126. 6008

Z 101, letnik 1986, registriran do 20.6.96, prodam. (068)45-205. 6018

GILERO RV 200, letnik 1987, kovinski rdeč, generalno obnovljena, registrirana do 4/96, ugodno naprodaj. (068)86-220. 6020

MOTORTKOLO KOLO avtomatično, modro, prevoženih 5580 km, prodam za 400 DEM. (068)24-554. 6023

SKODA 120 L, letnik 1986, prvi lastnik, garaziранo, nekambolirano, prodam. (068)24-283. 6024

Z 19 RT, letnik 10/93, bel, vgrajena alarm in stresno okno, prodam. (068)153-195, 83-494, zvečer. 6024

JUGO 45, letnik 1987, registriran do 3/96, prodam. (068)65-748. 6024

GOLF, letnik konec 1987, kovinske barve, prodam. (068)65-533, zvečer. 6024

NISSAN SUNNY 1.6, leto proizvodnje 1988, registriran eno leto, prodam. (068)81-396, v službi, (068)81-132, doma. 5985

R 5 CAMPUS, letnik 3/90, 55.000 km, 5 V, prvi lastnik, ohranjen, prodam za 8500 DEM. (0608)69-241. 5990

JUGO 55, letnik 1988 in R 4 GTL, letnik 1984, prodam. Franc Adlešič, Črmošnjice 76, Stopiče. 5991

Z POLY, letnik 1991, rahlo poškodovan, prodam. (0609)628-422. 6034

Z 101 GX, letnik 1988, registriran do 3/96, prodam. (068)65-748. 6034

Z 101, letnik 1988, registriran do 4/96, in samonakladko Karboni, 19 m³, prodam. Cesar, Rdeči Kal 8, Dobrnač. 6034

OPEL CORSO 1.4, letnik 1994, ford fio 1.4, letnik 1993, ter TAM 80, letnik 1987, prodam. (0609)21-575. 6037

ŠKODO 105 L, letnik 1987, rdečo, prevoženih 70.000 km, in samonakladko Mengele prodam. (0608)21-616. 6041

GOLFA JGL D in JXD, 1.3, letnik 1985 in 1986, prodam. (068)49-488. 6045

R 4 GTL, letnik 1991, bel, 43.000 km, prodam za 5000 DEM. (068)322-879 ali 342-117. 6046

GOLF, letnik 1980, registriran do 18.9.95, v dobrem stanju, prodam. (068)26-772. 6047

OPEL KADETT, letnik 1976, prodam ali menjam za cenejši avto. (068)28-490. 6051

JUGO 45, letnik 1989/90, ohranjen, registriran do 19.9.95 v dvousoč prikolicu za avtolekvo ugodno prodam. (068)23-529. 6055

R 4 GTL, letnik 1991, rdeč, registriran do 3/96, lepo ohranjen, prodam. (068)323-824. 6057

DVA MOPEDA 14 M in pony expres Rog nujno prodam. Fotograf Cvetko Tramte, Breška vas 3, Šentjernej, (068)81-596. 6060

KRAVO 105 L, letnik 1987, rdečo, prevoženih 70.000 km, in samonakladko Mengele prodam. (0608)21-616. 6041

GOLFA JGL D in JXD, 1.3, letnik 1985 in 1986, prodam. (068)49-488. 6045

R 4 GTL, letnik 1991, bel, 43.000 km, prodam za 5000 DEM. (068)322-879 ali 342-117. 6046

GOLF, letnik 1980, registriran do 18.9.95, v dobrem stanju, prodam. (068)26-772. 6047

OPEL KADETT, letnik 1976, prodam ali menjam za cenejši avto. (068)28-490. 6051

JUGO 45, letnik 1989/90, ohranjen, registriran do 19.9.95 v dvousoč prikolicu za avtolekvo ugodno prodam. (068)23-529. 6055

R 4 GTL, letnik 1991, rdeč, registriran do 3/96, lepo ohranjen, prodam. (068)323-824. 6057

DVA MOPEDA 14 M in pony expres Rog nujno prodam. Fotograf Cvetko Tramte, Breška vas 3, Šentjernej, (068)81-596. 6060

KRAVO 105 L, letnik 1987, rdečo, prevoženih 70.000 km, in samonakladko Mengele prodam. (0608)21-616. 6041

GOLFA JGL D in JXD,

GABROVA DRVA, 10 m, prodam. 65-590.

KRAVO, brejo 5 mesecov, prodam. 6012

COLN MAESTRAL 18 z motorjem Tomos 4.5 prodam. (0608)70-399. 6017

NOV TROSEED in fotelj, izdelek TOM, prodam. 44-442. 6019

DOBRO OHRANJENE učenike za 5. razred prodam. Kukman, Kot 14, Semčič. 6021

DVA SONČNA ZBIRALNIKA IMP SSE 87 in bojler, 300 l, tip SAT 302 duo, vse nəabljeno, prodam 15% ceneje. (068)323-464. 6025

MLADIČE, dojdilake jazbečarje, z ročovnikom, odlični staršev, primerne za v stanovanje, prodam. (068)51-592. 6026

KOMPRESOR, 1100 l/min, posoda 850 l, planetni vitič, 2.2 KW, zračno - hidravlični cilinder z regulatorskim ventilom ugodno prodam. Jože Fink, Marjana Kožič, Št. 14, Črnemelj. 6028

PRASICA, težka 110 kg, domača krmna, ugodno prodam. (068)42-253. 6029

PRASICE, težke 30 do 60 kg ter 90 kg, prodam. 41-153. 6030

RДЕЧЕ VINO cviček in šmarnico ugodno prodam. (0608)31-208. 6032

LES za ostrelje (gruš), prešo in motor APN 4, letnik 1988, prodam. 27-842. 6035

GABROVA DRVA, večjo količino, prodam. 324-235. 6040

ŠMARNIKO prodam. 81-746. 6042

BUKOVE BRIKETE za kurjavo prodam po zelo ugodni ceni. (068)52-979. 6043

10.000 KM. bele silikatne opeke za fasado nujno in ugodno prodam. (0608)87-349. 6044

DVA KAVČA, dva fotela in šivalni stroj Bagat v omaričici prodam. 21-941. 6052

JADRINALNI DESK ALPHIA 180 PE in žoln. Maestral 9 z motorjem Tomos, 4 KM, vse še nikoli uporabljeno, prodam. (068)26-686, od 20. do 21. ure. 6055

DVE JADRINALNI DESKI in grad ugodno prodam. 22-612, po 16. ur. 6056

STAREJSI HLADILNIK Gorenjci prodam. 26-516. 6059

razno

VEČJE ali manjše skladilice dam v našem. Dobro dostop. Prodam pa frezo Honda in BCS obračalnik. (068)44-274. 5877

HITRO in poceni nudi svoje usluge NIK - parketarstvo in polaganje oblog. Šmrečnikova 26, 52-687. 5920

ALI POTREBUJETE notranjo obnovbo dotorjanih dimnikov z nerjavajočo pločevinou ali samotnim cevni? Pokličite na 341-004! 5948

OPRAVLJAM vsa elektroinstalacijska dela s svojim ali vašim materialom. Izdeluji tudi zunanjé in notranje električne omare. Možnost dostave in montaže. (061)751-432. 5949

TENIS TEČAJI za otroke in odrasle. 28-789. 5961

POLOVNA PROSTORA v Novem mestu, skupaj 90 m², s parkirilnimi, telefonom in centralnim ogrevanjem, oddam za daljši čas. (068)341-466. 5992

POMOČ, prevoze in dostavo starejšim nudim. (0608)21-782. 6022

V CENTRU Novega mesta oddam v način 30 m² za mirno dejavnost. (068)20-258. 6039

službo dobi

NATAKARICO pripravljeno za delo v strežbi zaposlim. 85-623. 5882

KV ZIDARJA ali pripravniku redno zaposlim. (068)73-424, od 19. do 21. ure. 5899

NATAKARICO, lahko pripravljeno, zaposlim. Gostilna Majzelj, Šentjernej. 5938

AKVIZITERJE za nogavice, uvoz, isče. 28-733, zvečer. 5943

DVEMA DEKLETOMA nudimo zaprljite. (0608)78-199. 5973

FANTA z trgovsko šolo zaposlimo. (0609)628-422. 6009

službo išče

KAKRŠNOKOLI DELO na domu ali v okolici Novega mesta isčem. (068)81-815. 5901

TRGOVKA, išče kakršnokoli zaposlitve (honorarno ali redno). (068)22-671. 6002

stanovanja

ŠTIRISOBNO STANOVANJE v Krškem oddam ali prodam. (0608)32-837. 5901

PAR kupi garsonjero v Novem mestu. (068)159-211. 5932

DVE POLOSOBNO STANOVANJE v Krškem prodam. (0608)82-097. 5960

PAR kupi garsonjero v Novem mestu. (0608)123-2122, blok 10, soba 504. 5987

PLATANA, d.o.o.
Gostinstvo in trgovina
Kanižarica 15 a,
Črnemelj

Objavlja razpis za:
oddajo v najem opremljene samopostežne trgovine z mesnicu v obratovanju v prostorih podjetja.

Pisne ponudbe sprejemamo 8 dni po objavi v časopisu na naslov podjetja, kjer dobite tudi dodatne informacije. Kandidate bomo o izbiri obvestili v 8 dneh po sprejemu sklepa o izbiri.

MOLAR, d.o.o.
Odpira
ZOBNO ORDINACIJO
v Šmarjeti 66,
Šmarješke Toplice.

Naročila sprejemamo osebno ali po telefonu (068) 73-754.

Trgovina talnih oblog PCP PUREBER

razpisuje prosto delovno mesto

trgovca - tehnična smer za delo v deljenem delovnem času, za nedoločen čas.

Pisne prošnje z dokazili o zahtevani izobrazbi pošljite v roku 8 dni na naslov:

PCP PUREBER, d.o.o.

Prečna 26, 68000 NOVO MESTO

Iščemo zastopnike na območju Dolenjske, kjer so volja, zavzetost in resnost njihove največje vrline.

Ce imas komunikacijske sposobnosti in prijeten videz, ti mednarodno podjetje iz Kopra nudi možnost napredovanja do vodje področja z zelo stimulativnim zaslужkom. Kandidati naj pokličete na telefon (066) 41-743

LADA
DO LADE BREZ DENARJA

Vsi tipi vozil LADA na kredit brez pologa ali leasing.

SAMARA — udobna, stabilna, prostorna limuzina že za 97.000,00 SIT. Inf. 068/324-424.

BARLOG
BARLOG TREBNJE

vam iz svojega prodajnega programa po ugodnih cenah nudi:

- vozila NISSAN
- traktorje TORPEDO
- traktorske gume BARUM
- kamionske gume
- filtre FIAAM
- zavorne obloge TEXTAR
- akumulatorje AKUMA in ATSA
- avtomobilski pribor BOSCH
- orodje GEDORE

Obiščite nas v Trebnjem, Obrtniška 18.

tel. (068) 45-700, fax 45-701

Odpravljanje debelosti je lahko zabavno in prijetno. Tel.: 061/571-875, VOLDAFAR TABLETKE.

EMINENT d.o.o.

Dol. Kamence 61, 68000 Novo mesto
Tel. 068/323-902

- Prodaja novih in rabljenih vozil
- Ugodni krediti
- Možnost nabave staro za novo
- Leasing (od 15% do 50% polog, 2, 3, 4 leta)

HYUNDAI
— ACCENT že od 17.500 DEM
— LANTRA že od 23.990 DEM
— SCOUPE že od 24.950 DEM
— SONATA že od 29.790 DEM
— kombi GRACE že od 25.600 DEM

MITSIBISHI
— COLT že od 21.990 DEM
— LANCER že od 26.900 DEM
— GALANT že od 40.990 DEM
— SPACE RUNNER že od 33.900 DEM
— SPACE GEAR že od 37.900 DEM
— PAJERO že od 39.900 DEM

MARUTI
— 800 CITY STAR že od 11.290 DEM
— 800 CITY STAR s klimo že od 12.290 DEM

Informacije:
NOVO MESTO, Kandiljska 14,
068/28-950
KRŠKO CKŽ 51, 0608/22-950
ČRNOMELJ, Belokranjska 16,
068/51-378

Novi trg 1, etaža C, Novo mesto
tel.: 068/324-222

VIDIA liste za cirkular, fi od 200 do 500 mm, ugodno prodam. Tel.: 061/556-808.

VI NAM – MI VAM

PLAVA LAGUNA

POREC

**TUDI LETOS PREŽIVITE
POČITNICE V VAŠIH
SONČNIH LAGUNAH!**

POLPENZION ŽE OD 40 DEM + turistična taksa (paviljoni Bellevue)

OTROCI DO 12 LET IMAJO DO 50% popusta!

NAJEM APARTMAJEV ZA 3 OSEBE ŽE OD 86 DEM + turistična taksa (apartmaji Bellevue)

Ljubiteljem kampiranja priporočamo naše avtokampe Zelena Laguna, Bijela uvala in Puntica ter Naturist center Ulika.

INFORMACIJE: Agencija vašega zaupanja ali PLAVA LAGUNA, POREC

Telefon: (00 385 52)451 822, 410 202; fax: 451-044

**CESTNO PODJETJE
NOVO MESTO
Ljubljanska 47**

OBJAVLJA

**PRODAJO POSLOVNHIH PROSTOROV V NOVEM MESTU,
LJUBLJANSKA 8, PARC. ŠT. 531/1, k.o. BRŠLJIN**

Najugodnejšemu ponudniku prodamo:

- zidani objekt v velikosti 81,74 m²
- zidani objekt v velikosti 156,26 m²
- montažni leseni objekt velikosti 60,46 m²
- stavbo funkcionalno zemljische v izmeri 612,75 cm²

Interesenti naj pisne ponudbe z navedbo cene pošljijo v zapečateni ovojnici do 21.7.1995 na naslov: **Cestno podjetje, Novo mesto, Ljubljanska 47**, z oznako "Ponudba, Ljubljanska 8".

Ponujena cena ne more biti nižja od 9 milijonov tolarjev. O spremetu ponudb bodo ponudniki obveščeni do 1.8.1995. Poslovni prostori bodo prodani najboljšemu ponudniku, pri čemer si prodajalec zadrži pravico izbire kupca. Vse dodatne informacije so na voljo na tel. št.: (068) 322-531 in (068) 321-723.

DUAL EXPRES
Šmihelska 6, Novo mesto
tel: 068/ 24-413

Opravite izpit pred počitnicami!
AVTOŠOLA DUAL EXPRES

vabi na izmenški tečaj iz CPP za A, B, C, E kategorije. Pričetek tečaja v ponedeljek, 10. julija, ob 10. uri ali 15. uri v učilnici na Glavnem trgu 30 (nad slaščičarno).

Prijave po telefonu in pred pričetkom tečaja!

KAROSSERIE KIRILOWITSCH
Celovec, Hirschstr. 15, tel. 0043/483-33 6 88

vetrobransko steklo	yugo 45	ATS 560,00 neto
sprednji blatnik	yugo 45	ATS 490,00 neto
sprednji blatnik	golf II	ATS 250,00 neto
pokrov motorja	renault 4	ATS 690,00 neto

Prometni davek ni vračunan v ceno!
Govorimo slovensko.

ZAHVALA

Dolgot življenja našega je kratka.
(France Prešeren)

Vedno boš ostal z nami

FRANC MIKLAVČIČ

<

portret tega tedna

p. Lanuin Fischer

Prvi mož v redovni skupnosti puščavniških menihov v kartuziji Pleterje, ki v samoti in tišini z molitvijo, kontemplacijo in delom časti Boga, je od prejšnjega meseca 78-letni p. Lanuin Fischer. Tako rekoč preko noči in nepričakovano je zamenjal p. Janeza Hollenstein na tej odgovorni nalogi. Veliki kapitelj 27 kartuzij iz vsega sveta je dotedanega pleterskega priorja razresil, pleterski menihi pa so po pravilih, ki se jih kartuziani drže več kot 900 let, izvolili novega. Odločili so se za najstarejšega v svoji skupnosti, gotovo pa je k odločitvi pripravljeno tudi to, da je p. Lanuin prava dobrica, blag in prijazen človek, za menina enega najstrožjih redov pa v stikih z svetom tudi dokaj izkušen.

P. Lanuin se je tako znašel sredi medijske pozornosti. Novinarji si na porti v Pleterju kar podajajo kljuko, da bi se pogovorili z njim, njemu pa je ves pompol že odveč. Dobrodušen in vladen, kakšen pač je, pogovorov ne odklanja in nadležni sedmi sili posveča del svojega časa, srčno pa upa, da bo kmalu imel mir. Saj ne, da bi se ljudi bali ali da bi ga več kot šestdesetletno meniško življenje spremeno v ljudem odmaknjenega puščavnika, le v naravi kartuziana ni, da bi užival sredi vrveža vsakodnevnega življenja. Sicer pa je p. Lanuin ljudi vajen. V svojem dolgoletnem meniškem življenju je opravil naloge, ki kartuziana odvezujejo strogo mola in puščavništva: bil je prokurator (sa-

mostanski ekonom) v nemški kartuziji, v Pleterjah pa koadjuktor, se pravi menih, ki je dolžan sprejemati goste, več let pa je v samostanski trgovinici tudi prodajal spominke in drugo, po čemer Pleterje slovio, od hrusk v steklenicah do izvrstnega brijevec.

P. Lanuin po rodu ni Slovenc, četudi mu slovenčina in še cel kup drugih jezikov gladko tečejo z jezikoma. Rodil se je leta 1917 v malem kraju Marlhofen na Bavarskem. Komaj je dobro stopil v življenje, mu je usoda namenila težak udarec: v nesreči sta umrila oba starša in poslej je Fisherher fant namesto v družini živel pri tujih dobrotnikih. Šolal se je pri belih očetih v Zaitskoefnu in tam z obilnim znanjem, ki ga dajale stare gimnazije in strogi, a odlični profesorji, zaužil tudi čar duhovnosti, ki se mu je že v letih, ko drugim po glavi norijo same neumnosti, pokazala kot življenjski klic, ki mu mora slediti. Odločil se je, da stopi h kartuzijanom. Leta 1934 je pripravoval v pleterski samostan in zaprosil za sprejem. Pleterski menihi niso vedeli, kaj naj z 18-letnim fantom, naj ga vzamejo resno ali ne, potem pa so ga na prigovor zelo izobraženega p. Louisa le sprejeli. Tako je mladenič stopil na zahtevno meniško pot, ki je ni nikoli več zapustil. Prestal je noviciat, dal začasne, nato večne oblube in bil leta 1941 posvečen v duhovnika.

Kasneje je za več let zapustil pleterski samostan, bival je v kartuzijah v Nemčiji in Italiji, nato se je vrnil v Pleterje. Tu mu je v preletem svetu pod Gorjanci pretreklo več kot štirideset let življenja, zato je na Pleterje tesno navezan, dobro tudi pozna pomen, ki ga ima ta najbolj vzhodna kartuzija, zato se ni batil, da bi pod njegovim vodstvom kartuzija krenila na neutečena pota. Ostala bo odprta do svojega okolja, kolikor seveda pravila dopuščajo. Še najbolj pa je novi prior vesel terga, da je meniška skupnost lepo zaživila in da je povprečna starost očetov za nekaj desetletij nižja od števila njegovih let.

M. MARKELJ

Turistični vlak v Brežicah

Vovi ga Vlado Križman in vabi na izlete po okolici

ČATEŽ OB SAVI - Iz Čateža, kraja, ki vse bolj živi za turizem, je prišla novost, ki bo popestrila turistično ponudbo Term Čatež, brežiške občine in morda tudi Posavja. Podjetnik Vlado Križman je letos uresničil idejo o turističnem vlaku na tem koncu Slovenije, ki ga je predstavil na nedavni otvoritvi novega bazena v Termah.

Vlakec zdaj že redno vozi. Sestavlja ga lokomotiva in dva 16 metrov dolga vagona, v vsakega od njih lahko sede 20 potnikov. Podvozje za vozilo so uvozili, ostalo pa so izdelali pri nas. K uresničitvi ideje o turističnem vlaku so prispevali tudi Terme Čatež, ki s tem dajejo gostom novo možnost za nekatere redne linije prevoza (od železniških postaj Brežice in Dobova, Mokrice-Terme) in za izlete skupin gostov po željah. Križman je sklenil tudi pogodbo z Občinsko turistično zvezo, ki je zelo zainteresirana, da novost postane stalnica v brežiškem turizmu.

Kam se bo mogloč peljati z vlakom, če odtejemo že omanjene redne proge? Vlak bomo srečevali predvsem po občini Brežice: vozil bo na izlete proti Pišecam, Bizejškemu, Kapelam, Mokricam in tudi vse do Kostanjevice. Vlak bo vozil s hitrostjo do 25 km na uro, začetno in končno postajo bo imel v čateških toplicah. Vsako dopoldne bo dvakrat peljal v Brežice, popoldne pa bodo namenjeni turističnim izletom, ki jih bodo ponudili tudi šo-

OTOŠKI KRAP - Znani lovec na velike ribe Drago Grill ml. iz Regerče vasi pri Novem mestu je 1. julija zvečer v Krki na Otočcu uvel kapitalnega krapa usnjara, ki je tehtal 15,50 kilograma, dolg pa je bil 85 centimetrov. Trofeja je izjemna, saj gre dejansko za odprt vodotok, ne pa ribnik, kjer takšni krapi niso posebna redkost. Na sliki: srečni ribič Drago s svojo trofejo. (Besedilo in slika: Slavko Dokl)

PRVIČ V VLAKOM - Poskusna vožnja za novinarje je uspela, resda je bila kratka le po dvorišču Term Čatež. Vlak je dokaz, da zasebna inicijativa okoli Brežic ni zamrla, treba jo le učinkovito povezati. (Foto: B. D. G.)

lam. Vlak je odprt, ima pa možnost zapiranja oken, tako da bo lahko vozil že zgodaj spomladti in tudi pozno jeseni.

In cena? Kot je povedal Vlado Križman, bo treba na primer za izlet na Bizejško z zakusko in kozarcem vina (ogled Isteničeve kleti, Bizejškega, gradu Orešje) odštetiti 2.000 tolarjev.

B. D. G.

GOSTOVANJE RUSKIH ISTOKOV

NOVO MESTO - Ruska folklorna skupina Istoki iz Podolska v Podmoskovju je gost novomeškega Folklornega društva Kres in bo v ponedeljek, 10. julija, ob 20.30. nastopila na Muzejskih vrtovih. Vabiljni vsi ljubitelji plesa in glasbe. In še opozorilo: če bo slabo vreme, bo prireditve v avli KC Janeza Trdine.

PRIKAZ REŠEVANJA PONESREČENCA IZ BREZNA - Čeprav so kostanjeviški jamarji z reševalno akcijo namišljene nesreče v breznu Pekel v Opatovu gori začeli že zgodaj zjutraj, so zadnjo fazo reševanja ob pomoči dolenjske reševalne jamarske službe prikazali v soboto popoldne. (Foto: T. G.)

DL, 6. 7. 1995

Končal z gladovno stavko

Vrhovno sodišče ugodilo pritožbi Marka Jakomina

da je na tako odločitev vrhovnega sodišča Republike Slovenije vplivalo dejstvo, da je bil kršen zakon o kazenskem postopku, in še posebej je bilo poudarjeno, da na takodoločitev ni vplivala Markova gladovna stavka.

Markova stavka, v kateri je za svoje prepričanje zastavil življene, naj bo tudi opomin sodiščem, da je potrebno spoštovati zakone, saj je vse preveč govorja o naši nepravni državi. Preveč očitno policija in sodišča love in kazujejo "majhne ribe", velike pa se jim izmuznejo ali pretrgajo mrežo. Seveda koprsko sodišče ni edino, ki je izreklo sumljivo sodbo.

J. PRIMC

Na pomoč, nesreča v jami!

Tabor kostanjeviških jamarjev na Gorjancih - Raziskovanje brezna pri "Bosanski bajti" in reševalna akcija

KOSTANJEVICA - Čeprav na srečo kostanjeviški jamarji v 30-ih letih, kolikor časa deluje tudi njihov klub, v jamah niso imeli nobene hujše nesreče razen odgrin in prask, so pripravljeni tudi na hujše nezgode. Tako so svojo usposobljenost reševanja iz brezna pokazali v soboto, 1. julija, pred breznom Pekel, ki je globoko 131 metrov, ima pa več kot 200 metrov jamskih poti.

Prikaz reševanja ponesrečenca iz brezna je potekal v okviru rednega delovnega tridnevnega jamarskega tabora, ki je bil letos pri breznu pri "Bosanski bajti" na Gorjancih. Nameraven tabora je bil predvsem podrobnejše raziskovanje brezna in reševalna akcija. Tako so prvi dan namenili merjenju in risanju brezna, ki je sicer že bilo raziskano. Kot je povedal predsednik kluba jamarjev Kostanjevica Brane Čuk, je to brezno po kapniškem okrasju najlepše na tem področju, zato so ga tudi fotografirali, saj pripravljajo projekt "Jame in brezna na Gorjancih", ki ga namenljajo javnosti predstaviti ob krajevnem prazniku Kostanjevice.

T. GAZVODA

**KRKA ZDRAVILIŠČA
HOTELI OTOCÉC**

Plesno zabavnična restavracija

V petek in v soboto, 7. in 8. julija, od 20 ure dalje druženje s plesnim ansamblom Objem.

Sobotna in nedeljska družinska kosila. Otroški Živ-žav s Studiem D in Bibo ob nedeljah od 15. do 17. ure.

Restavracija Tango s teraso je odprta vsak dan od 11. — 22. ure, ob petkih in sobotah do 2. ure zjutraj. Rezervacije sprejemamo na tel. 068/321-830. Vabljeni.

Z obej strani Gorjancev

ANEKDOTE IN PRIČODE ZAPISAL JOŽE DULAR

Južino si bo skuhalo

Poleti 1961 je bil v Kostanjevici prvi mednarodni simpozij kiparjev Forma viva. Med njimi je bil tudi Indijec Sankho Chauduri, ki se je na delovnici lotil zajetnega hrasta.

Revana domačinka ga je pri delu opazovala in kar sproti spravljala v košaro, kar je odletelo izpod umetnikove sekire in dleta. Ko je prišla drugi dan spet tukaj, je bilo te robe bolj malo, pa je kar po domače zaprosila Indijca:

"Dajte, obsekajte še malo tale štor, si bom s trskami južino skuhalo!"

Bolj malo bo dežja

Gospod Anton Krčon, v starri Avstriji fajmošter v Vavti vasi, je postal mežmarin in njegovega pomočnika po fari pobirat prispevke za mašo, ki naj bi jo bral, da bi prenehal pogrubna suša.

Ko sta se možaka vrnila, je gospod Krčon samo rahlo potežkal v dolni nabranu in rekel:

"Bosta moralu še malo naokrog. Za te krajcarje bo bolj malo dežja."

Farane pa je kar odkrito potolažil:

"Le molite! Nekoč boste vsi umrli. Mogoče bom celo jaz."

In besedo je tudi držal.

Težave z branjem

Jure je z muko prečrkoval v osmrtnici, da je umrl znaneč Butalov Jožič.

"Umrl je Jožič, umrl," je rekel žalostno. "Pokopali pa ga ne bodo doma."

"Zakaj ne?" se je začudil Pavle.

"Saj piše tukaj, da ni umrl doma. Poglej! Umrl je: ne... na... doma."

Hvalisanje

Janez, hvalisavi ribič, ki so mu laži o ribolovu kar letete iz usl, se je povalil prijatelju, tudi ribiču:

"Pri ribolovu sem imel v tem tednu nekajkrat tako srečo, da kaj verjeti ne morem."

"No, saj ti tudi jaz ne verjamem!"

On ne ve

Ko je prinesel natakar naročene pečene ribe gostu, ga le-ta vpraša:

"Pa so te ribe zares sveže?"

"Oprostite, gospod, toda jaz sem tukaj komaj mesec dni..."

Primerna voda

Ribiča sta ves čas tiho, čez nekaj časa pa pravi prvi drugemu:

"Menim, da ne bova prav niz ulovila, tale voda ni prav niz merna za ribe."

Drugi odgovor: "Da mi primerna za ribe? Že mogoče, toda primerna za pijačo, kajti moja steklenica piva, ki je v vodi, je zelo hladna."

Dežurni novinar vam bo rad prisluhnih.

H. JERNEK

Halo, tukaj je bralec Dolenjca!

Črnomaljci gledajo nogomet v Podzemelju - "Dragica nima pravice zaklepati vrat cerkve," trdi naša bralca - Na Strugi konjev niso niti videli - Kdo krade rože z oken?

Kdo ne bi v lepem poletnem jutru stopil po deželi in si ogledal lepe pokrajine? V tihoziju Dobličke gore, Stražnjega vrha, Rodin in Otanca je oni dan uživali. Jože iz Grošuplja in se ni mogel naučiti naranjih darov. Poklical je, da bi nam to povedal, še posebej pa zato, da bi opozoril, da v teh krajih ni nobene ponudbe, posebej ne vinotičev, v katerih bi se popotnik okrepčal. Njega je k sreči rešil prijazen kmet, ki ga je popeljal v svojo zidanico.

Črnomaljec, ljubitelj nogometa iz veteranskih vrst, je zaskrbljen nad črnomaljskim nogometom. Čeprav se večina igralcev želi, da bi spet pridobili nekdanjega trenerja, ki zdaj žanje uspehe s podzemeljsko Kolpo, jim zaradi zasebnih sporov ne uspe," je dejal. "Da je nekaj narobe govorilo tudi volitive trenerja. Med dvema kandidatom pa je bil tudi neusodenji trener, čeprav sam ni pristal na kandidatu in zanjo sploh ni vedel. Izbran je bil seveda oni drugi. Zaradi nestrokovnega dela v klubu, hodijo Črnomaljci gledati nogomet v Podzemelj in tamkajšnji klub sponzorira-

DOLENJSKI LISTI

<b